

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Milanówka na lata 2017-2023

Załącznik
do Uchwały Rady Miasta Milanówka
nr 274/XXXIII/17
z dnia 20 kwietnia 2017 r.

Milanówek, kwiecień 2017 r.

Spis treści

SŁOWNIK.....	4
WPROWADZENIE.....	6
1 STRESZCZENIE – KLUCZOWE WNIOSKI.....	7
1.1 PODSUMOWANIE DELIMITACJI OBSZARU REWITALIZACJI.....	7
1.2 PODSUMOWANIE SKALI I CHARAKTERU POTRZEB REWITALIZACYJNYCH	9
1.3 ANALIZA LOKALNYCH POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI	16
1.4 PARTYCYPACJA SPOŁECZNA	17
2 SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARÓW REWITALIZACJI.....	19
2.1 METODOLOGIA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI.....	19
2.2 LUDNOŚĆ PODOBSZARÓW REWITALIZACJI	21
2.3 DIAGNOZA ZJAWISK I CZYNNIKÓW KRYZYSOWYCH	23
2.3.1 UBÓSTWO.....	23
2.3.2 POZIOM EDUKACJI.....	24
2.3.3 BEZPIECZEŃSTWO I PRZESTĘPCZOŚĆ	26
2.3.4 ŻYCIE PUBLICZNE I KULTURALNE	27
2.3.5 POZIOM KAPITAŁU SPOŁECZNEGO.....	28
2.3.6 SFERA GOSPODARCZA	30
2.3.7 SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	31
2.3.8 SFERA TECHNICZNA.....	35
2.3.9 SFERA ŚRODOWISKOWA	37
2.3.10 PERSPEKTYWA MIESZKAŃCÓW.....	38
2.4 SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH.....	39
3 OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY	45
3.1 WIZJA I CELE ROZWOJU W GMINNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH.....	45
3.2 ZGODNOŚĆ CELÓW GPR Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	50

4	<u>WIZJA ORAZ CELE REWITALIZACJI</u>	50
4.1	WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	50
4.2	CELE REWITALIZACJI ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ELIMINACJI LUB OGRANICZENIU NEGATYWNYCH ZJAWISK	52
5	<u>OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH</u>	53
6	<u>GŁÓWNE PROJEKTY REWITALIZACYJNE</u>	74
7	<u>ZARZĄDZANIE I WDRAŻANIE REWITALIZACJI</u>	109
7.1	MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	109
7.2	SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE.....	111
7.3	STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GPR.....	114
7.4	SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GPR	115
7.5	NIEZBĘDNE ZMIANY W UCHWAŁACH.....	118
8	<u>ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY</u>	119
	SPIS MAP	123
	SPIS WYKRESÓW	124
	SPIS TABEL.....	123
	INFORMACJA O WYKONAWCY	125

Słownik

Rewitalizacja:	Proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie lokalnego lub gminnego programu rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.
Gminny Program Rewitalizacji (GPR):	Gminny Program Rewitalizacji przyjmuje, w drodze uchwały, rada gminy. Jest on sporządzany dla obszaru rewitalizacji, wyznaczonego w drodze uchwały, i zawiera w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, obejmującą analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru; 2) opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy; 3) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji; 4) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk; 5) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym; 6) mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych; 7) szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych; 8) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji; 9) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji; 10) określenie niezbędnych zmian w uchwałach; 11) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji; 12) wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego; 13) załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000.
Ustawa o rewitalizacji:	<i>Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777).</i>
Wytyczne:	<i>Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 r., opublikowane przez Ministra Rozwoju.</i>
Obszar zdegradowany:	Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Zostaje wyznaczony w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego

	<p>z następujących negatywnych zjawisk:</p> <p>1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;</p> <p>2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska;</p> <p>3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych;</p> <p>4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.</p>
Obszar rewitalizacji:	<p>Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.</p>
Interesariusze:	<p>Grupa docelowa, różne podmioty (w tym osoby, społeczności, organizacje, urzędy, instytucje), które mogą wywierać wpływ na przedsiębiorstwo i /lub są pod wpływem jego działalności. W odniesieniu do procesu rewitalizacji interesariuszami są w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego, a także podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność gospodarczą, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność społeczną, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.</p>

Pojęcia zawarte w powyższym *Słowniku* szczegółowo zdefiniowane zostały w *Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*.

Wprowadzenie

Lata zaniedbań oraz przemiany społeczno-gospodarcze, szczególnie po 1989 r. przyczyniły się do postępującej degradacji obszarów zagospodarowanych, w szczególności obszarów zurbanizowanych. W efekcie, w wielu dużych i mniejszych miastach doszło do degradacji społeczno-gospodarczej, głównie w zakresie erozji stosunków społecznych, degradacji infrastruktury technicznej w tym mieszkaniowej. Na to nałożyły się negatywne trendy demograficzne (depopulacja i starzenie się społeczeństwa), niekontrolowane rozpraszanie zabudowy miejskiej czy masowy rozwój motoryzacji. W związku z tym, przy wykorzystaniu środków UE z perspektywy finansowej 2007-2013, podjęto na szerszą skalę szereg działań mających na celu przeciwdziałanie tym negatywnym trendom.

Doświadczenia perspektywy 2007-2013 pokazują, że działania rewitalizacyjne były często niewystarczająco skoncentrowane (problemowo i terytorialnie). Niedostatecznie angażowano organizacje pozarządowe oraz inne podmioty bezpośrednio zainteresowane rezultatami rewitalizacji, nie tylko poprzez pozyskiwanie danych i informacji, ale także stymulowanie bezpośredniego zaangażowania, w tym powierzanie im realizacji działań społecznych. Praktyka pokazuje, że jedynie podejmowanie zintegrowanych, ściśle dopasowanych terytorialnie przedsięwzięć, łączących wiele sfer i wykorzystujących różne źródła finansowania daje szansę zahamowania lub odwrócenia niekorzystnych procesów zachodzących w obszarach kryzysowych oraz umożliwienia ich samodzielnego rozwoju.

Dlatego na lata 2014-2020 przygotowano m.in. właściwe otoczenie prawno-instytucjonalne, które ma usprawnić i usystematyzować proces rewitalizacji. Jednym z instrumentów na rzecz właściwego procesu rewitalizacji jest m.in. uchwalona w 2015 r. ustawa o rewitalizacji. Istotą rewitalizacji jest osiągnięcie efektu synergii przestrzennej – suma działań realizowanych w ograniczonych obszarach, w tym samym czasie i we wzajemnym powiązaniu daje znacznie lepszy efekt niż suma tych samych działań rozproszonych w przestrzeni gminy, realizowanych niezależnie od siebie i w różnym czasie.

Trudność polega na takim wyborze i uporządkowaniu działań do realizacji na określonym obszarze, które umożliwią przekroczenie pewnego progu, osiągnięcie masy krytycznej i pozwolą na odwrócenie negatywnych trendów. Wybór zbyt dużego obszaru może prowadzić do rozproszenia działań i zbyt słabego efektu synergii. Zbyt mały obszar z kolei, nawet jeśli zostanie w całości przekształcony, może nie posiadać wystarczającego potencjału, aby doprowadzić do trwałej zmiany negatywnych trendów.¹

Rewitalizacja nie jest walką z patologiami, to długoletnia inwestycja w zmiany w obszarze zdegradowanym, które mają przynieść rozwój tego obszaru i całej gminy. Dlatego obszar rewitalizacji nie powinien być wyznaczany jedynie na podstawie danych ilościowych pokazujących najbardziej intensywną degradację, ale jego granice powinny zostać wyznaczone w taki sposób, aby umożliwić obszarowi rewitalizacji rozwój z wykorzystaniem lokalnych czynników rozwoju. Lokalne czynniki rozwoju powinny być zawsze indywidualnie zidentyfikowane.

Identyfikując negatywne trendy oraz zjawiska zachodzące w Milanówku, które są również potwierdzone w kolejnych gminnych dokumentach programowych i strategicznych, Burmistrz Miasta Milanówka w pierwszej połowie 2016 r. podjął prace diagnostyczne mające na celu identyfikację stanu kryzysowego w mieście. Przeprowadzone prace zostały podporządkowane obowiązującym zapisom ustawy o rewitalizacji. Ponadto w trakcie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Milanówka na lata 2017-2023, zwanego dalej „Programem” lub „GPR”, kierowano się zapisami Instrukcji Urzędu Marszałkowskiego dot. projektów rewitalizacyjnych².

---

¹ K. Janas, W. Jarczewski, W. Wańkowicz, *Model rewitalizacji miast*, Instytut Rozwoju Miast, Kraków 2010.

² Instrukcja dotycząca przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz preferencji dla projektów mających na celu przywrócenia ładu przestrzennego, Wersja 1.2,

W związku z zapisami ustawy o rewitalizacji w pierwszej kolejności przystąpiono do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z innych negatywnych zjawisk tj. gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Natomiast obszar rewitalizacji jest to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Pierwszy projekt uchwały Rady Miasta z propozycją obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wraz ze szczegółową diagnozą Miasta Milanówka służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy o rewitalizacji) przedstawiono do konsultacji społecznych, które trwały od dnia 6 października 2016 roku do dnia 7 listopada 2016 roku. Ostatecznie w dniu 17 listopada 2016 r. podjęto Uchwałę nr 215/XXVI/16 Rady Miasta Milanówka z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Milanówka (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 10146).

Następnie Uchwałą nr 228/XXVII/16 RMM z dnia 16 grudnia 2016 r. o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Milanówka na lata 2017-2023 rozpoczęto proces przygotowania niniejszego Programu.

1 Streszczenie – kluczowe wnioski

1.1 Podsumowanie delimitacji obszaru rewitalizacji

Pierwszym etapem przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji było wyznaczenie obszaru rewitalizacji zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji w drodze analizy koncentracji zjawisk i czynników negatywnych oraz przy uwzględnieniu art. 10 ust. 1, zgodnie z którym gmina podejmuje decyzję o wyborze obszaru rewitalizacji, biorąc pod uwagę jego istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Zjawiska negatywne zostały zidentyfikowane w różnych częściach miasta (na obszarze zdegradowanym), natomiast obszar rewitalizacji wyznaczany był m.in. w konsekwencji i w powiązaniu z tymi zjawiskami, w związku z czym objął wskazaną część miasta.

Ze względu na ograniczenia wynikające z ustawy, które stanowią, że obszar rewitalizacji może obejmować maksymalnie 30% mieszkańców miasta, obszar rewitalizacji został ograniczony do ok. 37,15% wyznaczonego obszaru zdegradowanego (234,193 ha, co stanowi ok. 17,43% powierzchni miasta).

Obszar rewitalizacji wyznaczony na podstawie przeprowadzonych badań objął zabudowę wielorodzinną, w tym osiedla „TBS”, „Berliny” i „Gospodarska” oraz funkcjonalnie centralną część miasta, gdzie koncentruje się znaczna część aktywności mieszkańców. Ponadto, uwzględniono część propozycji zgłaszanych podczas warsztatów konsultacyjnych i rozszerzono pierwotnie wyznaczony obszar rewitalizacji zgodnie z propozycjami mieszkańców, w tym m. in. objęto ul. Królewską, Zespól

Szkół Gminnych nr 1 wraz z terenem obecnego boiska oraz dodatkową część Turczynka (szczegółowy zakres propozycji został zawarty w Raporcie z konsultacji).

Tabela 1 Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji

Obszar	Powierzchnia	Mieszkańcy
Milanówek – ogółem	1344 ha	15 759 osób ³
Wszystkie podobszary rewitalizacji	234,193 ha (17,43% powierzchni miasta)	4 337 osób (27,52% ludności gminy)
Podobszar „Centrum”	123,7 ha	2950 osób
Podobszar „ul. Okrzei”	49,015 ha	691 osób
Podobszar „ul. Gospodarska”	36,89 ha	615 osób
Podobszar „Turczynek”	24,588 ha	81 osób

Źródło: opracowanie własne

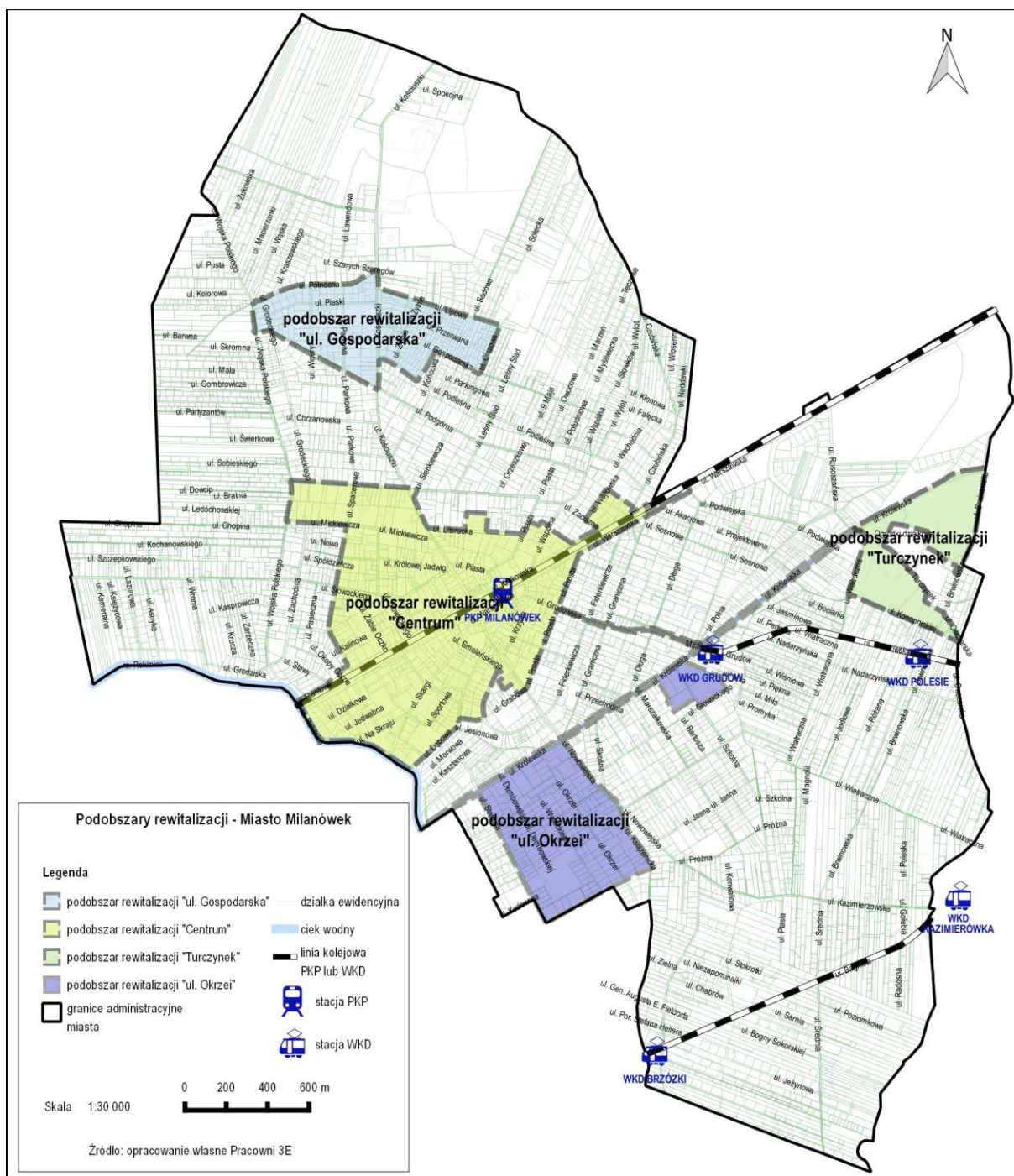
Podobszary rewitalizacji:

1. Podobszar rewitalizacji „ul. Okrzei” – południowy obszar obejmujący os. Berliny wraz z ul. Królewską, terenem Zespołu Szkół Gminnych nr 1 oraz terenem zlokalizowanym po przeciwnej stronie ul. Szkolnej;
2. Podobszar rewitalizacji „Turczynek” – wschodni obszar rewitalizacji ograniczony ulicami Królewską, Brwinowską i Konopnickiej;
3. Podobszar rewitalizacji „Centrum” – obszar centralny wraz z ul. Grudowską;
4. Podobszar rewitalizacji „ul. Gospodarska” – obszar północny.

³ Zameldowani na pobyt stały

Mapa 1 Podobszary rewitalizacji – Miasto Milanówek

1.2 Podsumowanie skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych

W każdym badanym obszarze (obrębie, stanowiącym część siatki nałożonej na mapę Miasta), dla którego zebrano odpowiednie dane w ujęciu przestrzennym, dla zakresu określonego ustawą o rewitalizacji (społeczny, gospodarczy, techniczny i przestrzenno-funkcyjny, środowiskowy)

przyjęto, iż obszarem charakteryzującym się koncentracją negatywnych zjawisk jest ten obszar, którego ocena jest znacznie wyższa (wskaźnik zjawiska negatywnego) niż średnia dla miasta (pow. 50% więcej niż średnia).

Obszar rewitalizacji obejmuje tereny osiedlowe („TBS-y”, „Berliny”, wokół ul. Gospodarskiej), obszar położony w ścisłym centrum miasta, ul. Królewską stanowiącą oś tranzytową dla ruchu drogowego oraz obszar we wschodniej części miasta w większości niezagospodarowany tj. Turczynek. Większość tych obszarów charakteryzuje się niekorzystnymi wskaźnikami społecznymi oraz techniczno-gospodarczymi i wymaga działań inwestycyjnych związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej oraz rozwojem oferty edukacyjno-kulturalno-rekreacyjnej.

Milanówek powstał jako podmiejskie lotnisko na przełomie XIX i XX w. dla ludzi zamożnych, spędzających czas we własnych rezydencjach, w tym w otaczających je ogrodach. Rozwój, który dokonał się w tamtym okresie jest widoczny w obecnym układzie urbanistycznym, gdzie nie występuje centralna część Miasta (rynek), mało jest ogólnodostępnych przestrzeni publicznych. Dlatego też przestrzeń publiczna jest mało przyjazna mieszkańcom, zarówno na osiedlach jak i w podobszarze „Centrum” brakuje takiej przestrzeni, w której mogłyby być realizowane działania społeczne kierowane do grup mieszkańców. Tym samym małe są obecnie szanse na prowadzenie działań społecznej aktywizacji i integracji. Brak zaangażowania mieszkańców i ich zainteresowania sprawami Miasta przekłada się na tak prozaiczne problemy jak problem z czystością ulic (np. sprzątnięciem liści), widoczny jest także nieład przestrzenny w związku z lokalizacją reklam (tablice lub urządzenia reklamowe). Należy także zauważyć istotny deficyt w sferze funkcjonalno-przestrzennej: ciągi pieszo-jezdne nie są adekwatne do potrzeb pieszych, szczególnie osób z ograniczoną mobilnością (wrażliwych na bariery architektoniczne, jak np. rodzice z wózkami dziecięcymi, osoby starsze, osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich etc.) oraz rowerzystów.

Sąsiednie miejscowości silnie oddziałują na Milanówek, z jednej strony sprawiają, że Milanówek jest miastem tranzytowym (na drodze do Warszawy), z drugiej – stanowią punkt porównań w kontekście zakresu i jakości usług dla mieszkańców. Duże szlaki drogowo-kolejowe oraz stosunkowo płynne granice funkcjonalne (charakteryzujące się np. korzystaniem przez mieszkańców Milanówka z infrastruktury rekreacyjnej miast sąsiednich takich jak basen czy plac zabaw) także przekłada się na osłabienie poczucia tożsamości lokalnej i słabnące zainteresowanie sprawami publicznymi/społecznymi w Milanówku.

Zauważalna jest także słaba komunikacja „wewnętrzna” i niewystarczający przepływ informacji pomiędzy urzędem / instytucjami a mieszkańcami Miasta.

Podobszar „Centrum”: Z przeprowadzonego badania wynika brak szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk w jednym obszarze Miasta, choć w większości badanych zjawisk powtarza się obszar centralny Miasta - ograniczony na północy ulicami Krasińskiego, Kościuszki i Literacką, na południu ul. Dębową, Krzywą i Proszą, na wschodzie ul. Kaprys oraz na zachodzie granicą administracyjną Miasta. Tu z jednej strony znajdują się obręby o najwyższym udziale osób korzystających ze świadczeń OPS i najmniejszym udziale aktywnych przedsiębiorców (część zachodnia opisywanego obszaru), a z drugiej strony w części wschodniej zlokalizowane są ulice o największej koncentracji przedsiębiorców. Cały ten obszar charakteryzuje się również najwyższą koncentracją ludności. W większości obszary te zostały włączone do przeprowadzenia procesu rewitalizacji, ponieważ centralna część miasta nie ma warunków miastotwórczych, jest mało przestrzeni publicznej, a ta, która istnieje – nie jest przyjazna pieszym oraz nie sprzyja aktywności społecznej mieszkańców. Brakuje miejsc i oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży. Brakuje miejsc edukacji pozaszkolnej, rozwijania zainteresowań, przestrzeni do rekreacji, a także propozycji adekwatnej do potrzeb/oczekiwań młodzieży (dotyczy wszystkich podobszarów rewitalizacji). W centralnej części miasta zlokalizowana jest również znaczna część obiektów zabytkowych, zarówno willi jak i otaczających je terenów zielonych.

Zdjęcie 1 Ruch drogowy w centralnej części podobszaru

źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

Zdjęcie 2 Ul. Literacka

źródło: <http://www.tripmondo.com>

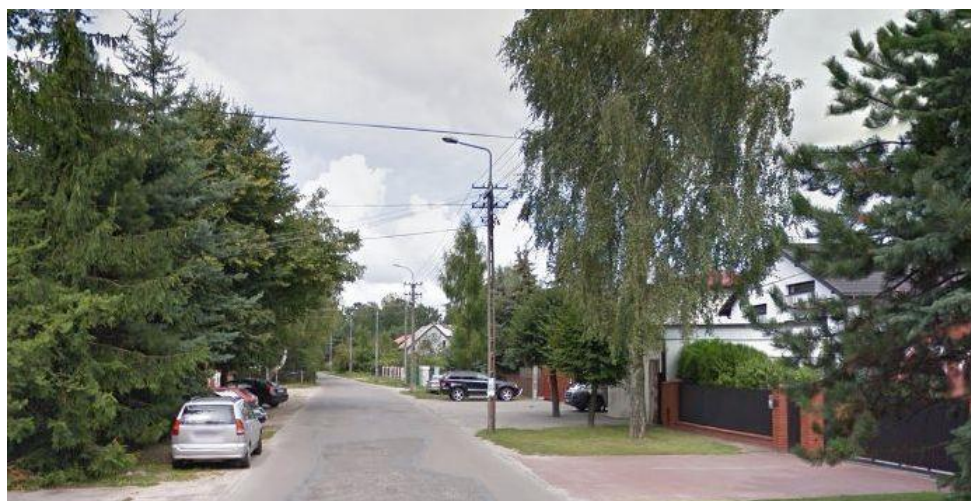
Zdjęcie 3 Ul. Warszawska, główna ulica podobszaru Centrum

źródło: A. Błaszczak, wikipedia.pl

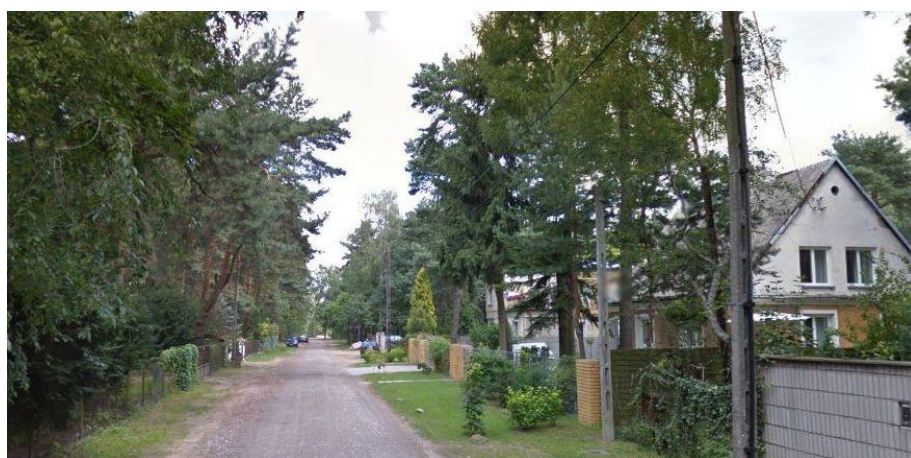
Podobszar „ul. Gospodarska”: podobszar ten charakteryzuje się różnym statusem materialnym mieszkańców Miasta, który jest widoczny przede wszystkim w perspektywie zajmowanego lokum: od posiadłości z dużym ogrodem (lub małym parkiem), poprzez wille z ogrodem, domy jednorodzinne bez ogrodu, po post-robotnicze osiedle. Status materialny przekłada się na standard życia, oczekiwania w zakresie funkcji miasta, dostępnej kultury i rozrywki, gotowość do zaangażowania się w działania na rzecz miasta / osiedla / okolicy. Podobszar „ul. Gospodarska” skupia w sobie różne cechy Milanówka, w tym charakter dawnego letniskowego miasteczka. Jednak obecnie jednorodzinna zabudowa i brak przestrzeni publicznej służącej wspólnemu podejmowaniu aktywności przez mieszkańców, w połączeniu z przemianami cywilizacyjnymi i kulturowymi (coraz powszechniejsze spędzanie czasu w domu) – przekładają się na atomizację życia społecznego, atrofię więzi społecznych, obniżanie kapitału społecznego, a w konsekwencji na stałe obniżanie się poziomu jakości życia mieszkańców. Potrzeba więc działań społecznych i kulturalnych integrujących społeczność lokalną oraz przywrócenia funkcjonalności (możliwości użytkowania rekreacyjnego) dostępnej acz niezagospodarowanej przestrzeni publicznej.

Zdjęcie 4 Ul. Gospodarska

źródło: google.maps

Zdjęcie 5 Ul. Parkowa

źródło: google.maps

Podobszar „ul. Okrzei”: problemy społeczne koncentrują się wśród mieszkańców osiedla, tzw. „Berliny”. Dla mieszkańców osiedla kluczowym problemem jest brak takiej przestrzeni publicznej, w której mogliby realizować życie społeczne. Brakuje zarówno obiektów „pod dachem”, głównie w kontekście zagospodarowania czasu wolnego młodzieży, ale i w przestrzeni otwartej. Niewystarczająca jest infrastruktura rekreacyjna i edukacyjna oraz aktywność integracyjna OPS i NGO - brakuje takich działań, których realizacja podniosłaby poziom kompetencji społecznych mieszkańców osiedla oraz zapobiegała marginalizacji społecznej, szczególnie dzieci i młodzieży.

Zdjęcie 6 Bloki w osiedlu tzw. Berliny

źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

Zdjęcie 7 Bloki w osiedlu tzw. Berliny

źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

Zdjęcie 8 Plac zabaw, osiedle „Berliny”

źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

Podobszar „Turczynek”: położony na granicy trzech miast: Milanówka, Brwinowa i Podkowy Leśnej zespół willowo-parkowy. Jest odrębnym układem architektonicznym obejmującym zabudowania składające się z dwóch zabytkowych willi otoczonych parkiem, oraz zabudowań folwarcznych, obecnie zagospodarowanych na mieszkania komunalne. Podobszar Turczynek wyróżnia się na tle miasta: stanowi niewykorzystany potencjał rekreacyjny, ale też i rozwoju gospodarczego. Otwarta przestrzeń publiczna jest niezagospodarowana i nie sprzyja aktywności społecznej. Jest także miejscem koncentracji najpoważniejszych problemów społecznych – dotkliwych ze względu na skalę trudności życiowych jakich doświadczają jego mieszkańcy (a w mniejszym zakresie na liczebność społeczności zagrożonej wykluczeniem społecznym). Pilnie potrzebne są działania wsparcia i aktywizacji społecznej oraz zawodowej, w tym umożliwiające podjęcie zatrudnienia wspieranego (np. w ramach przedsiębiorstw ekonomii społecznej), oraz integracji społecznej mieszkańców, którzy faktycznie stanowią marginalizowaną grupę społeczną w Milanówku. Z drugiej strony – Turczynek wymaga interwencji gospodarczej i przestrzennej, ukierunkowanej na zagospodarowanie niszczonej zabudowy willi, zagospodarowanie przestrzeni publicznej i wykorzystanie ich z pożytkiem dla mieszkańców.

Zdjęcie 9 Zabudowania – mieszkania komunalne w Turczynku

źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

Zdjęcie 10 Zabudowania – mieszkania komunalne w Turczyńku

źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

Zdjęcie 11 Zabudowania – mieszkania komunalne w Turczyńku

źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

Ponadto występuje tendencja starzenia się społeczeństwa – podobnie jak w całym mieście (i w kraju), przy czym najbardziej widoczna jest tam, gdzie występują duże skupiska mieszkańców – więc w podobszarach „Centrum” i „ul. Okrzei”. Zauważalny jest brak oferty aktywizacyjnej, edukacyjnej, rekreacyjnej, sportowej dla mieszkańców z tej grupy wiekowej. Działające obecnie organizacje zrzeszają skromny odsetek aktywnych społecznie seniorów.

Podsumowując należy stwierdzić, że obszar „Centrum” wymaga przede wszystkim działań ingerujących w przestrzeń publiczną. Obszary „osiedlowe”: „ul. Okrzei” i „ul. Gospodarska” wymagają działań „miękkich” nakierowanych na odwrócenie negatywnych trendów społecznych, w tym integrację mieszkańców narażonych na ryzyka związane z bezrobociem, alkoholizmem czy drobną przestępczością, natomiast „Turczynek” potrzebuje skoncentrowanych działań aktywizacji społeczno-zawodowej oraz zagospodarowania dostępnej przestrzeni publicznej.

1.3 Analiza lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji

Podobszar „Centrum”: największym potencjałem charakteryzuje się obszar centralny. Wynika to przede wszystkim z jego korzystnej lokalizacji, w tym koncentracji działalności przedsiębiorców, miejsc handlowo-usługowych, stacji PKP, z której codziennie korzysta duża część mieszkańców Miasta. W obszarze centralnym znajdują się również najważniejsze obiekty związane z historią polskiego jedwabnictwa oraz zabytkowa zabudowa willowa wraz z otaczającą ją zielenią. Jedwab jest jednym z najważniejszych wyróżników Milanówka oraz elementem milanowskiego dziedzictwa historyczno-kulturalnego. Stanowi istotny element w potencjale rozwojowym w zakresie infrastruktury i usług turystycznych Miasta. W podobszarze „Centrum” można zaobserwować wiele inicjatyw oddolnych, lokalnych, podejmowanych przez mieszkańców, organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, działają także organizacje seniorów. Jest to istotny potencjał dla zaangażowania tych grup w proces rewitalizacji, dlatego należy stwierdzić, że poziom kapitału społecznego może stanowić istotny czynnik powodzenia procesu rewitalizacji. Wartość tego podobszaru dostrzegają także mieszkańcy, którzy wskazywali jego walory w ankiecie elektronicznej. Doceniono następujące cechy podobszaru „Centrum”:

- zabytkowa architektura, piękna zielen, dobrze wykwalifikowani mieszkańcy,
- środowisko naturalne i kulturowe, które jest zagrożone, ale możliwe do ochrony i rozwoju,
- zabytkowy układ urbanistyczny, zabytkowe budynki, starodrzew, wiele obszarów, które po dobrym zagospodarowaniu mogą stanowić atrakcyjną przestrzeń publiczną,
- obszar przy wiadukcie,
- oryginalność Miasta,
- łono natury,
- zabytkowa willa przy targu na rogu ul. Prostej.

Podobszar „Centrum” i „ul. Gospodarska”: Milanówek to miasto z wyrazistą historyczną tożsamością. Na tę tożsamość składa się wizerunek aktywnych kobiet żyjących i działających w Milanówku w okresie przed- i międzywojennym. Historia widoczna jest m. in. w zabytkowych willach (które często wymagają remontów oraz są drogie w utrzymaniu i eksploatacji). W pamięci wielu obecnych mieszkańców żywe są wspomnienia artystów, którzy żyli i tworzyli w Milanówku. W podobszarze Gospodarska mieszkańcy wskazali na takie potencjały jak zielone obszary oraz teren Parku im. Michała Lasockiego.

Podobszar „Turczynek”: Analizując możliwości zaspokojenia mieszkańców w zakresie oferty sportowo-rekreacyjnej w przestrzeni Miasta wyróżniają się dwa miejsca stanowiące potencjał rekreacyjno-integracyjny: Turczynek oraz Dom Wysłuzonego Kolejarza (DWK), które głównie ze względu na stan techniczny, koszty oraz własność prywatną (DWK) są obecnie nieużytkowane. Ich cechą, która obecnie jest postrzegana jako wada, jest peryferyjna lokalizacja. Biorąc pod uwagę zaplanowaną budowę tras rowerowych oraz lokalizację przy drodze wojewódzkiej może stanowić miejsce do społecznej aktywności w przestrzeni publicznej. Potencjały dotyczące Turczynka zostały odnotowane w ankiecie elektronicznej, chociaż na „ogromny i cenny potencjał” wskazywali mieszkańcy zamieszkujący inne obszary miasta.

Podobszar „ul. Okrzei”: jako jedyny w Milanówku jest silnie kojarzony z fabrykami, produkcją, przedsiębiorczością. Jednocześnie, ze względu na znaczną koncentrację mieszkańców na niewielkim obszarze stanowi potencjał do inicjatyw podejmowanych wspólnie, w ramach i na rzecz lokalnej społeczności. Ponadto, jak wynika z ankiety elektronicznej, potencjałem podobszaru jest cisza, spokój i zielen.

Osoby wypełniające ankietę wskazywały także potencjały we wskazanym na mapie obszarze rewitalizacji, obejmującym wszystkie podobszary. Wśród odpowiedzi znalazły się:

- marka, tradycja, duże zadrzewienie,
- przestrzeń publiczna wymagająca zagospodarowania, skwery, wykorzystanie przestrzeni w strategicznych miejscach (w pobliżu PKP, WKD),
- potencjał kulturalny oraz integracji społecznej,
- obszar Turczynek ze względu na bliskość drogi wojewódzkiej, WKD, Podkowy Leśnej i Stawiska,
- zieleni w prywatnych ogrodach,
- funkcja reprezentacyjna, dobra komunikacja, dobry dostęp do usług,
- centrum miasta dające możliwość stworzenia dynamicznej przestrzeni przyjaznej mieszkańcom, pełnej zieleni, drobnych sklepików i kawiarni,
- obszary zieleni, które mogą być zagospodarowane dla mieszkańców.

1.4 Partycypacja społeczna

Kluczowe wyzwanie stanowi zapewnienie warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego i kompleksowego, przygotowywanego i prowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej, przeciwdziałania procesom degradacji związanym m.in. z postępującą degradacją tkanki mieszkaniowej (budynki w zarządzie gminy), erozją stosunków społecznych, niekorzystnymi procesami demograficznymi (migracje, depopulacja), przestrzennymi (suburbanizacja), infrastrukturalnymi (niesprawny transport, niska efektywność energetyczna), kulturowymi (degradacja materialna obiektów dziedzictwa kulturowego, spadek uczestnictwa w kulturze) oraz środowiskowymi (zanieczyszczenie środowiska).⁴ Dlatego też rewitalizacja Milanówka, której program jest zawarty w niniejszym dokumencie, jest swoistym odzwierciedleniem matrycy logicznej dla planowanej interwencji. Takie założenie oznacza, że w ramach prac diagnostycznych zostały zidentyfikowane potrzeby (kwestie problemowe) w podobszarach rewitalizacji, określone cele oraz zestaw wynikających z nich przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które przyczynią się do minimalizacji zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych.

Ustawa o rewitalizacji określa w art. 5.1, iż partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie oraz ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W Wytycznych w zakresie rewitalizacji wskazuje się potrzebę uwzględniania partycypacji społecznej na czterech etapach: diagnozowania, programowania, wdrażania oraz monitorowania. Ten drugi katalog (Wytyczne), mimo że szerszy, wpisuje się w założenia określone w ustawie – doprecyzowano tam etapy powstawania programów rewitalizacji, chociaż pominięto aspekt związany z ewaluacją rewitalizacji.

W niniejszym opracowaniu uwzględniono partycypację społeczną na wszystkich wymaganych etapach rewitalizacji. Poniżej wzmiankowo opisano sposób, w jaki przeprowadzono proces uspołeczniania rewitalizacji na etapach: diagnozowania oraz programowania. Kwestie dotyczące partycypacji na etapach wdrażania oraz monitoringu (i ewaluacji) zostały określone w rozdziałach dotyczących zarządzania rewitalizacją, monitoringu i oceny GPR oraz mechanizmów włączania mieszkańców i innych podmiotów w proces rewitalizacji, natomiast pełne podsumowanie konsultacji zawarte jest w odrębnych dokumentach, które były publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej miasta każdorazowo po ich zakończeniu – zgodnie z art. 6 ust. 7 ustawy o rewitalizacji.

Na etapie diagnozowania prowadzone były zaawansowane prace analityczne oraz konsultacje z mieszkańcami Miasta (interesariuszami rewitalizacji). Udział mieszkańców dotyczył przede wszystkim

⁴ Programowanie perspektywy finansowej 2014 -2020 - Umowa Partnerstwa, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 23 maja 2014 r.

problematyki związanej z właściwym wytyczeniem obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji i obejmował następujące formy:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej,
- zbieranie uwag ustnych,
- warsztaty konsultacyjne związane z wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

Odbyły się:

- 3 spotkania warsztatowe dla mieszkańców podobszarów rewitalizacji. W pierwszym spotkaniu uczestniczyło około 10 osób, w kolejnych dwóch – średnio około 25 osób, w tym mieszkańcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych radni z okręgów na podobszarach rewitalizacji, przedstawiciele organizacji pozarządowych, aktywni byli seniorzy a także młodzież.
- spotkanie warsztatowe dla interesariuszy (przedstawiciele instytucji i organizacji działających na podobszarach rewitalizacji), następnie interesariusze zgłaszali propozycje projektów rewitalizacyjnych,
- dwa spotkania i prezentacje projektu dokumentu podczas posiedzeń połączonych komisji Rady Miasta, w tym dyskusja z Radnymi i Mieszkańcami aktywnie uczestniczącymi w posiedzeniach.

Zdjęcia 12 i 13 Jedno ze spotkań warsztatowych

Zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych propozycje zostały podsumowane i opublikowane. Każda z propozycji i uwag dotyczących opracowania GPR została przeanalizowana przez zespół merytoryczny pracujący nad dokumentem, i w miarę możliwości uwzględniona. Szczegółowe podsumowanie konsultacji zostało zamieszczone na stronie www miasta Milanówka (<http://www.milanowek.pl/pliki/2631/Podsumowanie%20konsultacji%20GPR%20-%2006.02.2017.pdf>).

W ramach ww. form partycypacji konsultowane były kwestie, które finalnie znalazły się w uchwale Rady Miasta Milanówka w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Zgłoszone w toku działań konsultacyjnych wnioski i opinie zostały w dużej mierze uwzględnione. Szczegółowe zestawienie zgłoszonych uwag, wniosków, zapytań oraz ich ostatecznego statusu (uwzględnione /niewzględnione) czy wyjaśnień zostało zamieszczone w Podsumowaniu konsultacji zgodnie z art. 6

ust. 7 ustawy o rewitalizacji.

Etap programowania pozwolił aktywnie włączyć mieszkańców w proces przygotowania GPR. Mieszkańcy mieli okazję współtworzyć wizję rewitalizacji, cele i kierunki działań, jak również wносить konkretne rozwiązania w postaci propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Tak sformatowany proces uspołecznienia prac nad GPR pozwolił wdrożyć szeroką partycypację społeczną – opierającą się na współdecydowaniu oraz kontroli obywatelskiej, przejawiającej się w kształtowaniu miejskiej polityki rewitalizacji.

Istotnym mechanizmem włączenia interesariuszy rewitalizacji była możliwość wniesienia własnej propozycji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Taki sposób kształtowania zawartości GPR należy uznać za formę szerokiej partycypacji społecznej, gdyż wszystkie zgłoszone propozycje zostały rozpatrzone i zostały uwzględnione o ile mieściły się w zakresie wizji rewitalizacji. Nabór tzw. fiszek projektowych był otwarty i każdy zainteresowany mógł zaproponować własne przedsięwzięcie.

2 Szczegółowa diagnoza obszarów rewitalizacji

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy gminny program rewitalizacji powinien zawierać analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji. Wymogi wynikające z Wytucznych i ustawy wyznaczają strukturę części zarówno diagnostycznej, jak i pozostałych części Programu.

2.1 Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na potrzeby przygotowania GPR przeprowadzono diagnozę Miasta prezentującą analizę zjawisk kryzysowych w sferze: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej. Wykorzystano zarówno dane zastane, obiektywne (występujące w publicznej statystyce czy w zasobach instytucji publicznych), jak i dane subiektywne, stanowiące wynik uspołecznienia procesu powstawania GPR (np. badania ankietowe, wyniki wywiadów pogłębionych, warsztatów rewitalizacyjnych). Diagnoza ogólna dała materiał początkowy, określając główne problemy i potrzeby Milanówka oraz pozwoliła wskazać przesłanki rewitalizacji i kryteria, według których należy wyznaczyć obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

W celu zidentyfikowania koncentracji negatywnych zjawisk dokonano wyboru wskaźników do oceny opartej na szczegółowych danych w ujęciu przestrzennym (na poziomie pojedynczego adresu) oraz oceny jakościowej (opartej na dostępnych danych statystycznych dla całego miasta lub na istniejących zapisach diagnostycznych dokumentów gminy - w przypadku braku miarodajnych danych liczbowych w ujęciu przestrzennym).

Szczegółowe informacje na temat obszaru zdegradowanego, przewidzianego do rewitalizacji pozyskano z Urzędu Miasta Milanówka oraz jednostek organizacyjnych np. Ośrodek Pomocy Społecznej, policja, biblioteka. Pozyskane dane odnosiły się do 2015 lub wyjątkowo w odniesieniu do innych lat z przedziału 2012 - 2016, co wynikało z ich dostępności w momencie przygotowywania opracowania.

W celu dokonania szczegółowej analizy i mając na uwadze złożoność analizowanych problemów, zastosowano „gridową” metodę zliczania i agregacji danych. Obszar miasta został podzielony na obręby/kwadraty o rozmiarach 100 m x 100 m. Analiza wskaźnikowa pozwoliła wyodrębnić obręby

o najwyższych parametrach degradacji dla Miasta.

Biorąc pod uwagę zasadę koncentracji (jak również konieczność anonimizacji danych), na niektórych mapach zostały wskazane dane dla obrębów zamieszkałych przez minimum 20 mieszkańców w odniesieniu do badanych zjawisk społecznych (takich jak korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej czy bezrobocie – wskazanie na mapie w obszarze rzadko zamieszkałym mogłoby prowadzić do identyfikacji konkretnych osób lub rodzin). W odniesieniu do monitorowanych zjawisk technicznych (jak np. zabytki w złym stanie technicznym) zrezygnowano z progu minimalnej liczby mieszkańców, ponieważ nie było potrzeby anonimizacji tych danych. Podstawową zasadą wyznaczenia danego negatywnego zjawiska było odniesienie poziomu jego występowania do wartości na poziomie całego Miasta (jeśli była taka możliwość).

Dane na wejściu pozyskano w formie dokumentów (tabel zagregowanych do punktów adresowych), wywiadów lub inwentaryzacji w terenie. Zostały one poddane analizie, w wyniku czego powstało wiele map tematycznych, które po przetworzeniu pomogły wyznaczyć obszar predysponowany do objęcia programem rewitalizacji.

W analizie końcowej zestawiono wyniki analiz w różnych sferach i na tej podstawie został wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji – obejmujący cztery podobszary rewitalizacji: 1. „ul. Okrzei”, 2. „Centrum”, 3. „Turczynek”, 4. „ul. Gospodarska”.

Na potrzeby identyfikacji obszarów natężenia zjawisk kryzysowych zestawiono zebrane dane i zaprezentowano je na mapach z zastosowaniem skali natężenia monitorowanego zjawiska. Wskaźniki zostały wybrane do monitorowania na podstawie Diagnozy Miasta Milanówka i w oparciu o zidentyfikowane problemy w podobszarach rewitalizacji. Przeprowadzona diagnoza szczegółowa obrazuje zróżnicowanie pomiędzy poszczególnymi podobszarami rewitalizacji w kontekście monitorowanych wskaźników. Dla zaprezentowania różnic pomiędzy podobszarami, monitorowane zjawiska przedstawiono na mapie miasta z nałożoną siatką obrębów, natomiast w kolejnym podrozdziale podsumowano monitorowane zjawiska w podziale na poszczególne podobszary.

Obszar rewitalizacji został wyznaczony w granicach obszaru zdegradowanego, opisanego w dokumencie Diagnoza Obszaru Miasta Milanówka z listopada 2016 r., która obejmowała szczegółową analizę wskaźnikową (z przełożeniem danych na siatkę obrębów) dla całej gminy.

Pierwszy projekt uchwały Rady Miasta z propozycją obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wraz ze szczegółową diagnozą Miasta Milanówka służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy o rewitalizacji) przedstawiono do konsultacji społecznych, które trwały od dnia 6 października 2016 roku do dnia 7 listopada 2016 roku. Ostatecznie w dniu 17 listopada 2016 r. podjęto Uchwałę nr 215/XXVI/16 Rady Miasta Milanówka z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Milanówka (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 10146). Następnie Uchwałą nr 228/XXVII/16 RMM z dnia 16 grudnia 2016 r. o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Milanówka na lata 2017-2023 rozpoczęto proces przygotowania niniejszego Programu.

Łączna liczba obrębów, w których monitorowano wybrane zjawiska społeczne, gospodarcze i przestrzenne obejmująca powierzchnię całego miasta wyniosła 1447 obrębów. Wyznaczone obręby służyły do szczegółowego scharakteryzowania zjawisk kryzysowych identyfikowanych na obszarze Miasta.

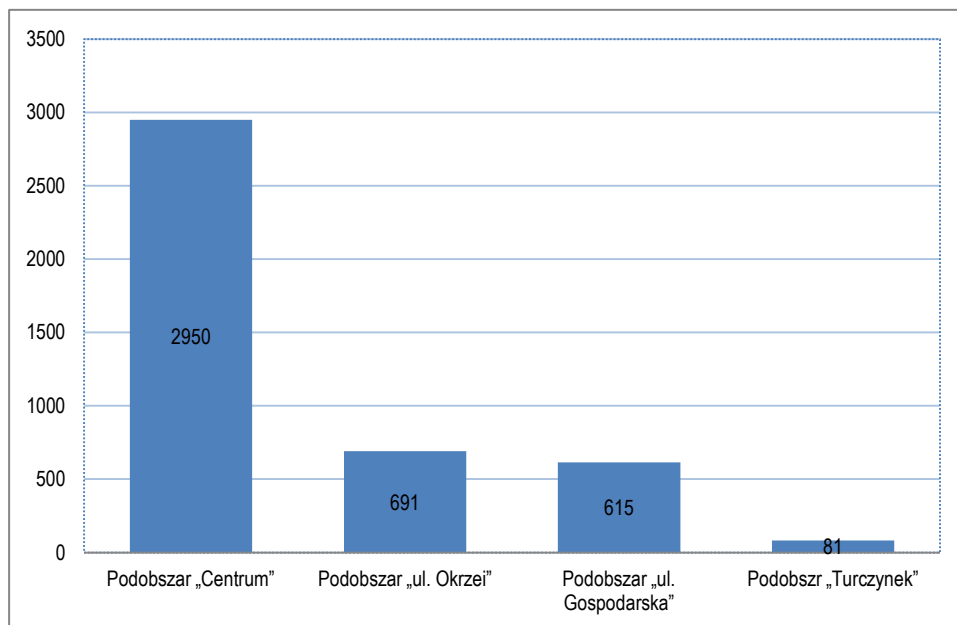
Szczegółowy opis metodologii wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji znajduje się w dokumencie pn. „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Miasta Milanówka”.

2.2 Ludność podobszarów rewitalizacji

Podobszary rewitalizacji obejmują łącznie 4337 mieszkańców, co stanowi 27,5% ogółu mieszkańców. Najbardziej licznym z podobszarów rewitalizacji jest „Centrum”, gdzie mieszka 2950 mieszkańców (Wykres 1).

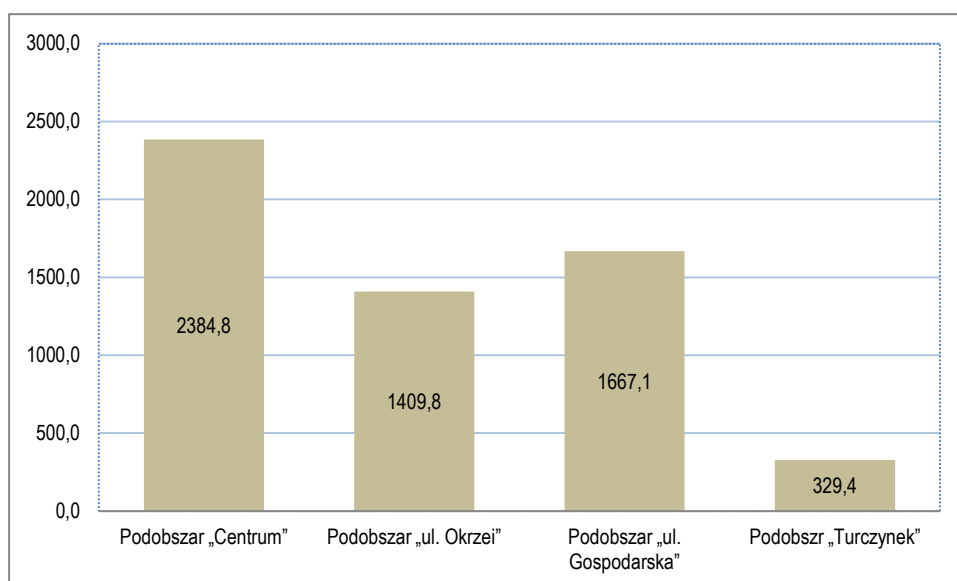
Wykres 1 Liczba mieszkańców podobszarów rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta

Podobszar „Centrum” charakteryzuje się również najwyższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia (Wykres 2).

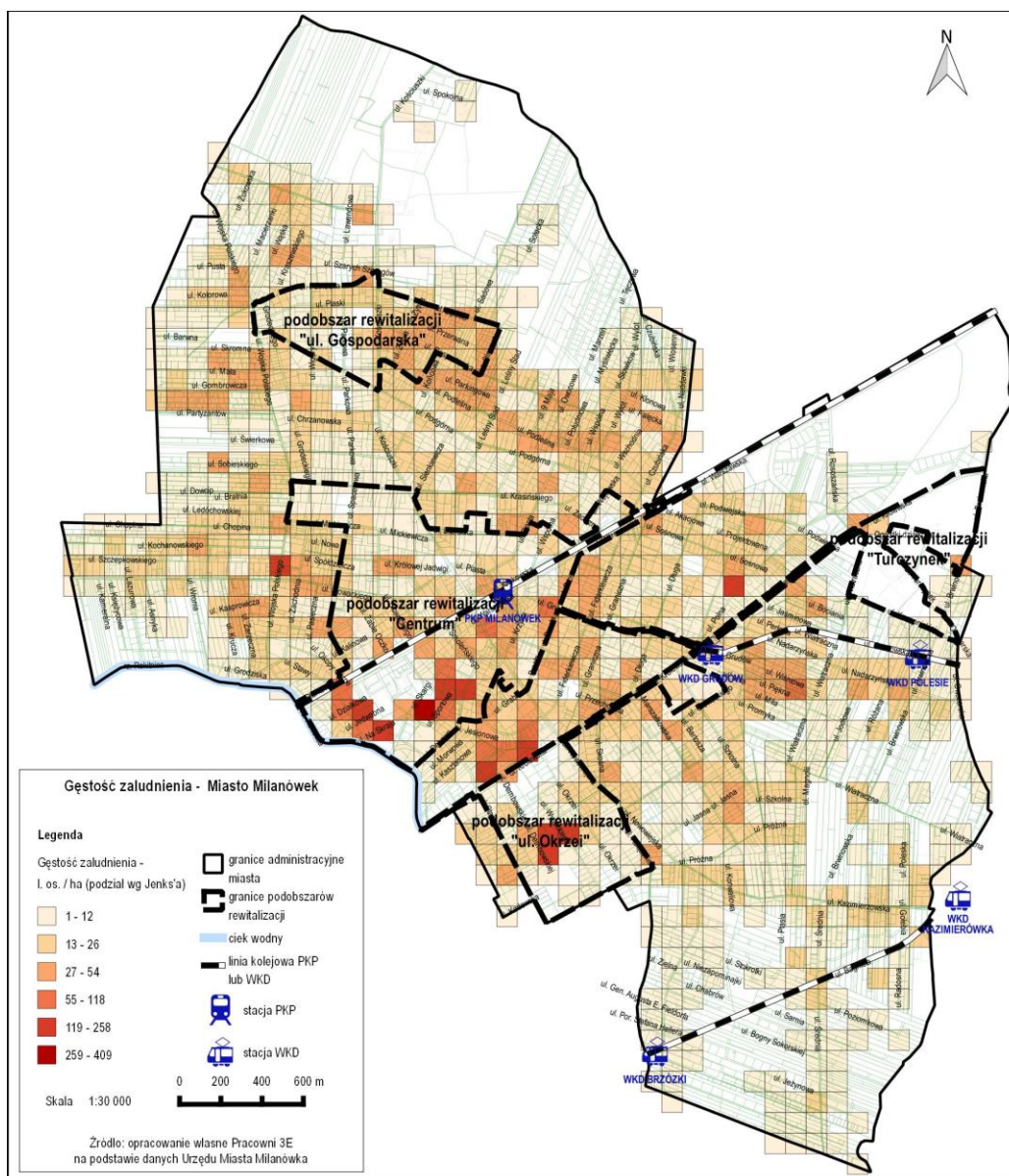
Wykres 2 Gęstość zaludnienia podobszarów rewitalizacji (l. os./km²)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta

Zarówno podobszar „Centrum” jak i podobszary „ul. Gospodarska” i „ul. Okrzei” stanowią najbardziej zaludnione obszary Miasta i obejmują zabudowę wielorodzinną, w tym osiedla „Berliny”, „TBS” oraz „Gospodarska”).

Mapa 2 Gęstość zaludnienia (l. os. / ha) w podobszarach rewitalizacji

Na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Miasta znana jest struktura populacji zamieszkującej podobszary rewitalizacji. W poniższej tabeli zestawiono dane dotyczące liczebności osób w wieku nieprodukcyjnym. W tabeli widać, że co piąty mieszkaniec podobszarów „Centrum” i „Gospodarska” jest w wieku senioralnym, w podobszarach „Centrum” i „ul. Okrzei” 1/10 mieszkańców to dzieci. Młodzież nieznacznie częściej zamieszkuje w podobszarach „ul. Okrzei” i „Turczynek”, jednakże jeśli weźmiemy pod uwagę fakt, że w „Turczynku” zamieszkuje bardzo niewielka część osób z podobszarów rewitalizacji ogółem (1,87% mieszkańców podobszarów), to dla podobszarów rewitalizacji można będzie scharakteryzować – w perspektywie demograficznej kluczowe grupy wiekowe: „ul. Okrzei” – dzieci i młodzież, „ul. Gospodarska” – seniorzy, „Centrum” – seniorzy i dzieci. Uwzględniając tendencję zmian

demograficznych ogółu mieszkańców miasta, tj. rosnącą liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2013 r. 62,6 osób na 100 osób w wieku produkcyjnym, w 2015 – 67,1 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 w wieku produkcyjnym) – należy projektując działania rewitalizacyjne uwzględnić potrzeby osób z tych grup wiekowych.

Tabela 2 Struktura wiekowa mieszkańców podobszarów rewitalizacji

nazwa podobszaru	ludność ogółem		seniorzy (wiek)		dzieci (0-10 lat)		młodzież (11-17)	
	l. osób	%	l. osób	%	l. osób	%	l. osób	%
Centrum	2 950	21,9%	645	21,9%	309	10,5%	184	6,2%
ul. Gospodarska	615	20,3%	125	20,3%	57	9,3%	36	5,9%
ul. Okrzei	691	9,8%	68	9,8%	76	11,0%	57	8,2%
Turczynek	81	12,3%	10	12,3%	7	8,6%	7	8,6%
łącznie liczba mieszkańców	4 337	27,5%	-	-	-	-	-	-
średnia dla podobszarów	-	-	848	16%	449	10%	284	7%
Milanówek (ogółem)	15 759	100	-	-	-	-	-	-

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM

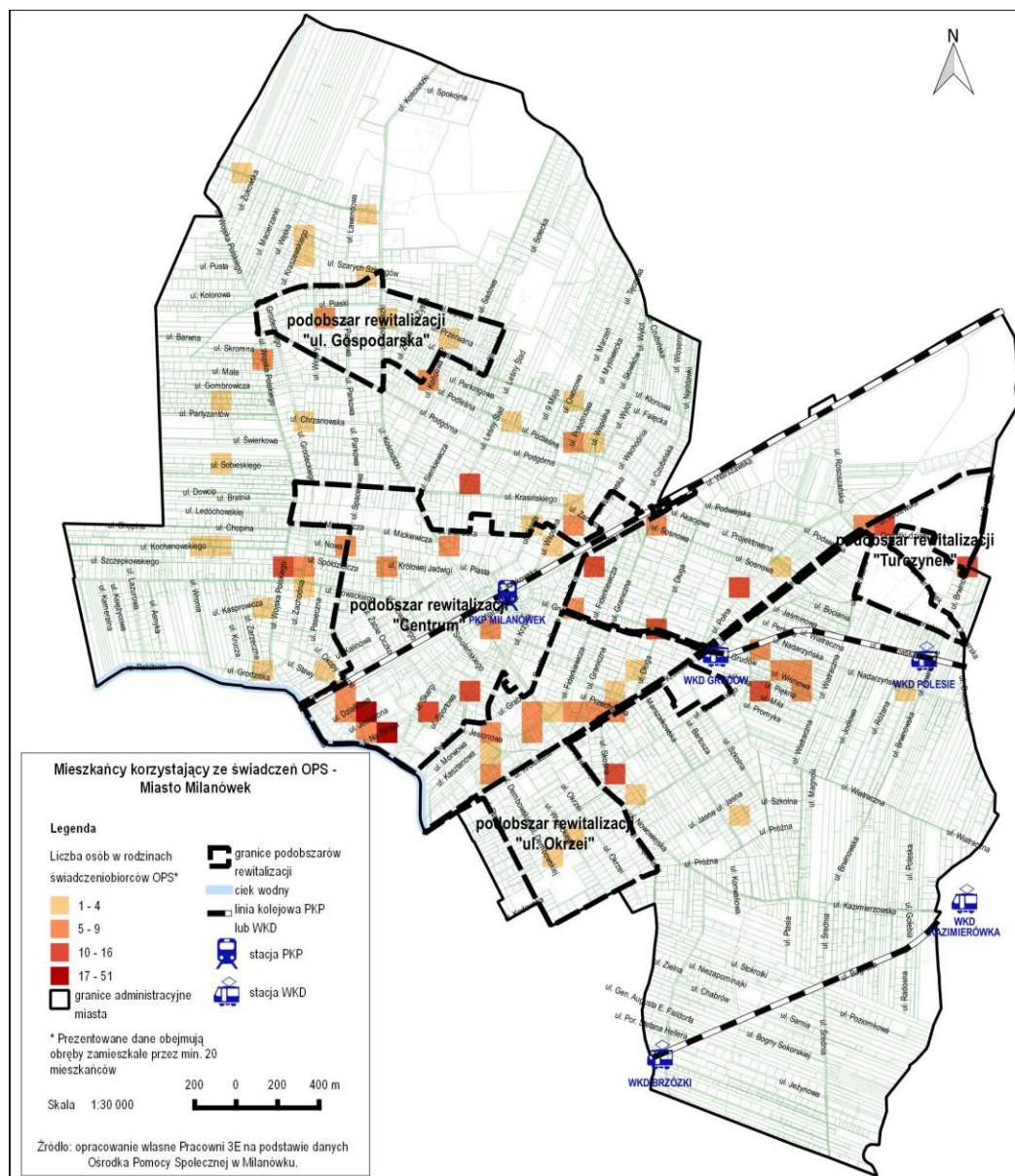
2.3 Diagnoza zjawisk i czynników kryzysowych

Na analizę sfery społecznej składa się przede wszystkim analiza kwestii bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego oraz niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Ze względu na ograniczone źródła danych tylko wybrane kwestie mogły być zobrazowane w ujęciu przestrzennym.

2.3.1 Ubóstwo

Trudna sytuacja materialna (ubóstwo) jest monitorowane wskaźnikiem osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. W Milanówku środowiskową pomocą społeczną objęte są 786 osoby (jest to łączna liczba osób w rodzinach, w których przynajmniej 1 osoba korzysta z pomocy społecznej). Wskazana liczba świadczeniobiorców OPS stanowi 4,99% mieszkańców Milanówka. Na mapie widać te obręby, w których odnotowany jest wyższy (w porównaniu do danych dla miasta) odsetek świadczeniobiorców OPS.

Mapa 3 Mieszkańcy korzystający z OPS w podobszarach rewitalizacji

Mieszkańcy korzystający ze świadczeń OPS zamieszkują w różnych częściach miasta wyłączonej jego peryferyjne obszary. Niemniej, widoczna jest koncentracja świadczeniobiorców pomocy społecznej w najbardziej zaludnionym podobszarze „Centrum” (szczególnie w jego zachodniej części) i w podobszarze, w którym zlokalizowane są mieszkania komunalne, tj. „Turczynek”.

2.3.2 Poziom edukacji

Wszystkie szkoły publiczne znajdują się w obszarze rewitalizacji. Wyniki egzaminów szóstoklasisty za 2016 r. dają możliwość aby porównać poziom nauczania w poszczególnych szkołach. Wyniki mieszczą się w przedziale średnich od 88,5% (SP nr 2) do 77,4% (Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół nr 1).

Mapa 4 Szkoły publiczne w podobszarach rewitalizacji

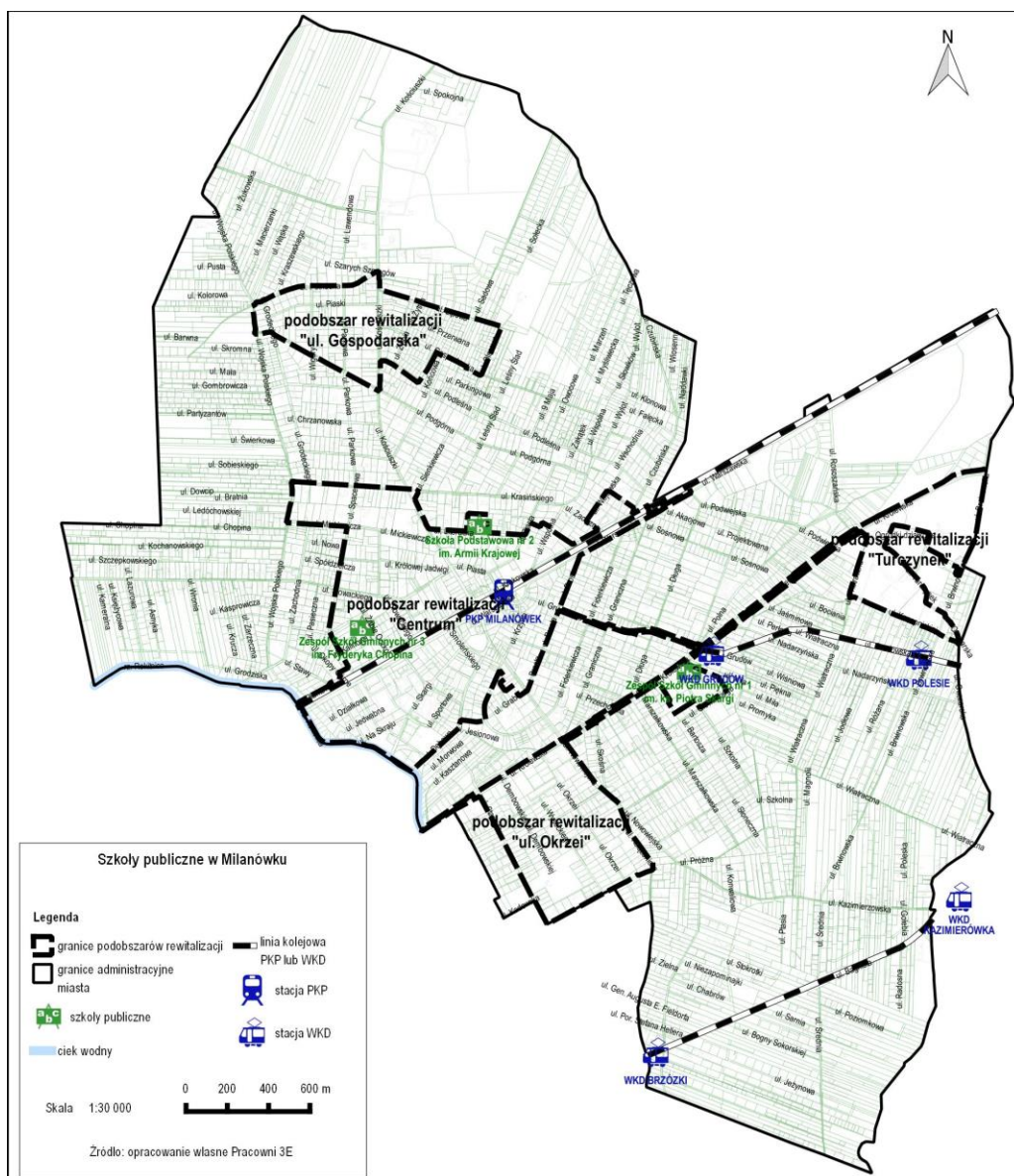

Tabela 3 Wyniki egzaminów szóstoklasisty w 2016 r.

rodzaj szkoły podstawowej	ulica	Liczba uczniów	średni wynik [%]	Język polski średni wynik [%]	matematyka średni wynik [%]
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Armii Krajowej w Milanówku	Literacka 20	68	88,5	77,9	69,6
Szkoła Podstawowa nr 1 w Zespole Szkół Gminnych nr 1 im. ks. Piotra Skargi w Milanówku	Królewska 69	45	77,4	77,6	57,0
Szkoła Podstawowa nr 3 przy Zespole Szkół Gminnych nr 3 im. Fryderyka Chopina	Żabie Oczko 1	21	84,0	74,3	56,7

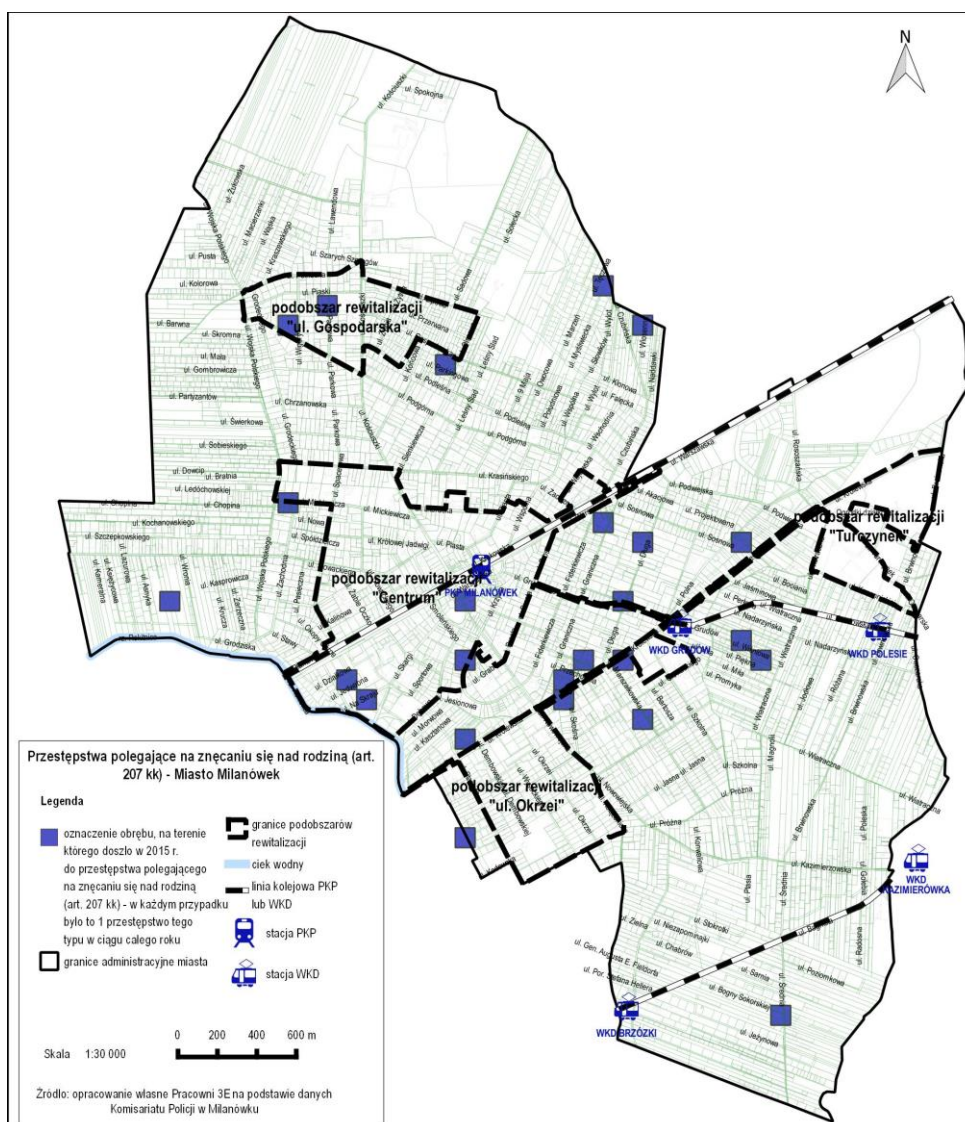
źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Warszawa

Różnice w wynikach nauczania dzieci w szkołach publicznych (zaznaczonych na poniższej mapie), wyjaśnia fakt, że do szkoły w Zespole Szkół nr 1 (zlokalizowanej na podobszarze „ul. Okrzei”, pozostałych dwóch szkół – na podobszarze „Centrum”) uczęszczają uczniowie zamieszkujący w południowej części miasta, w tym w dużej mierze – z podobszaru „ul. Okrzei” oraz w mniejszym stopniu – podobszaru „Turczynek”, i do dzieci szkolnych szczególnie z tych dwóch podobszarów należałoby skierować ofertę zajęć pozalekcyjnych, korekcyjnych, rozwijających ich zainteresowania. Jednakże biorąc pod uwagę fakt, że poza placówkami szkolnymi praktycznie nie działają inne ośrodki oferujące aktywność sportową, rekreacyjną, integracyjną, dla osób z tej grupy wiekowej – należałoby im taką ofertę stworzyć.

2.3.3 Bezpieczeństwo i przestępczość

W oparciu o szczegółowe dane lokalne poddano analizie szczególne rodzaje przestępstw powiązane z celami niniejszego Programu tj. przestępstwa znęcania się nad rodziną (art. 207 kk). W 2015 r. na terenie Milanówka doszło do 27 tego rodzaju przestępstw w 26 rodzinach (zjawisko to dotyczyło łącznie 71 osób, w tym 24 dzieci). Ich ogólna lokalizacja została przedstawiona na poniższej mapie.

Mapa 5 Przestępstwa znęcania się nad rodziną w podobszarach rewitalizacji

Powyższa mapa przedstawia obręby gdzie odnotowano przestępstwa znęcania się nad rodziną (art. 207 kk) w roku 2015 na terenie działania Komisariatu Policji w Milanówku ze wskazaniem poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Nominalnie skala odnotowanych zgłoszeń jest stosunkowo niewielka. Rozkładają się one w centralnej części miasta (od wschodu do zachodu) – więc głównie w obszarze „Centrum”, ale także w podobszarze „ul. Gospodarska”.

Pomimo, że liczba zgłoszeń jest nominalnie niewielka, należy mieć na uwadze, że przestępstwa przeciwko rodzinie są stosunkowo rzadko zgłaszane. W tej perspektywie warto uwzględnić w programie rewitalizacji działania społeczne obejmujące profilaktykę problemów społecznych, w tym poprzez edukację.

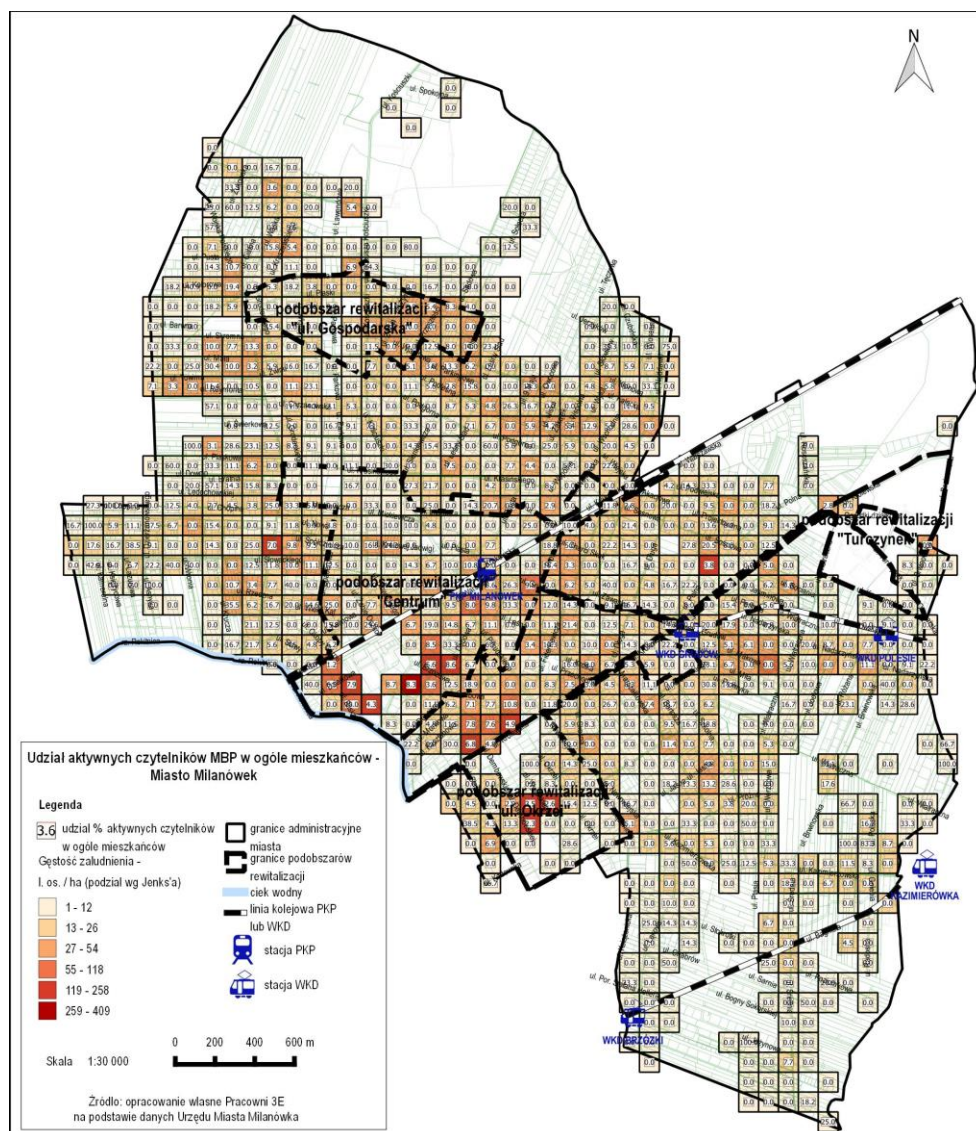
2.3.4 Życie publiczne i kulturalne

W ramach analizy podobszarów w sferze społecznej zbadano uczestnictwo mieszkańców w życiu kulturalnym. Wykorzystano w tym celu dane dotyczące korzystania z biblioteki miejskiej, ponieważ czytelnictwo jest w dużym stopniu skorelowane z korzystaniem z dóbr kultury i wydarzeń kulturalnych. Przy interpretacji mapy czytelnictwa należy mieć na uwadze ogólną dostępność do kultury (i literatury), w tym np. korzystanie z książek elektronicznych lub innych bibliotek publicznych (np. szkolnych i branżowych), co także może przekładać się na brak korzystania z bibliotek w mieście. Jednakże w Milanówku aktywnie działa Centrum Kultury, które nie posiadając własnej stałej siedziby realizuje zadania kultury we współpracy z innymi placówkami (głównie szkołami) a pozostała infrastruktura publiczna ośrodków zapewniających dostęp do kultury nie jest zbyt duża, zatem biblioteki dodatkowo mogą pełnić rolę ośrodków kultury i aktywności społecznej dla lokalnych grup mieszkańców.

W oparciu o szczegółową analizę liczby czytelników biblioteki zamieszkujących Milanówek stwierdzono, że łączna liczba aktywnych czytelników w roku 2015 wyniosła 1223 osoby. Są to czytelnicy, którzy wypożyczyli przynajmniej jedną pozycję w ciągu całego roku.

Mapa 6 Osoby korzystające z biblioteki w podobszarach rewitalizacji

Powyższa mapa przedstawia udział osób korzystających z biblioteki w ogóle mieszkańców na tle mapy gęstości zaludnienia. Na szczególną uwagę zasługuje niski odsetek osób korzystających z biblioteki w obszarach najliczniej zamieszkałych, w tym w podobszarach „ul. Gospodarska” i „ul. Okrzei” (obejmującym osiedla „Berliny” i „TBS-y”, które w całości zostały objęte obszarem rewitalizacji).

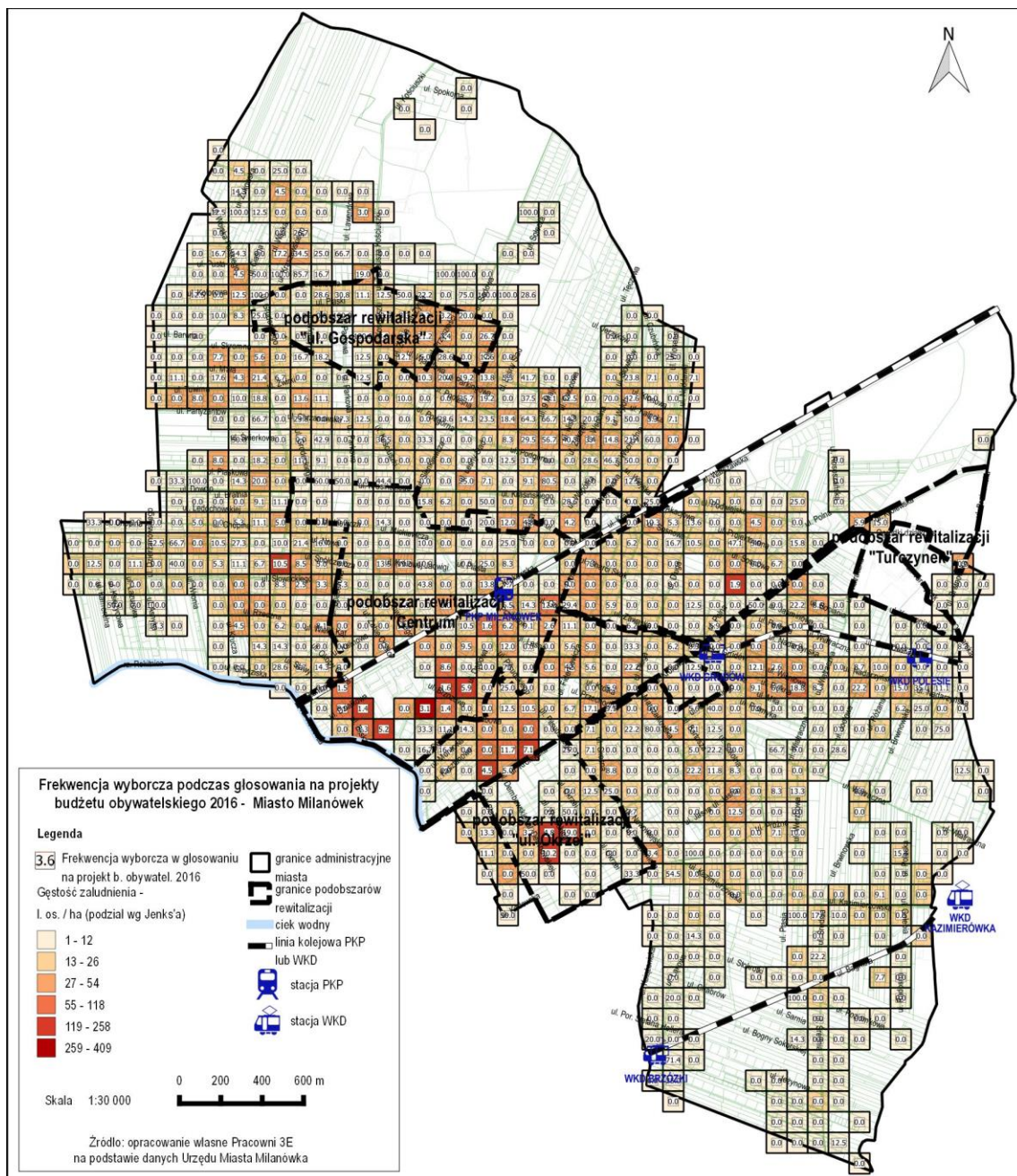
2.3.5 Poziom kapitału społecznego

W oparciu o dane z głosowania w ramach budżetu obywatelskiego w 2016 r. wskazano poziom frekwencji (średnia dla miasta: 4,2%) w poszczególnych obrębach (kwadratach) na tle mapy gęstości zaludnienia. W obszarze rewitalizacji znalazła się znaczna część terenów o zaniżonej frekwencji. Szczególnie niska frekwencja została odnotowana w podobszarze „Centrum”, jednakże 4-procentowy udział w głosowaniu w budżecie obywatelskim świadczy o niskiej aktywności społecznej, dlatego też działania wzmacniające aktywność społeczną i obywatelską mieszkańców należy podjąć we wszystkich podobszarach rewitalizacji.

W działaniach rewitalizacyjnych należy wziąć pod uwagę zdiagnozowany mniejszy potencjał społeczny mieszkańców obszaru rewitalizacji. Badania jakościowe wskazują dodatkowo, że aktywność społeczna mieszkańców podobszarów oznacza grono zaangażowanych, lokalnie działających osób, które podejmują aktywność na rzecz lokalnej społeczności. Jednak te oddolne inicjatywy nie przyciągają nowych osób, niezależnie od grupy wiekowej. Tym bardziej ważne będą w tej sferze profesjonalne działania, których celem będzie przekonanie tej grupy interesariuszy do uczestnictwa w procesie rewitalizacji.

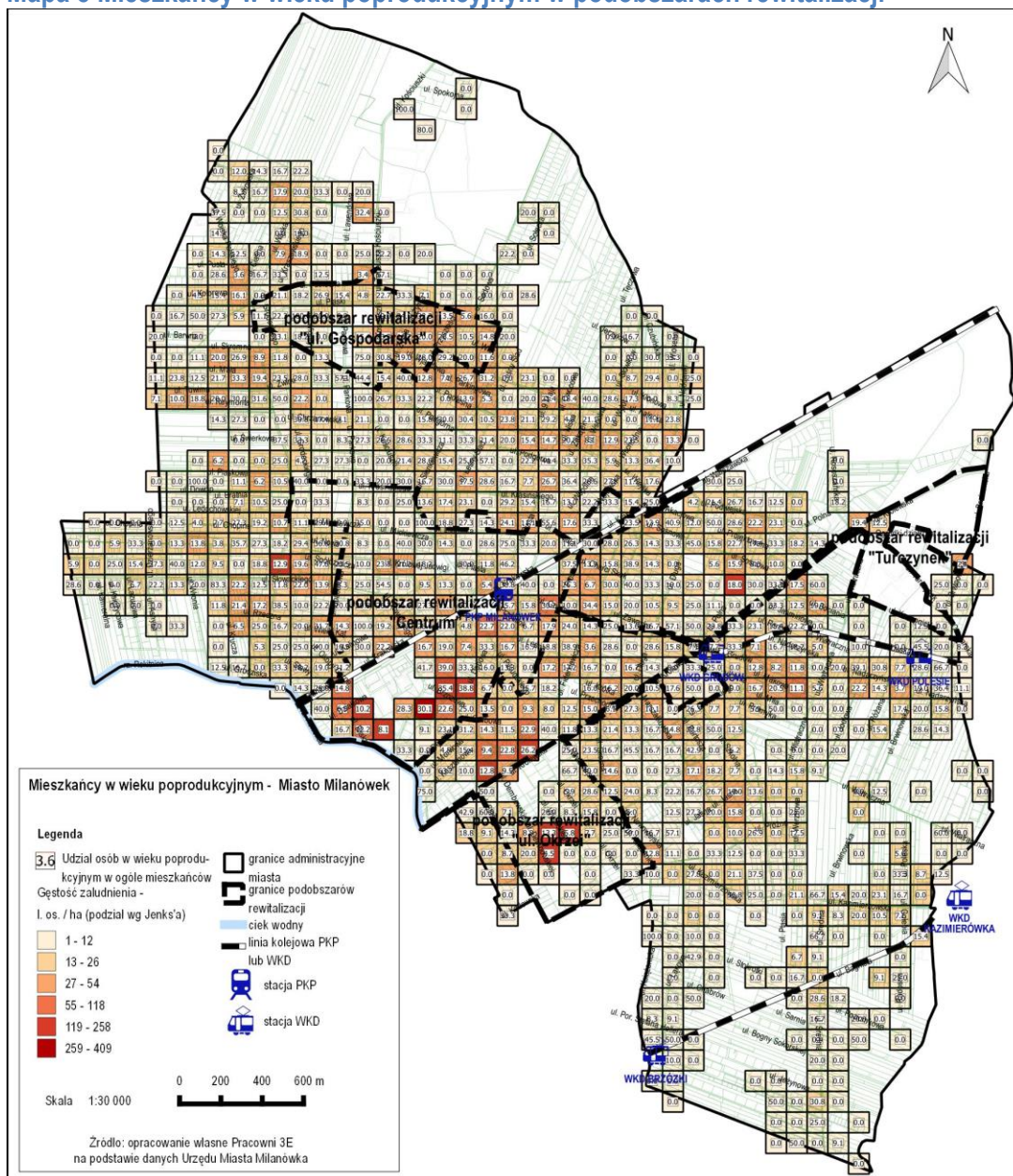
Mapa 7 Frekwencja w budżecie obywatelskim w poszczególnych podobszarach rewitalizacji

2.3.6 Sfera gospodarcza

W oparciu o dane z ewidencji ludności, według stanu na dzień 10 czerwca 2016 r., osoby urodzone przed 1950 r. (a zatem w wieku poprodukcyjnym) stanowią 17,49% ogółu mieszkańców Milanówka, co zobrazowano na poniższej mapie Mapa 8 na tle mapy gęstości zaludnienia.

Mapa 8 Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym w podobszarach rewitalizacji

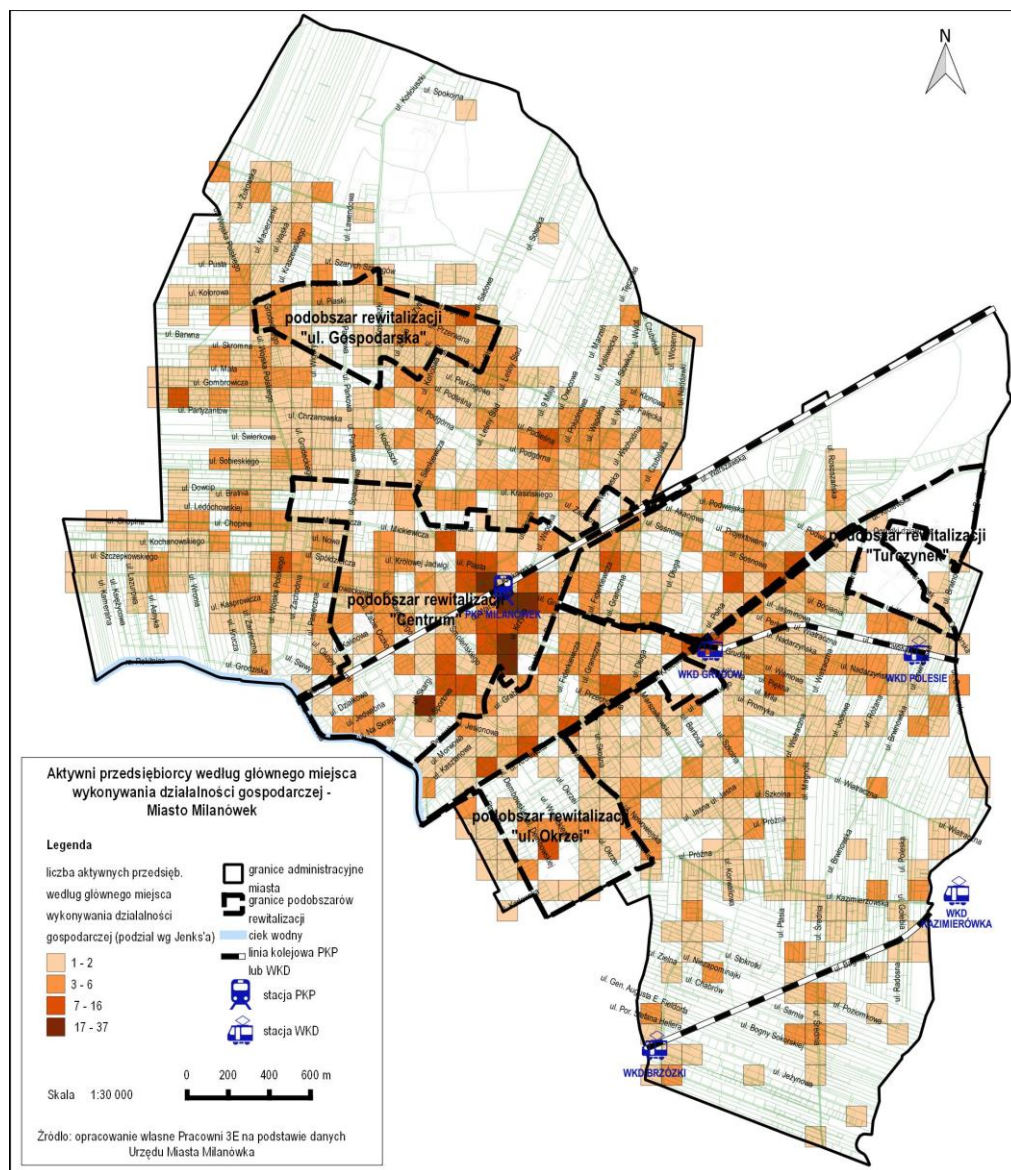
Do szczególnej koncentracji osób w wieku poprodukcyjnym ma miejsce w podobszarze rewitalizacji „Centrum”, jak również w podobszarze „ul. Okrzei” (w rejonie osiedla „Berliny”).

Uzupełnieniem powyższego wskaźnika jest udział aktywnych przedsiębiorców w ogóle mieszkańców. Na poniższej mapie Mapa 9 przedstawiono udział przedsiębiorców w ogóle mieszkańców. Mapa wyraźnie wskazuje obszary centralne Miasta, gdzie dochodzi do koncentracji działalności gospodarczej, w tym szczególności ul. Warszawską, Krzywą i Przeskok. Cały ten obszar został włączony do obszaru

rewitalizacji. W wyznaczonych podobszarach rewitalizacji obniżone wskaźniki przedsiębiorczości odnotowane są w podobszarach „ul. Okrzei” oraz „ul. Gospodarska”.

Mapa 9 Przedsiębiorczość w poszczególnych podobszarach rewitalizacji

2.3.7 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Odnosząc się do kwestii przestrzennych nie można pominąć zagadnienia tak ważnego dla mieszkańców podobszarów jak poruszanie się, komunikacja – w tym nie tylko dróg i połączeń autobusowych, ale przede wszystkim infrastruktury przyjaznej pieszym i rowerzystom. Jak wynika z GUS (mojapolis.pl) długość ścieżek rowerowych⁵ w Milanówku w 2014 r. wynosiła 3.1 km (przy 12 km w Żyrardowie o porównywalnej powierzchni, czy 7,2 km w sąsiednim Brwinowie).

⁵ Wskaźnik informuje o tym, ile km dróg (ścieżek) rowerowych znajduje się na danym terenie. Droga rowerowa definiowana jest przez GUS jako niezależna droga lub jej część (np. pas drogi) przeznaczona do ruchu rowerów i oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi.

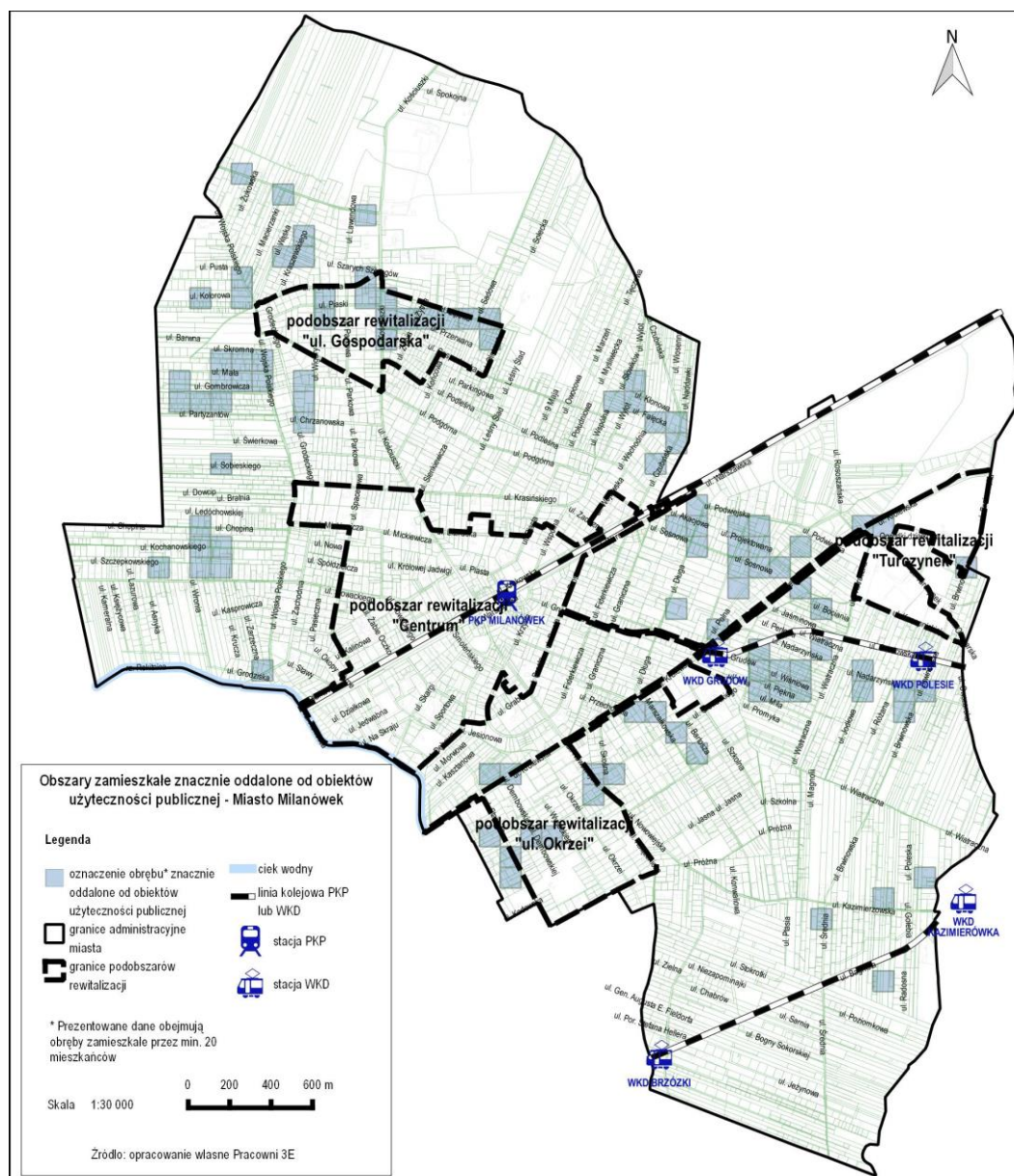
Na potrzeby niniejszej diagnozy został opracowany wskaźnik syntetyczny, który zdiagnozował obszary, które są znacznie oddalone od obiektów komunikacyjnych, oświatowych, ochrony zdrowia, kultury oraz sportu i rekreacji. Poniżej znajduje się lista obiektów przyjętych do poszczególnych kategorii oraz przyjęty dystans. Po przekroczeniu przyjętego dystansu przynajmniej do jednego rodzaju obiektów dany obszar jest kwalifikowany jako miejsce koncentracji problemów przestrzenno-funkcjonalnych.

Tabela 4 Obiekty publiczne w podobszarach rewitalizacji

Wskaźnik (w nawiasie przyjęty dystans [m])	Zidentyfikowany obiekt w zakresie wskaźnika
przystanki komunikacji publicznej (1000)	łącznie 39 obiektów (komunikacja PKP, WKD i autobusowa)
Obiekty kulturalne (2000)	Galeria "Matulka"
	Milanowskie Centrum Kultury
	Miejska Biblioteka Publiczna
	Galeria Ars – Longa
	Inspiratornia
Obiekty sportowe (2000)	Miejska Hala Sportowa nr 1
	Miejska Hala Sportowa nr 2
	Tor wrotkarski oraz boisko ze sztuczną nawierzchnią
	Korty tenisowe
	Strzelnica Pneumatyczna w budynku Zespołu Szkół nr 1
	Kąpielisko Miasta
	Zespół boisk „Orlik 2012”
	Pełnowymiarowe boisko ze sztuczną nawierzchnią
Tereny rekreacyjne (2000)	Zielony Dolek przy ul. Fiderkiewicza
	Siłownia napowietrzna przy ul. Sportowej
Publiczne placówki oświatowe – edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna (1000)	Zespół Szkół Gminnych nr 1 im. ks. Piotra Skargi
	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Armii Krajowej
	Zespół Szkół Gminnych nr 3 im. Fryderyka Chopina
	Przedszkole nr 1
	Europejskie Przedszkole Niepubliczne KASPEREK
Placówki ochrony zdrowia (1000)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MILANMED
	Przychodnia NZOZ AWEMED
	Przychodnia NZOZ BIOVENA

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony internetowej www.milanówek.pl

Mapa 10 Obręby znacznie oddalone od obiektów publicznych w podobszarach rewitalizacji

W oparciu o powyższą mapę należy stwierdzić, że w Milanówku znajdują się rejony, które są znacznie oddalone od przynajmniej jednego rodzaju obiektów użyteczności publicznej, co może mieć wpływ na spójny rozwój i funkcjonowanie miasta. W kontekście podobszarów rewitalizacji należy zwrócić szczególną uwagę na obszar „ul. Gospodarska” oraz „ul. Okrzei”. Pierwszy z nich szczególnie oddalony jest od szkół publicznych, natomiast drugi od ośrodków ochrony zdrowia.

W trakcie spaceru badawczego (wrzesień 2016 r.) zostały wykonane zdjęcia dokumentujące stan infrastruktury drogowej (jakość dróg, brak chodników i ścieżek rowerowych) na podobszarach rewitalizacji.

Zdjęcie 14 Drogi na podobszarze „Turczynek”

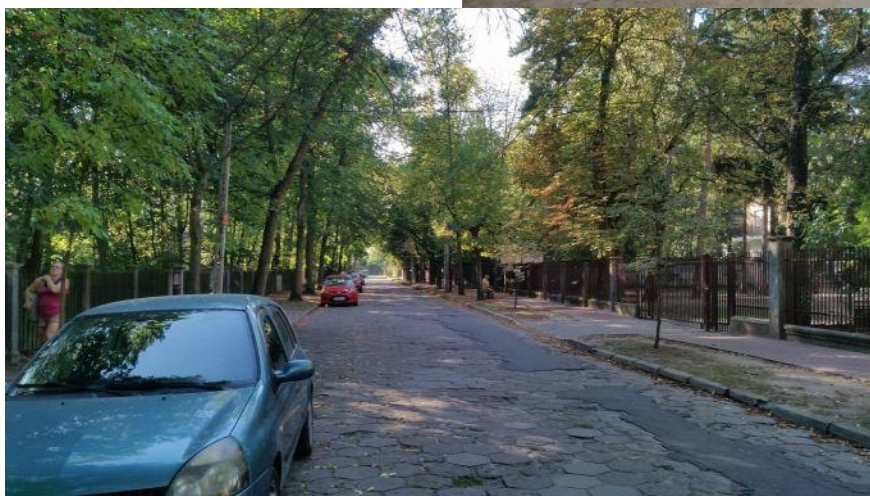
źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

Zdjęcie 15 Ul. Piaski, - podobszar „Gospodarska”

źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

Zdjęcie 16 Ul. Literacka, podobszar „Centrum”

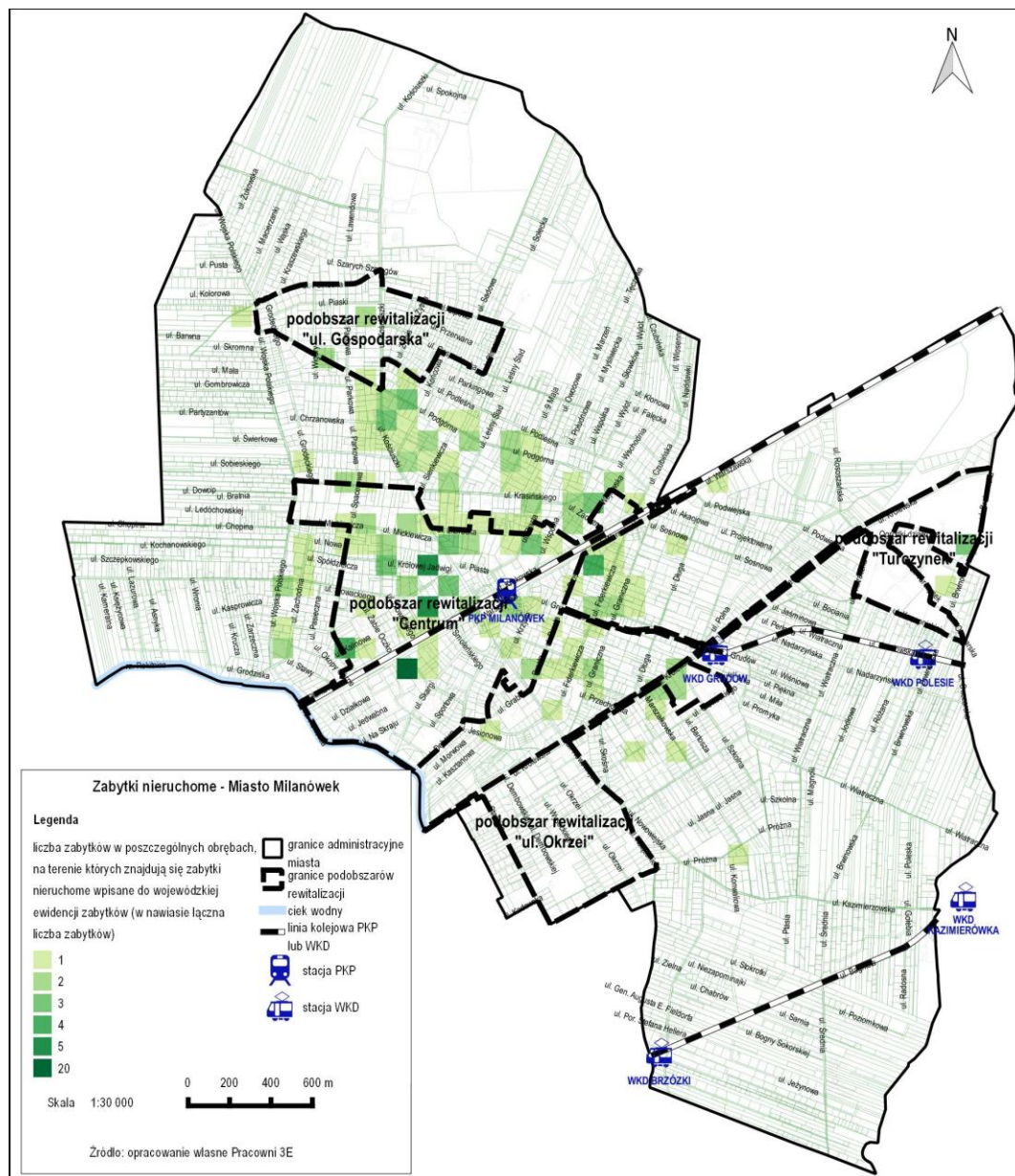

źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

2.3.8 Sfera techniczna

Budynki wybudowane stosunkowo niedawno charakteryzują się wysokim standardem, w tym wysoką izolacyjnością cieplną. Budynki wybudowane kilkadziesiąt lat temu wymagają stałych remontów i podnoszenia ich parametrów technicznych, w tym sprostania wymaganiom w zakresie efektywności energetycznej. Budynki te, to przede wszystkim obiekty zabytkowe włączone do ewidencji zabytków. Poniższa mapa przedstawia nasycenie poszczególnych lokalizacji tego rodzaju obiektami.

Mapa 11 Zabytki (nieruchomości) w podobszarach rewitalizacji

Mapa przedstawia obręby, na obszarze których znajdują się zabytki nieruchome w złym stanie technicznym włączone do gminnej ewidencji zabytków, w poszczególnych podobszarach rewitalizacji. W obszarze rewitalizacji „Centrum” jest najwięcej tego typu zabytków. Zabytki zlokalizowane na obszarze miasta wymagają działań technicznych – remontów, renowacji, modernizacji, wymiany

instalacji na mniej energochłonną. Potrzeba doinwestowania działań związanych z zachowaniem dziedzictwa kulturowego i pełnego wykorzystania potencjału zabytkowych budynków sprawia, że występowanie zabytków stanowi jeden z czynników wpływających na włączenie danego terenu do obszaru rewitalizacji.

W trakcie spaceru badawczego (wrzesień 2016 r.) zostały wykonane zdjęcia dokumentujące stan infrastruktury technicznej – wybranych zabytkowych obiektów.

Ze względu zarówno na unikatowy charakter budynków jak i nadzór konserwatora (określający m. in. zakres potrzebnych i możliwych prac), zarówno wyremontowanie budynków jak i późniejsze ich utrzymanie, jest bardzo kosztowne.

Zdjęcie 17 Willa Turczynek

źródło: materiały własne, dokumentacja ze spaceru badawczego

Zdjęcie 18 Willa Waleria

źródło: krajobrazypolskie.pl

Zdjęcie 19 Willa Zosinek

źródło: krajobrazypolskie.pl

2.3.9 Sfera środowiskowa

Wśród najpoważniejszych kwestii wskazanych w Strategii jest sfera środowiskowa – w tym ochrony środowiska naturalnego i zachowania charakteru miasta-ogrodu. Z tego powodu, oraz po uwzględnieniu stanu technicznego budynków oraz faktu przeważającej zabudowy jednorodzinnej, dokonano analizy dostępnych danych dotyczących zanieczyszczenia powietrza.

Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ) na części obszaru Miasta Milanówka (mapa poniżej) odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych benzo(a)pirenu (B(a)P)⁶, który wydziela się podczas spalania węgla (zwłaszcza tego złej jakości), drewna i śmieci (zwłaszcza tworzyw sztucznych typu PET). W mniejszej ilości benzo(a)piren pochodzi ze spalin samochodowych.

Ul. Królewska jest osią tranzytową miasta, a to powoduje zwiększoną emisję spalin. Rozwój komunikacji ekologicznej (rowerowej) między podobszarami pozwoli na zmniejszenie emisyjności.

Poniższa mapa wskazuje obszary zanieczyszczonego powietrza – na zanieczyszczenie jest narażona znaczna część podobszaru „Centrum” oraz całość podobszaru „ul. Okrzei”.

Zarówno budynki prywatne, komunalne jak i użyteczności publicznej ze względu na brak remontów i zły stan techniczny charakteryzują się znaczną emisją zanieczyszczeń do powietrza.

Do zmiany tej sytuacji mogą się przyczynić działania edukacyjne, zwiększające poziom świadomości mieszkańców w zakresie społecznych konsekwencji ich jednostkowych zachowań, a także wsparcie rozwoju ekologicznych środków komunikacji.

---

⁶ Benzo(a)piren jest jednym z najbardziej toksycznych składników smogu - mgły zawierającej zanieczyszczenia powietrza.

lokalnej społeczności), niewykorzystany potencjał willi Waleria, brak siedziby Centrum Kultury (choć te postulaty ścierały się z oceną, że brak stałej lokalizacji przyczynił się do lepszego działania w sferze kultury), brak zagospodarowania przestrzeni publicznej wzdłuż ul. Warszawskiej na funkcję rekreacyjną, brak ścieżek rowerowych, ciągi komunikacyjne nieprzyjazne pieszym.

- podobszar „ul. Gospodarska” brak przestrzeni publicznej, w której mieszkańcy mogliby spędzać czas wolny, niezagospodarowany Park im. M. Lasockiego, niewykorzystany potencjał zabytkowych willi na działalność pożyteczną społecznie (także takich nieruchomości, które są własnością prywatną, ale właściciele chcą je udostępnić), brak sieci ścieżek rowerowych, brak działań aktywizacji i integracji społecznej dla mieszkańców.

- podobszar „ul. Okrzei”: brak miejsca aktywności, rekreacji i spędzania czasu wolnego głównie dla młodzieży, ale także pozostałych mieszkańców, osiedle koncentrujące problemy społeczne, brak działań ukierunkowanych na ich rozwiązywanie lub zapobieganie.

- podobszar Turczynek: niezagospodarowana przestrzeń publiczna, brak oferty (lub niewystarczająca oferta) aktywności i aktywizacji społecznej oraz zawodowej dla mieszkańców, degradacja zabytkowego zespołu parkowo-willowego - niewykorzystany potencjał miejsca, które mogłoby służyć mieszkańcom.

Wśród propozycji zgłaszanych w odniesieniu do wszystkich podobszarów wymieniana była naprawa dróg i kanalizacji, rozbudowa sieci tras rowerowych oraz wygospodarowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej na społeczne inicjatywy realizowane przez i na rzecz mieszkańców, w tym miejsc rekreacji i aktywnego wypoczynku oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej.

2.4 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Na podstawie przeprowadzonej pogłębionej diagnozy czynników kryzysowych oraz potencjałów najbardziej zdegradowanych części miasta, scharakteryzowano skalę i charakter potrzeb dla każdego z podobszarów rewitalizacji.

Analiza danych statystycznych dla podobszarów oraz podsumowanie konsultacji społecznych pozwoliły na zidentyfikowanie obszarów problemowych wyrazistych i specyficznych dla podobszarów rewitalizacji. Poniższa tabela systematyzuje dane dotyczące monitorowanych zjawisk.

Tabela 5 Zidentyfikowane problemy w podobszarach rewitalizacji

monitorowane zjawisko negatywnie wpływające na podobszar rewitalizacji	Centrum	ul. Gospodarska	ul. Okrzei	Turczynek
problemy mieszkańców i podobszarów rewitalizacji na podstawie diagnozy w 4. sferach				
ubóstwo (świadczeniobiorcy OPS)	x	-	-	x
edukacja (wyniki 6-klas w SP w ZSG nr 1)	-	-	x	x
aktywność obywatelska (frekwencja)	x	x	x	x
gospodarka	-	x	x	-
przestrzenny (znaczne oddalenie)	-	x	x	-
środowisko (zanieczyszczenie)	x	-	x	-
istotne kwestie problemowe zidentyfikowane w badaniach jakościowych				
brak lub niewystarczający obszar zagospodarowanej przestrzeni publicznej na realizację działań integracyjnych i aktywizacji społecznej	x	x	x	x
niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych i chodników umożliwiających swobodne przemieszczanie się wewnątrz podobszarów rewitalizacji i pomiędzy tymi podobszarami	x	x	x	x
niewystarczająca oferta usług społecznych, aktywności rekreacyjnej i kulturalnej oraz niewystarczający dostęp do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	x	x	x	x
atomizacja życia społecznego (nie podejmowanie inicjatywy poza własną posesją), lub znikomy udział w aktywnościach integrujących lokalną społeczność	-	x	x	-
brak oferty aktywności społecznej, sportowej i rekreacyjnej dla młodzieży	x	x	x	x
marginalizacja społeczna mieszkańców budynków komunalnych, brak perspektyw zawodowych	-	-	-	x
brak oferty działań integracyjnych i aktywizacji społecznej dla mieszkańców osiedli	-	x	x	-
brak oferty wsparcia rozwoju przedsiębiorczości, w tym ekonomii społecznej	x	x	-	x
nieprzyjazna przestrzeń publiczna wokół ul. Warszawskiej, niesprzyjająca społecznej integracji i rozwojowi podobszaru	-	-	-	-
niedostępna, niezagospodarowana przestrzeń w niszczących, często zabytkowych budynkach	x	-	x	x

„Centrum”:

- najbardziej zaludniony podobszar (zamieszkuje tu przeważająca większość ludzi objętych obszarem rewitalizacji),
- największe natężenie świadczeniobiorców korzystających z pomocy OPS, widoczne w zachodniej części podobszaru,
- lokalizacja dwóch szkół publicznych,
- wysoki udział osób korzystających z biblioteki publicznej w ogóle mieszkańców,
- są odnotowane przestępstwa przeciwko rodzinie,
- niska frekwencja w głosowaniu do budżetu obywatelskiego,
- niski udział przedsiębiorców,
- najwięcej zabytków nieruchomości w złym stanie technicznym, włączonych do gminnej ewidencji zabytków.

Mapa 13 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „Centrum”

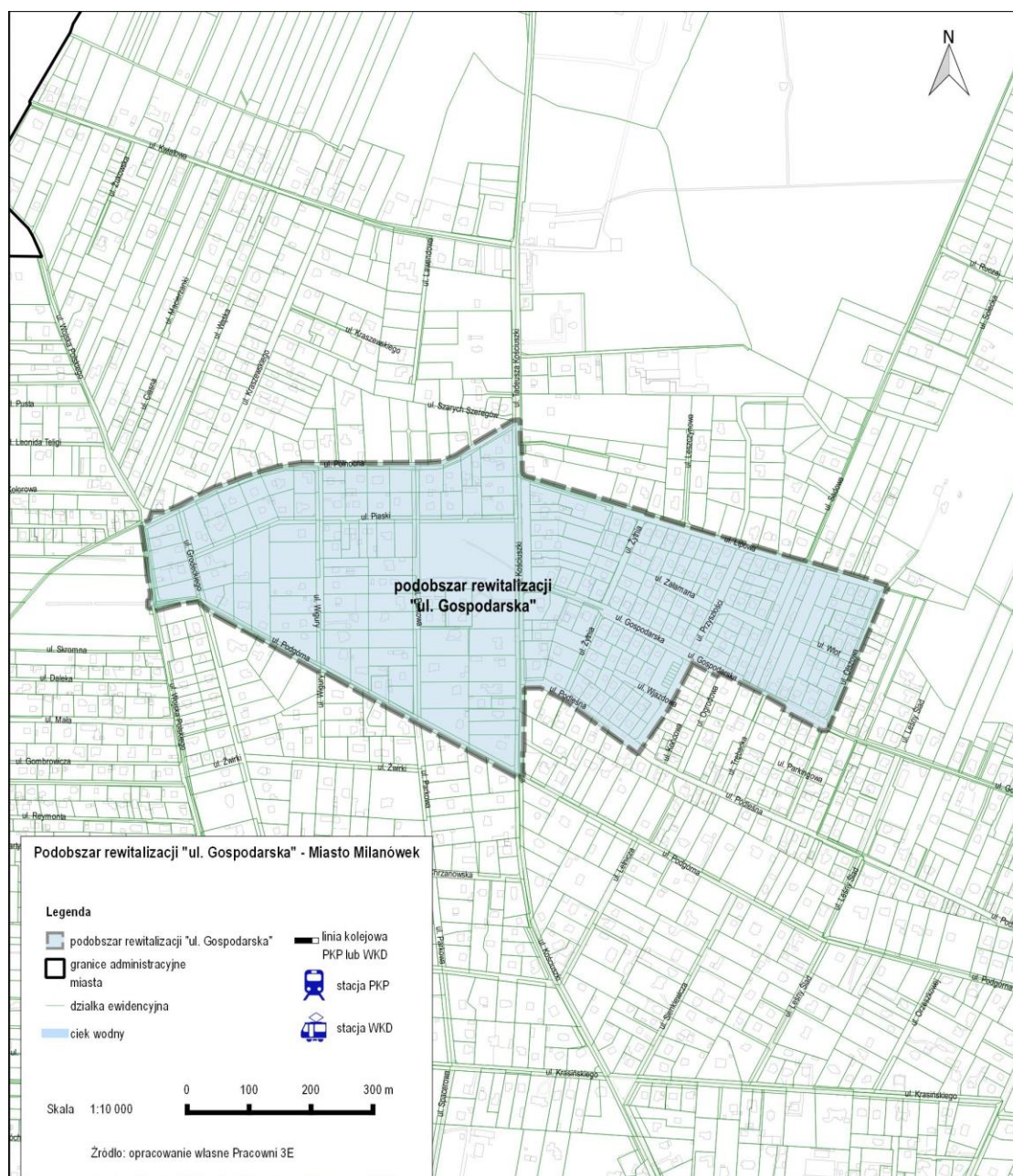

„ul. Gospodarska”:

- stosunkowo gęsto zaludniony,
- są odnotowane przestępstwa przeciwko rodzinie,
- niski odsetek korzystających z biblioteki,
- niska frekwencja w głosowaniu do budżetu obywatelskiego,
- koncentracja osób w wieku poprodukcyjnym,
- niski udział przedsiębiorców,
- obszar o znacznym oddaleniu od obiektów użyteczności publicznej (szczególnie szkół publicznych).

Mapa 14 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „ul. Gospodarska”

„ul. Okrzei”:

- stosunkowo gęsto zaludniony,
- koncentracja osób w wieku poprodukcyjnym,
- obszar o znacznym oddaleniu od obiektów użyteczności publicznej (szczególnie ośrodków zdrowia).

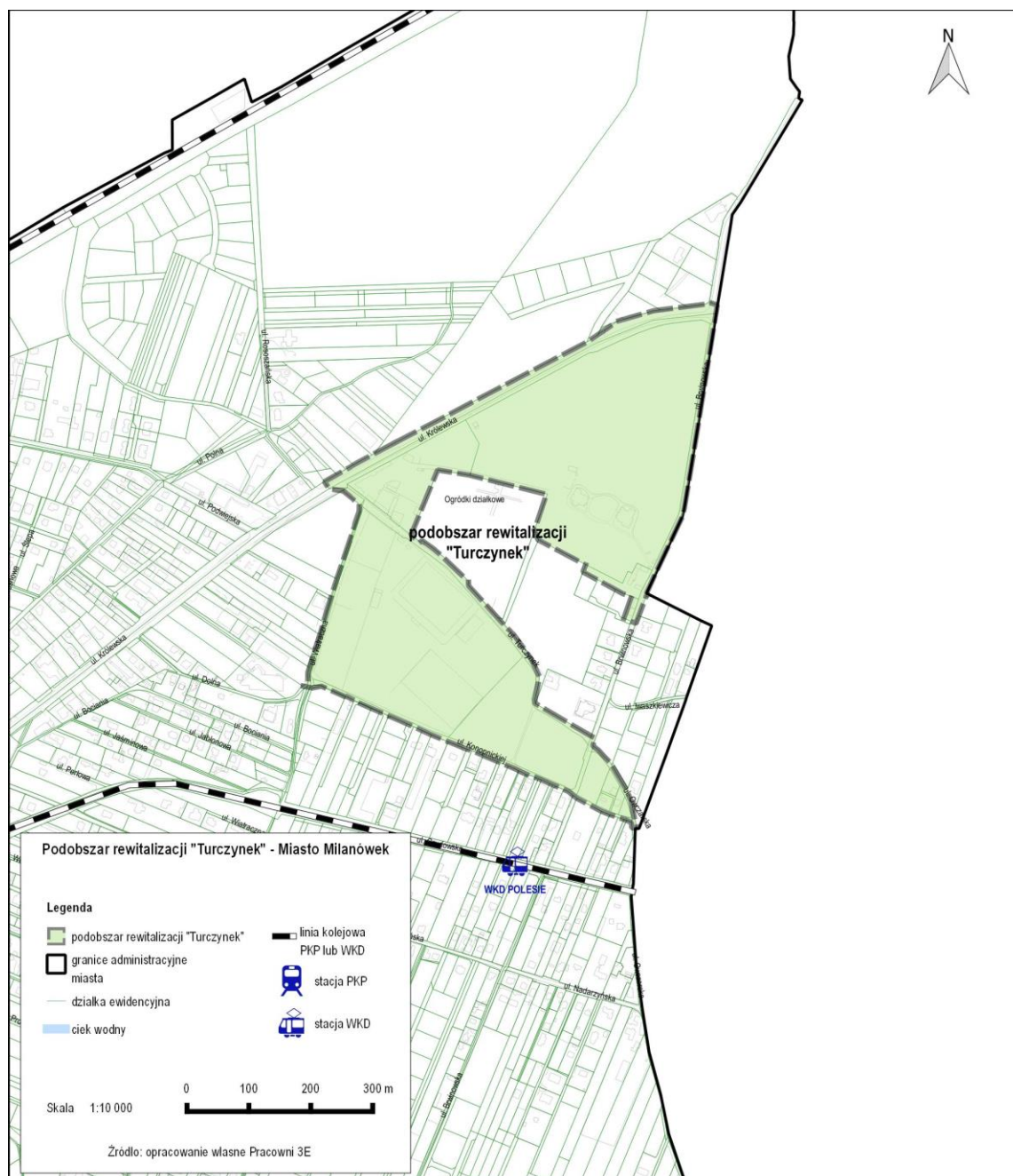
Mapa 15 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „ul. Okrzei”

„Turczynek”:

- bardzo wysokie natężenie mieszkańców korzystających ze świadczeń OPS. Na mapach demograficznych widać, że Turczynek nie jest gęsto zamieszkałym podobszarem, a jednocześnie że tam koncentrują się świadczeniobiorcy korzystający z OPS. Można więc wnioskować, że znaczna część jego mieszkańców to klienci pomocy społecznej, co obrazuje skalę marginalizacji społecznej tego podobszaru,
- występują zabytki w złym stanie technicznym włączone do gminnej ewidencji zabytków.

Mapa 16 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „Turczynek”

3 Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

3.1 Wizja i cele rozwoju w gminnych dokumentach strategicznych

Wśród wskazanych licznych dokumentów najważniejsza jest Strategia zrównoważonego rozwoju miasta Milanówka – projekt dokumentu jest obecnie⁷ w trakcie konsultacji społecznych. Projekt dokumentu przewiduje pięć kierunków rozwoju:

- Aktywność społeczna mieszkańców,
- Lokalna przedsiębiorczość, potencjał lokalnych marek,
- Kultura, aktywność i edukacja kulturalna,
- Funkcjonalność przestrzeni publicznej,
- Komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna.

Rewitalizacja obszarów kryzysowych miasta jest kierunkiem 5.6 w celu Aktywność społeczna mieszkańców. „Należy więc przeprowadzić proces rewitalizacji, aby zmniejszyć poziom społecznego wykluczenia mieszkańców tych obszarów, a także włączyć ich w czynną działalność na rzecz miasta. Rewitalizacja powinna obejmować nie tylko działania skierowane do środowisk najbardziej zagrożonych społeczną marginalizacją, ale także powinna stwarzać możliwość włączenia się w życie miasta pozostałych mieszkańców.” – zapisano w opisie wspomnianego kierunku działań w projektowanym dokumencie Strategii. Rewitalizacja obszarów kryzysowych jest także jednym z zadań (1.6) zawartych w projekcie Strategii. Składa się on z dwóch zadań:

- Przeprowadzenie rewitalizacji na obszarach zdegradowanych zgodnie z opracowanym Programem Rewitalizacji.
- Wsparcie procesu rewitalizacji poprzez realizację działań integracyjnych.

W mieście obowiązuje opracowane w 1997 r. i uchwalone w 1998 r. **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Milanówka**. Uchwałą Nr 492/XL/2014 z dnia 11 września 2014 r. Rada Miasta Milanówka uznała Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Milanówka za nieaktualne w całości, choć jak wskazuje ww. uchwała, nie przesądza to, że SUIKZP utraciło ważność. Od kwietnia 2016 r. prowadzone są prace związane z aktualizacją tego dokumentu. Przeprowadzono już konsultacje z mieszkańcami, jednakże finalne opracowanie jest planowane na drugą połowę 2017 r.

Studium wyodrębnia następujące typy zabudowy:

- zabudowa jednorodzinna – występująca i dominująca na całym obszarze miasta (obejmuje ponad 80% obszaru miasta);

⁷ Zakończenie prac nad dokumentem przewidziane jest na 20 kwietnia br.

- zabudowa willowa – skupiona głównie w strefie ochrony konserwatorskiej na obszarach dawnych parcelacji;
- zabudowa wielorodzinna blokowa – pochodzi głównie z lat 60.;
- zabudowa wielorodzinna „małomiasteczkowa” - pochodzi głównie z lat międzywojennych;
- zabudowa siedliskowa dla ludności związanej z rolnictwem, częściowo przemieszana z zabudową jednorodziną. Występuje w niewielkiej liczbie na północnych i południowych obrzeżach miasta.

W zakresie uwarunkowań przestrzennych Studium wskazuje na kwestię przynależności większości powierzchni miasta do Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (WOChK)⁸. Dotyczy to wszystkich podobszarów rewitalizacji z wyjątkiem podobszaru „ul. Okrzei” i zachodniej części „Centrum”. Specjalną strefą ochrony urbanistycznej została objęta strefa ochrony konserwatorskiej⁹ historycznego rdzenia Milanówka.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu został uregulowany Rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 14 lutego 2007 r. Nr 42 poz. 870 z późn. zm.). Rozporządzenie ustala szereg uwarunkowań zarówno dla strefy ochrony urbanistycznej, jak i strefy „zwykłej” obejmującej pozostałą część Milanówka w obszarze WOChK. W kontekście strefy konserwatorskiej Studium wskazuje na instrumenty ochrony prawnej walorów kulturowych i przyrodniczych. Jednak oba te uwarunkowania i wiążące się z nimi uregulowania prawne nie powinny znacząco wpływać na możliwości realizacyjne planowanych w niniejszym Programie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

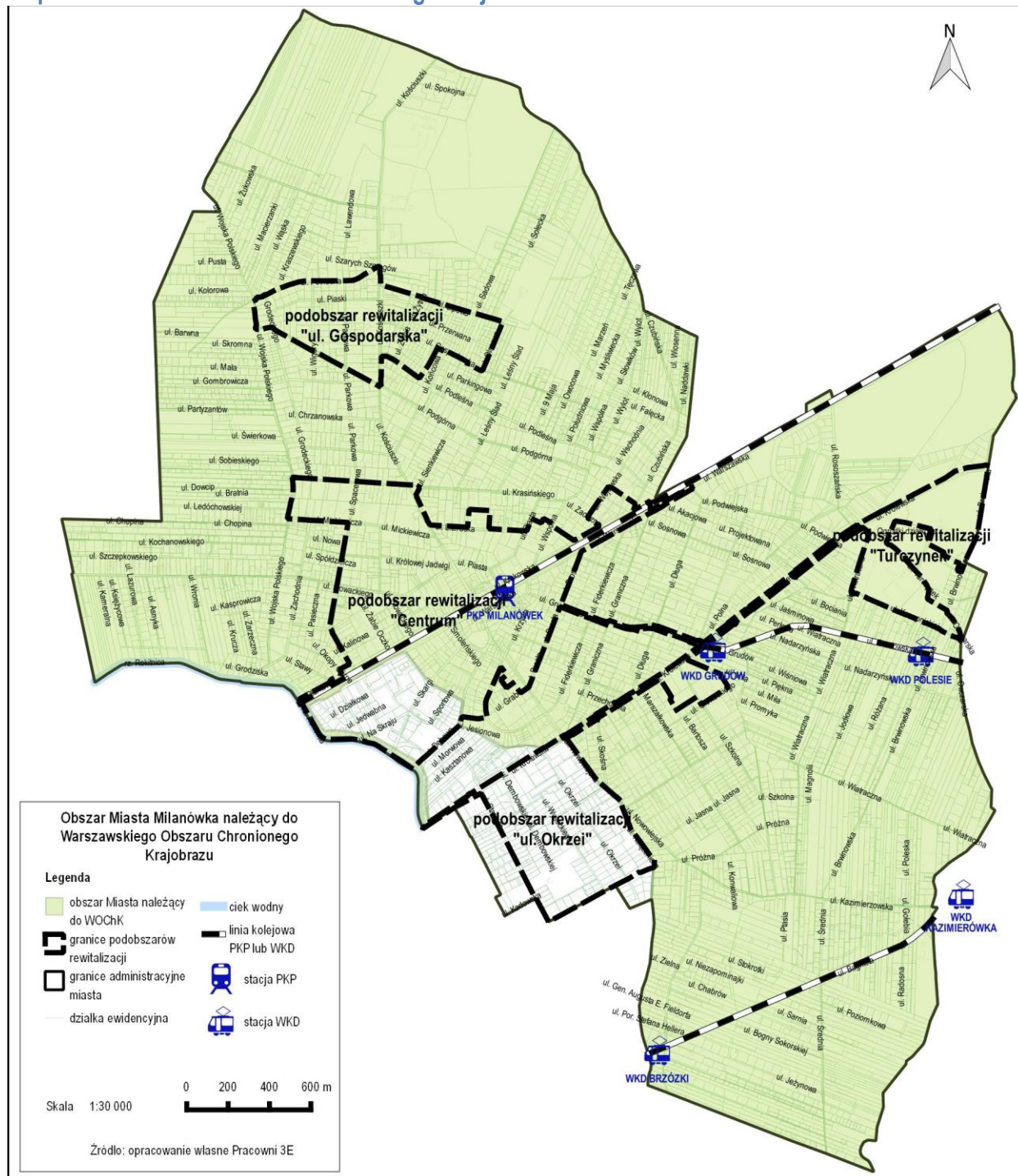
W Studium jest uwzględniony cały obszar rewitalizacji. Podobnie jak obowiązująca Strategia, szczególny nacisk kładzie ono na uwarunkowania przestrzenne związane z kwestiami przyrodniczo-kulturowymi, determinującymi rozwój i poszczególne działania w Mieście. Dokument ten zawiera ogólnie sformułowane kierunki rozwoju Miasta w zakresie infrastruktury technicznej i układu komunikacyjnego oraz politykę przestrzenną Miasta, w którą wpisuje się niniejszy Gminny Program Rewitalizacji.

---

⁸ Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

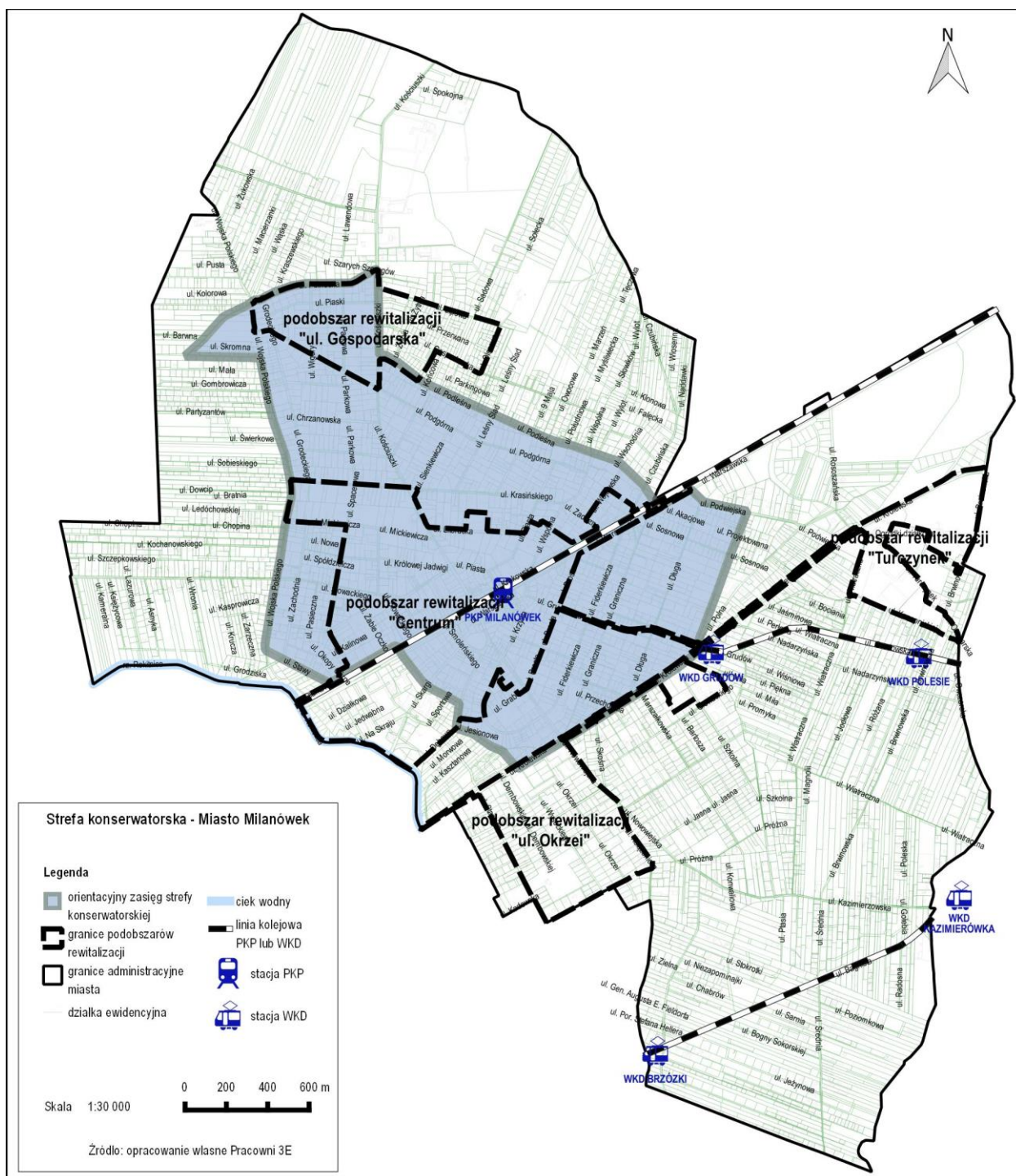
⁹ Zgodnie z Decyzją Konserwatora Zabytków m. st. Warszawy z dnia 1 stycznia 1988 r. L.Dz. KLVIII/1319/47/88

Mapa 17 Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu w Milanówku

Mapa 18 Strefa konserwatorska w Milanówku

Cele społeczne określa opracowana w 2016 r. **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Milanówek na lata 2016-2021**. Wskazuje ona cele strategiczne i operacyjne, które w poniższej tabeli zostały zestawione z celami GPR. Większość celów społecznych w SRPS wpisuje się pierwszy Cel GPR, który – podobnie jak cele SRPS – zakłada wsparcie na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela 6 Zestawienie celów SRPS i GPR

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (SRPS)		Gminny Program Rewitalizacji
Cel strategiczny	Cele operacyjne	
1. Kompleksowe wsparcie rodzin dysfunkcyjnych	Wsparcie instytucjonalne rodzin dysfunkcyjnych	CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na obszarach rewitalizacji „Okrzei”, „Turczynek” i „Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym
	Wsparcie rodzin w funkcjach wychowawczych	
	Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie	
	Polepszenie warunków życia dzieci i młodzieży szczególnie w obszarach związanych z ich rozwojem, potrzebami i przysługującymi im prawami	
	Przeciwdziałanie rozpadowi rodziny w sytuacjach kryzysu i przemocy	
Zminimalizowanie zjawisk dysfunkcji		
2. System wsparcia osób niepełnosprawnych i długotrwale lub ciężko chorujących	Wsparcie i aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorujących	CEL 2. Poprawa warunków życia osób starszych i młodzieży oraz ich integracja ze środowiskiem
	Ograniczenie procesu marginalizacji problemów ludzi starych	
	Zminimalizowanie negatywnych zjawisk dotyczących środowiska i rodzin osób niepełnosprawnych i długotrwale chorujących	
	Zwiększenie dostępu do leczenia, opieki i rehabilitacji medycznej	
Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych osobom starszym i niepełnosprawnym		
3. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	Stąła aktywizacja osób bezrobotnych w szczególności osób długotrwale bezrobotnych i po 50. roku życia	CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na obszarach rewitalizacji „ul. Okrzei”, „Turczynek” i „ul. Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym
	Ograniczenie zjawisk uzależnień oraz promocja zdrowego stylu życia	
	Wsparcie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem	
	Przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia w rodzinach objętych pomocą społeczną	
	Podnoszenie aktywności społeczno-zawodowej osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w celu zahamowania zjawiska marginalizacji	
4. Integracja społeczna	Zwiększenie działań promocyjnych na rzecz społeczeństwa obywatelskiego	CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na obszarach rewitalizacji „ul. Okrzei”, „Turczynek” i „ul. Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym
	Stąłe wsparcie poprzez rozwój pracowników instytucji działających na rzecz pomocy rodzinie	
	Aktywizacja życia społecznego poprzez zwiększenie inicjatyw lokalnych	
	Wzmacnianie lokalnego sektora pomocy społecznej Skuteczna współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi	

Źródło: opracowanie własne

3.2 Zgodność celów GPR z dokumentami wyższego rzędu

SRK 2020 – (Strategia Rozwoju Kraju 2020) średniookresowa strategia rozwoju kraju, to najważniejszy dokument określający cele strategiczne rozwoju kraju do 2020 r., kluczowy dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020 wraz z powiązanymi z nią 9. strategiami zintegrowanymi, stanowiącymi punkt odniesienia dla realizacji celów rozwojowych kraju, zarówno w kontekście wykorzystania środków krajowych, jak i europejskich. Celem rozwojowym kraju wskazanym w SRK 2020 jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Osiągnięcie tego strategicznego celu będzie realizowane w ramach następujących obszarów:

1. Sprawne i efektywne państwo.
2. Konkurencyjna gospodarka.
3. Spójność społeczna i terytorialna.

Biorąc pod uwagę zakres niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji, wpisuje się on w cel 3. SRK 2020.

GPR jest w pełni zgodny z obecną perspektywą finansową oraz zapisami Umowy Partnerstwa, która jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej (WPR) i wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) w Polsce w latach 2014–2020 oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Cele rewitalizacyjne zostały określone w Umowie Partnerstwa w ramach celu tematycznego 9 tj. *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją*. Jednocześnie cel ten wpisuje się w cel obowiązującej Strategii Unii Europejskiej - *Strategia Europa 2020*, wskazując na konieczność wdrożenia nowego modelu gospodarczego, który powinien opierać się nie tylko na innowacyjności oraz zrównoważonym rozwoju, ale również na wzroście gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu i ograniczeniu ubóstwa.

Natomiast w kontekście Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 (RPO WM), niniejszy Program będzie przyczyniał się do realizacji wszystkich trzech celów strategicznych postawionych w RPO WM, w tym w szczególności w zakresie Celu: Przeciwdziałania dysproporcjom regionalnym prowadzącym do zwiększenia chłonności regionalnego rynku pracy poprzez wyrównywanie dostępu do zatrudnienia, włączenie społeczne i edukację. RPO WM na lata 2014-2020 charakteryzuje ten cel jako m.in. wyrównywanie dostępu do zatrudnienia, włączenie społeczne i edukacja oparte na włączeniu grup defaworyzowanych oraz ukierunkowanie zatrudnienia na włączenie społeczne. Przeprowadzona diagnoza wskazała, że kluczowe są działania społecznej aktywizacji kierowane do mieszkańców terenów zdegradowanych oraz integracji społecznej kierowane do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4 Wizja oraz cele rewitalizacji

4.1 Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Przeprowadzona analiza występowania zjawisk negatywnych wykazała, iż są one rozproszone na terenie całego miasta i dotyczą kwestii społecznych, demograficznych czy przestrzenno-funkcjonalnych. Obserwowane zjawiska to często brak miejsc czy przestrzeni publicznych zapewniających możliwości spędzania wolnego czasu (szczególnie dla młodzieży i seniorów) czy budowy pozytywnych relacji

między mieszkańcami.

WIZJA REWITALIZACJI

Podobszary rewitalizacji zintegrowane z miastem i pozbawione czynników kryzysowych

Wizja podobszaru „ul. Okrzei”: Osiedlowa część Milanówka - „Berliny”, miejsce w którym nie widać oznak czasów przemysłowych. Mieszkańcy są aktywni, wykształceni, dzieci i młodzież osiąga dobre wyniki

w nauce, dorośli bez problemu znajdują pracę w satysfakcjonujących zawodach. Gęsta zabudowa sprzyja rozwojowi kapitału społecznego – mieszkańcy znają się, chętnie podejmują i angażują się we wspólne działania społeczne i kulturalne, rozwija się przedsiębiorczość społeczna. Podobszar nie wyróżnia się na tle miasta, jeśli już – to pozytywnie, w zakresie np. liczby mieszkańców uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych. Młodzież zgłasza przedsięwzięcia realizowane na rzecz społeczności lokalnej, jest aktywna sportowo i odnosi sukcesy w różnych konkursach. Dobrze czują się także seniorzy, którzy znajdują dla siebie miejsce w społecznej przestrzeni Miasta, chętnie włączają się w działania organizowane zarówno przez szkoły, jak i społeczno-kulturalne inicjatywy adresowane do mieszkańców miasta.

Wizja podobszaru „Centrum”: centralna część Milanówka nabiera cech „śródmieścia”, które przyciąga mieszkańców podobszaru (oraz całego Miasta) do realizowania różnych form aktywności społecznych i zawodowych. Rozwija się drobny handel, mieszkańcy korzystają z szerokiej oferty usług, angażują się w bogate życie kulturalne. Rozwój sektora handlowo-usługowego i zatrzymanie lokalnych drobnych przedsiębiorców w Mieście (oraz intensyfikacja ich działalności) jest możliwy m.in. dzięki stworzeniu/zagospodarowaniu przestrzeni publicznej, która jest przyjazna pieszym i rowerzystom, dzięki wyprowadzeniu ruchu samochodowego z ul. Warszawskiej na rzecz utworzenia deptaka tętniącego życiem o każdej porze roku. Zwiększa się poziom poczucia tożsamości i identyfikacji z miastem mieszkańców, którzy wspólnie podejmują działania ukierunkowane na wyeksponowanie i utrzymanie wyrazistej kultury miasta. Mieszkańcy dbają o czystość wokół własnych posesji a wszelkie inwestycje i przebudowy są realizowane zgodnie z przyjętymi zasadami estetyki i wizualizacji dla Miasta, dzięki czemu cała część centralna jest pięknym miejscem o jednolitym wyglądzie. Zlokalizowane na zachodzie obszaru osiedle „TBS-y” tętni życiem, a mieszkańcy chętnie angażują się w życie społeczne i kulturalne.

Wizja podobszaru „Turczynek”: Turczynek jest zieloną wizytówką miasta, wyremontowane, zagospodarowane zabytkowe wille wraz z parkiem przyciągają przybyszów wjeżdżających od strony Podkowy Leśnej i Brwinowa i zachęcają do skorzystania z atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, rehabilitacyjnej, edukacyjnej i kulturalnej. Nawiązanie partnerstwa publiczno-prywatnego pozwala na przywrócenie funkcjonalności miejsca, ale przede wszystkim daje dobre praktyki w zakresie współpracy między samorządem a sektorem prywatnym. Z korzystnej przemiany korzystają mieszkańcy tej części Miasta – zadbane budynki komunalne wpisują się w zabytkową zabudowę parkowego osiedla, mieszkańcom udaje się rozwiązać trudności życiowe, prowadzą aktywne życie społeczne i zawodowe, w nieznacznym stopniu korzystają ze wsparcia instytucjonalnego.

Wizja podobszaru „ul. Gospodarska”: część miasta wokół ul. Gospodarskiej koncentruje w sobie mieszkańców aktywnych, angażujących się w działania społeczne i kulturalne. Mieszkańcy tego terenu to świadomi i dumni obywatele Milanówka, którzy swoje miejsce zamieszkania traktują nie tylko jako własną przestrzeń w ramach indywidualnej posesji, ale jako dobro wspólne wszystkich mieszkańców. Dzięki wspólnym inicjatywom integrującym mieszkańców udaje się realizować coraz bardziej złożone projekty adresowane do społeczności. Dzieci i młodzież osiągają dobre wyniki w szkole, a dzięki aktywnościom w przestrzeni publicznej kształtują także swoje umiejętności społeczne. Jest wysoki poziom kapitału społecznego, zaufania i aktywności mieszkańców.

4.2 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Cele GPR zostały sformułowane na podstawie potrzeb określonych w przeprowadzonej diagnozie. Cele odzwierciedlają przyjęte kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk oraz porządkują odpowiadające im projekty rewitalizacyjne.

Wyniki diagnozy wskazują na konieczność podjęcia przede wszystkim działań miękkich, które muszą zostać zaplanowane i nakierowane na osoby najbardziej potrzebujące wsparcia. Tym działaniom powinny towarzyszyć również zadania inwestycyjne, związane z poprawą przestrzeni publicznej czy rozbudową/modernizacją różnego rodzaju infrastruktury. Tak określone kierunki działań zostały zawarte w poniżej określonych celach rewitalizacji.

CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na podobszarach rewitalizacji „Centrum” „ul. Okrzei”, „Turczynek” i „ul. Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym

W ramach tego celu będą realizowane m. in. działania ukierunkowane na pomoc społeczną, poprawę kondycji życiowej i perspektyw zawodowych dla osób i rodzin zamieszkujących na osiedlach: „Berliny” – podobszar „ul. Okrzei”, „TBS-y” – podobszar „Centrum” oraz w podobszarach „Turczynek” i „ul. Gospodarska”. Działania w obszarze integracji społecznej oraz budowania poczucia tożsamości adresowane do wszystkich mieszkańców podobszarów rewitalizacji.

CEL 2. Poprawa warunków życia osób starszych i młodzieży oraz ich integracja ze środowiskiem

W ramach tego celu będą realizowane takie działania jak np. stworzenie atrakcyjnej oferty form spędzania wolnego czasu dla młodzieży oraz seniorów w zakresie rekreacji i kultury, stworzenie miejsc dziennego pobytu oraz animowanie działań społecznych odpowiadających potrzebom każdej grupy wiekowej wśród osób zamieszkujących obszar rewitalizacji.

CEL 3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej podobszarów rewitalizacji

Oparte na dorobku kulturowym podobszarów rewitalizacji działania „miękkie”, aktywizujące społeczność lokalną, ukierunkowane na zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla potrzeb mieszkańców i zwiększenie funkcjonalności przestrzeni wspólnych, wspieranie przedsięwzięć miastotwórczych w podobszarach rewitalizacji, zapewnienie spójnej miejskiej małej architektury.

CEL 4. Poprawa jakości struktury funkcjonalno-przestrzennej podobszarów rewitalizacji oraz ich estetyki – stworzenie przyjaznych warunków do życia dla mieszkańców

W ramach tego celu będą realizowane takie działania jak np. budowa sieci tras rowerowych, wyznaczenie i oznakowanie bezpiecznych ciągów pieszo-jezdnych, wykorzystanie potencjału „miasta-ogrodu” dla poprawy jakości życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Zmiana funkcjonalności ulicy Warszawskiej poprzez ograniczenie ruchu samochodowego, zwiększenie ruchu pieszo-rowerowego i zagospodarowanie przestrzeni publicznej. Modernizacja, remont lub adaptacja infrastruktury stanowiącej bazę do usług społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych. Modernizacja, remont bądź adaptacja zasobów mieszkaniowych i /lub budynków użyteczności publicznej.

5 Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedstawione poniżej przedsięwzięcia są zbiorem pomysłów różnych interesariuszy podobszarów rewitalizacji. Zostały one zebrane i stanowią odzwierciedlenie ich perspektywy.

Zgłoszone propozycje zostały uszczegółowione, usystematyzowane i zweryfikowane pod kątem zgodności z wymogami zawartymi w Wytocznych oraz Ustawie i zostały zaprezentowane w kolejnym rozdziale.

Tabela 7 Opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
1	Budowa Centrum Sportu i Rekreacji			Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin realizacji		
	1 300 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Niedostateczna baza rekreacyjna. Niedostateczny poziom atrakcyjnej i dopasowanej do potrzeb oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców, w szczególności dla młodzieży. Nieatrakcyjnie zagospodarowana przestrzeń publiczna.				
Cel przedsięwzięcia	Poprawa bazy rekreacyjnej. Rozwój oferty spędzania czasu wolnego społeczności, w tym wykluczonej i zagrożonej wykluczeniem społecznym. Stworzenie lepszych warunków do organizacji aktywności dzieciom i młodzieży uczęszczającej do ZSG nr 1, ze względu na fakt, iż znaczna część uczniów to mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Turczynek. Stworzenie miejsca integrującego lokalną społeczność oraz podnoszącego poziom aktywności społecznej mieszkańców głównie rewitalizowanego podobszaru.				
Zakres realizowanych zadań	Adaptacja przestrzeni publicznej w celu budowy centrum sportu i rekreacji. Zakres prac obejmie m.in.: budowę boiska wielofunkcyjnego ze sztuczną nawierzchnią i piłkochwytnymi, oświetlenia, bieżni lekkoatletycznej, skoczni w dal i wzwyż, rzutni do pchnięcia kulą, budynku z zapleczem sanitarnym, szatniowymi i magazynowym, modułowej trybuny.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba obiektów	szt.	1	Protokół odbioru	

	rekreacyjnych wybudowanych na rewitalizowanym podobszarze				
	Powierzchnia zagospodarowanego podobszaru rewitalizacji	ha	0,74	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z obiektów wybudowanych na rewitalizowanym podobszarze	Osoby/rok	1 500	dokumentacja foto / listy obecności / plan zajęć	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
2	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej		Gmina Milanówek		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	600 000,00		2017-2023		
Opis problemu	Zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej powodujący znaczną emisję zanieczyszczeń do powietrza, wpływający na niską estetykę przestrzeni publicznej oraz stwarzający niekorzystne warunki do prowadzenia działań kulturalno-społecznych. W przypadku budynków szkół publicznych - niska jakość bazy oświatowej oraz niedostateczne warunki do prowadzenia działań integrujących i aktywizujących lokalną społeczność zamieszkujących podobszary rewitalizacji.				
Cel przedsięwzięcia	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej z przystosowaniem na cele społeczne i kulturalne; zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska, obniżenie kosztów eksploatacji i konserwacji budynków. Poprawa bazy oświatowej i zapewnienie odpowiednich warunków dla rozwoju kompetencji edukacyjnych i społecznych oraz wsparcia rozwoju dziecka. Rozwój oferty dedykowanej dzieciom i młodzieży zagrożonym marginalizacją oraz stworzenie warunków realizacji aktywności dla młodzieży oraz działań międzypokoleniowych.				
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie prac termomodernizacyjnych w budynkach użyteczności publicznej (budynek: ZSG nr 1, ZSG nr 3, SP nr 2, przy ul. Warszawskiej 18A), obejmujących w zależności od obiektu: ocieplenie obiektów, wymianę oświetlenia na energooszczędne, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowę systemów grzewczych, wentylacji, instalacja OZE i niezbędnych instalacji i aparatury w celu optymalizacji funkcjonowania systemów.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba zmodernizowanych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt	4	Protokoły odbioru	
	Powierzchnia użytkowa zmodernizowanych energetycznie budynków zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	m ²	8 340,50	Protokoły odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	

	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	2 648,59	Audyt ex-ante Audyt ex-post	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
3	Zagospodarowanie centrum Milanówka w celu optymalizacji wykorzystania niskoemisyjnych form mobilności miejskiej.		Gmina Milanówek Partner Powiat Grodzki		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei		
	Cel nr 2		x	Centrum	x
	Cel nr 3		x	Turczynek	
	Cel nr 4		x	ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	1 000 000,00		2017-2020		
Opis problemu	<p>Brak zagospodarowania centralnej części miasta w sposób umożliwiający integrację i aktywizację lokalnej społeczności. Brak rynku, typowego układu koncentrującego życie miasta.</p> <p>Niska jakość przestrzeni publicznej przeznaczonych na cele rekreacyjne i społeczne. Duża emisja hałasu oraz spalin emitowanych przez ruch drogowy, pogarszających warunki zamieszkania i przebywania w centralnej części Miasta. Pogarszający się stan przestrzeni poprzez wypieranie życia społecznego z centrum.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Wykorzystanie potencjału centralnej części Miasta w celu ożywienia społecznego i integracji mieszkańców. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej i dostosowanie jej do pełnienia funkcji rekreacyjnej.</p> <p>Zmniejszenie zanieczyszczeń szkodliwych substancji do powietrza poprzez ograniczenie ruchu drogowego na rzecz rozwoju niskoemisyjnych form mobilności miejskiej. Poprawa jakości życia mieszkańców głównie podobszaru rewitalizacji Centrum.</p> <p>Pobudzenie aktywności gospodarczej obszaru. Wzrost aktywności i tożsamości lokalnej mieszkańców całego obszaru rewitalizacji.</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Zagospodarowanie terenów sąsiadujących z dworcem PKP w ciągu ulicy Warszawskiej i zapewnienie estetyki przestrzeni publicznej centrum Miasta poprzez modernizację obiektu Dworca Milanówek zlokalizowanego przy ul. Warszawskiej oraz wykonanie m.in. nasadzeń, małej architektury, reorganizację ruchu drogowego, budowę ciągów komunikacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w celu zwiększenia wykorzystania niskoemisyjnych form mobilności miejskiej.</p>				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej na podobszarze rewitalizacji	ha	0,85	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z nowo zagospodarowanej przestrzeni publicznej na rewitalizowanym podobszarze	Osoby/rok	3 000	Monitoring miejski/raport z realizowanych przedsięwzięć	
	Liczba przedsięwzięć społeczno-kulturalnych organizowanych na nowo zagospodarowanej przestrzeni publicznej	szt.	15	Rejestr przedsięwzięć prowadzony przez UM, raporty	

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
4	Kompleks rekreacyjny z zapleczem rehabilitacyjnym Turczynek			Gmina Milanówek PPP	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	10 000 000,00		2017-2022		
Opis problemu	Niedostateczna baza kulturalno-rekreacyjna. Niedostateczna oferta kulturalno-rekreacyjna skierowana do młodzieży i seniorów. Degradacja zabytkowych obiektów o dużym potencjale kulturowym i historycznym.				
Cel przedsięwzięcia	Stworzenie przestrzeni do aktywizacji i integracji społecznej. Poszerzenie oferty kulturalnej i rekreacyjnej przy wykorzystaniu walorów przyrodniczych oraz potencjału zabytkowych willi. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych.				
Zakres realizowanych zadań	Adaptacja i wyposażenie zabytkowych Willi Turczynek w celu stworzenia całorocznego kompleksu rekreacyjnego z zapleczem rehabilitacyjnym. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej - ok. 10 ha parku umożliwiającego realizację społeczno-kulturalnych i rekreacyjnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz pozwalającego na spędzanie wolnego czasu osobom mieszkającym na podobszarze Turczynek, w tym osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba obiektów zaadoptowanych na cele rekreacyjne na rewitalizowanym podobszarze	szt.	2	Protokół odbioru	
	Liczba odrestaurowanych zabytków na rewitalizowanym podobszarze	szt.	2	Protokół odbioru	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej na rewitalizowanym podobszarze	ha	10	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z kompleksu	Osoby/rok	10 000	Dokumentacja fotograficzna/lista uczestników przedsięwzięć/rejestr korzystających z obiektów	
	Liczba organizacji /instytucji realizujących przedsięwzięcia społeczno-kulturalne na terenie kompleksu	szt.	10	Rejestr przedsięwzięć, raporty z realizacji	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
5	Budowa tras rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą			Gmina Milanówek	
Powiązanie	Cel nr 1		Lokalizacja	ul. Okrzei	x

z celami GPR (x = tak)	Cel nr 2		przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia 500 000,00		Termin 2017-2021		
Opis problemu	Niedostateczna oferta spędzania wolnego czasu. Niedostatecznie rozwinięty system tras rowerowych w Milanówku w stosunku do potrzeb osób korzystających z rowerów i mieszkających na podobszarach rewitalizacji. Emisja zanieczyszczeń do środowiska pochodząca z indywidualnego transportu samochodowego.				
Cel przedsięwzięcia	Poszerzenie oferty sportowo – rekreacyjnej i komunikacyjnej dla mieszkańców podobszarów „Centrum” i „ul. Okrzei”, w tym zagrożonych wykluczeniem społecznym. Poprawa jakości systemu tras rowerowych oraz dostępności komunikacyjnej. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska.				
Zakres realizowanych zadań	Prace budowlane polegające na wytyczeniu tras rowerowych na terenie Milanówka wraz z infrastrukturą towarzyszącą.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Długość wybudowanych tras rowerowych na podobszarach rewitalizacji	km	2,8	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z wybudowanych tras rowerowych	Osoby/rok	2 000	Badanie sondażowe/ monitoring miejski/badanie ruchu	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
6	Poprawa standardu zamieszkania oraz efektywności energetycznej nieruchomości			Gmina Milanówek Wspólnota Mieszkaniowa	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia 200 000,00		Termin 2017-2023		
Opis problemu	Daleko posunięta degradacja budynków komunalnych będących w zasobie gminy przyczyniająca się do niskiej estetyki przestrzeni publicznej. Niski komfort mieszkania na podobszarach rewitalizacji, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Niska efektywność energetyczna obiektów.				
Cel przedsięwzięcia	Poprawa jakości życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji, w tym osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych równoznaczna ze zmniejszeniem kosztów utrzymania i eksploatacji oraz emisji szkodliwych substancji do środowiska. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej.				
Zakres realizowanych zadań	Prace termomodernizacyjne obejmujące między innymi: remont elewacji, docieplenie ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachów, kominów, wymianę źródeł ciepła czy niesprawnych instalacji (budynki przy ul. Brwinowskiej 4/8, ul. Warszawskiej 28, ul. Krakowskiej 11).				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	

	Liczba zmodernizowanych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	3	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, którym dzięki działaniom termomodernizacyjnym poprawił się komfort mieszkania	osoba	8	Dane własne/badanie jakościowe	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
7	Adaptacja przestrzeni publicznej na potrzeby utworzenia kompleksu rekreacyjno-kulturalnego		Gmina Milanówek PPP		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	1 500 000,00		2018-2021		
Opis problemu	Niedostateczna baza rekreacyjna i kulturalna. Niedostatecznie zagospodarowana przestrzeń publiczna. Niedostateczna oferta rekreacyjna i kulturalna kierowana głównie do młodzieży, seniorów oraz rodzin z dziećmi.				
Cel przedsięwzięcia	Wzbogacenie bazy kulturalno-rekreacyjnej. Wzrost atrakcyjności przestrzeni publicznej. Zwiększenie oferty kulturalno-rekreacyjnej kierowanej dla wszystkich grup społecznych, w tym dla osób zagrożonych wykluczeniem. Zwiększenie aktywności i integracji społecznej.				
Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wraz z budową obiektu wykorzystującego odnawialne źródła energii oraz technologie zero-emisyjne. Obiekt stworzy przestrzeń dla realizacji społeczno-edukacyjnych i kulturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwalających na aktywizację i integrację społeczności podobszaru rewitalizacji. Drugi etap przedsięwzięcia obejmie strefę rekreacji - budowę kąpieliska.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej na podobszarze rewitalizacji	ha	1,9	Protokół odbioru	
	Liczba wybudowanych obiektów przeznaczonych na cele społeczno-kulturalne	szt.	1	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z kompleksu rekreacyjno-kulturalnego	Osoby/rok	15 000	Dokumentacja fotograficzna / listy obecności w ramach przedsięwzięć	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
8	Budowa Miasteczka Ruchu Rowerowego		Zespół Szkół Gminnych nr 3		
Powiązanie z celami GPR	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	x

(x = tak)	Cel nr 3		podobszarze rewitalizacji	Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	180 000,00		2017-2018		
Opis problemu	Niedostateczna oferta rekreacyjna dla dzieci i młodzieży. Niedostateczna wiedza w zakresie ruchu drogowego. Brak zagospodarowanej przestrzeni publicznej.				
Cel przedsięwzięcia	Poprawa jakości oferty rekreacyjnej kierowanej do dzieci i młodzieży poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej umożliwiającej nabywanie umiejętności poruszania się w ruchu drogowym.				
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie prac budowlanych w celu utworzenia miasteczka ruchu rowerowego wraz z zapewnieniem optymalnego dojazdu ulicą Żabie Oczko.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej na podobszarze rewitalizacji	ha	0,2	Protokół odbioru	
	Liczba wybudowanych obiektów rekreacyjnych	szt.	1	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z zagospodarowanej na cele rekreacyjne przestrzeni publicznej	osoba	2 000	Lista osób korzystających/ monitoring	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
9	Lokalny Klub Kodowania			Miejska Biblioteka Publiczna / Lokalne Centrum Kompetencji	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	80 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Młodzi ludzie często nie znajdują dla siebie atrakcyjnej oferty spędzania czasu, z której chcieliby korzystać. Spędzając czas w domach lub biernie przebywając w przestrzeni publicznej tracą możliwość znalezienia i rozwijania swoich pasji, zainteresowań, hobby, nabywania kompetencji społecznych, angażowania się w działalność społeczną i odpowiedzialnego wchodzenia w dorosłość. Seniorzy najczęściej spędzający czas w domach czują potrzebę wzbogacenia umiejętności z zakresu nowych technologii i wyjścia poza cztery ściany domu.				
Cel przedsięwzięcia	Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności, głównie osób młodych z podobszarów rewitalizacji przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. Stworzenie przestrzeni dla rozwoju integracji międzypokoleniowej. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.				
Zakres realizowanych zadań	Organizacja zajęć z nowych technologii – rysowanie ręczną drukarką przestrzenną znaną jako pióro 3D. Doposażenie Klubu oraz realizacja warsztatów dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Aktywizacja społeczności podobszarów rewitalizacji i integracji				

	międzypokoleniowej. Włączenie uczestników we współtworzenie zakresu organizowanych zajęć.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin zorganizowanych zajęć	godzina	150	Program zajęć	
	Liczba osób biorących udział w zajęciach	osoby	750	Lista obecności/ zgłoszenia	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która zwiększyła umiejętności w zakresie posługiwania się nowymi technologiami	osoba	650	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
10	Dzieci bezpieczne w drodze do szkoły		Szkoła Podstawowa nr 2 Zespół Szkół Gminnych nr 1, Zespół Szkół Gminnych nr 3 Partner: Straż Miejska w Milanówku		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	150 000,00		2018-2019		
Opis problemu	Dzieci i młodzież nie mają wykształconych nawyków samodzielnego i odpowiedzialnego korzystania z dróg, a nawet poruszania się szlakami przeznaczonymi dla pieszych. Niebezpieczeństwo stwarza duży ruch samochodowy, szczególnie wokół szkół, innych instytucji czy organizacji, do których mieszkańcy często dowożą dzieci lub sami dojeżdżają. Często jest tak, że dziecko jest bezpieczne dopóki jest w samochodzie, ale wyjście na ulicę stwarza dla niego zagrożenie.				
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie integracji społecznej, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu poprzez organizację zajęć kształtujących umiejętności poruszania się na drodze oraz zwiększających poziom poczucia odpowiedzialności za własne zachowania.				
Zakres realizowanych zadań	Projekt edukacyjny skierowany do poszczególnych uczestników ruchu drogowego, w tym w szczególności dzieci i ich opiekunów. Wdrożenie programu edukacji dla kolejnych roczników dzieci oraz cyklicznych akcji społecznych zwiększających poziom świadomości i odpowiedzialności wśród ich opiekunów (kierowców). Przedsięwzięcie realizowane na dwóch podobszarach swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin prowadzonych zajęć	godzina	45	Program zajęć	
	Liczba osób biorących udział w zajęciach	osoba	650	dokumentacja foto listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba uczestników zajęć, która zwiększyła wiedzę z zakresu zasad poruszania się po drodze	osoba	600	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe	

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
11	Integracja międzypokoleniowa w milanowskich placówkach oświatowych			Szkoła Podstawowa nr 2 Zespół Szkół Gminnych nr 1 Zespół Szkół Gminnych nr 3 Przedszkole nr 1	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	160 000,00 (40 000/ placówkę)		2018-2019		
Opis problemu	<p>Przedsięwzięcie odnosi się do dwóch zjawisk społecznych, występujących w odniesieniu do dwóch grup społecznych.</p> <p>Seniorzy – ze względu na kierunek zmian kulturowych i cywilizacyjnych znajdują się w coraz lepszej kondycji fizycznej, a jednocześnie nie mają miejsca do spożytkowania energii życiowej, wykorzystania życiowej i zawodowej wiedzy, doświadczają samotności, odrzucenia, czują się niepotrzebni.</p> <p>Dzieci i młodzież – coraz częściej żyją w mikro-świecie dom – szkoła tracąc przez to m. in. możliwość budowania relacji z osobami starszymi. Nie wiedzą, że seniorzy patrzą na życie nieco inaczej, a jednocześnie mogą przekazać dzieciom i młodzieży prospołeczne postawy empatii, akceptacji, zrozumienia. Seniorzy mogą także nauczyć dzieci i młodzież bardzo przydatnych umiejętności. Stanowią także bezcenne źródło wiedzy historycznej, a jako żywe osoby opowiadające o własnych doświadczeniach i obserwacji czasów minionych i obecnych, mogą kształtować postawy obywatelskie u młodych Milanowian poprzez własny przykład i własną perspektywę postrzegania rzeczywistości.</p>				
Cel przedsięwzięcia	Wzrost integracji międzypokoleniowej i poprawa oferty spędzania wolnego czasu.				
Zakres realizowanych zadań	<p>Przeprowadzenie cyklu zajęć/warsztatów międzypokoleniowych obejmujących m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział osób starszych w szkolnych zajęciach jako doradców, osób czytających dzieciom, opiekunów wspomagających podczas spacerów, wycieczek, itp. 2. Zapraszanie bliskich seniorów z rodzin uczniów do realizacji wspólnych imprez szkolnych, wystaw, warsztatów plastycznych, wokalnych, recytatorskich. 3. Zaangażowanie osób starszych w realizację zajęć dodatkowych - dzielenie się doświadczeniem i osiągnięciami – np. robótki na drutach, szycie, haftowanie. 4. Organizacja na terenie szkoły spotkań umożliwiających nawiązywanie kontaktów i rozwijanie aktywności środowiskowej. 5. Organizacja zajęć z zakresu edukacji obywatelskiej na poziomie „małej Ojczyzny”. <p>Przedsięwzięcie realizowane na dwóch podobszarach swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.</p>				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin zajęć/ warsztatów międzypokoleniowych	godzina	20	Program zajęć	
	Liczba uczestników zajęć/warsztatów	osoba	120	Dokumentacja foto / listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, które nabyły umiejętności z zakresu	osoba	90	Ankiety ex-ante i ex-	

	realizowanych zajęć			post, badanie jakościowe	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
12	„Akademia Odpowiedzialnego Rodzica” – wsparcie dla rodziców dzieci o specjalnych potrzebach			Szkoła Podstawowa nr 2 Zespół Szkół Gminnych nr 1, Zespół Szkół Gminnych nr 3 Partner Ośrodek Pomocy Społecznej	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	100 000,00				
Opis problemu	Rodzice posiadający dzieci z niepełnosprawnością nierzadko doświadczają trudności życiowych. Trudności te mają bardzo często nie tylko wymiar finansowy, ale także i społeczny – rodzice zajęci i zaabsorbowani opieką nad dzieckiem wycofują się z życia społecznego lub ze względu na brak wolnego czasu tracą możliwość aktywnego udziału w nim.				
Cel przedsięwzięcia	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Zwiększenie aktywizacji i integracji rodziców posiadających dzieci z niepełnosprawnością. Stworzenie warunków do funkcjonowaniu grupy nieformalnej zrzeszającej rodziców dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.				
Zakres realizowanych zadań	Program wsparcia rodzin dzieci z niepełnosprawnością oraz doposażenie miejsca wsparcia: 1. nieodpłatna pomoc konsultacyjna w zakresie m.in. psychologii, psychiatrii, socjoterapii, oligofrenopedagoga, rewalidatora itp. 2. wsparcie w powołaniu i funkcjonowaniu przy szkołach Akademii Odpowiedzialnego Rodzica - nieformalnego zespołu koleżeńskie wsparcia, zapewniającego wykorzystanie doświadczeń i umiejętności zawodowych rodziców, doskonalenie, trening umiejętności wychowawczych, organizowanie spotkań ze specjalistami itp. Przedsięwzięcie swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin udzielonego wsparcia	godzina	50	Program zajęć	
	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych porad	osoba	25	Listy obecności	
	Liczba powstałych nieformalnych grup wsparcia	szt.	1	Informacja członków grupy	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która odniosła korzyści w wyniku udzielonego wsparcia	osoba	20	Opinia specjalisty/badanie jakościowe	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
13	Świetlica – przestrzeń twórczej aktywności dla każdego			Gmina Milanówek	

				współpraca z Milanowskim Centrum Kultury, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejską Biblioteką Publiczną	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia			Termin	
	100 000,00			2017-2019	
Opis problemu	Rodzice, dzieci i młodzież narażeni na wykluczenie doświadczają trudności życiowych. Trudności te mają bardzo często wymiar finansowy, ale także i społeczny – rodzice (lub rodzic) zajęci i zaabsorbowani opieką nad dzieckiem wycofują się z życia społecznego lub ze względu na brak wolnego czasu tracą możliwość aktywnego udziału w nim. Najskuteczniejsza byłaby systemowa pomoc ze strony państwa, ale od lat jest niewystarczająca. Zasadne jest zatem podejmowanie lokalnych inicjatyw wspierających rodziców i zapewniających opiekę ich dzieciom. Brak integracji międzypokoleniowej.				
Cel przedsięwzięcia	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu. Zapewnienie dzieciom i młodzieży możliwości udziału w zajęciach pozalekcyjnych, kontaktu z rówieśnikami, przebywania w czasie wolnym w grupie rówieśniczej oraz integracji międzypokoleniowej. Zwiększenie wsparcia kierowanego do rodziców dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym.				
Zakres realizowanych zadań	Stworzenie świetlicy integracyjnej umożliwiającej spędzanie wolnego czasu i prowadzonej przez animatora kultury. Planowane działania: - zajęcia świetlicowe dla dzieci (czytanie, gry, itp.) - organizacja warsztatów i zajęć dla dzieci, młodzieży, - organizacja kreatywnych warsztatów międzypokoleniowych - stworzenie klubów zainteresowań, - wspieranie inicjatyw uczestników zajęć.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin zrealizowanych zajęć	godzina	240	Program zajęć, listy obecności	
	Liczba uczestników zajęć	osoba	30	Dokumentacja fotograficzna, listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która odniosła korzyści/nabyła umiejętności w wyniku zorganizowanych zajęć	osoby	10	Ocena opiekuna/badanie jakościowe	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
14	Dzień Sąsiada			Centrum Kultury Gmina Milanówek Miejska Biblioteka Publiczna	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x

Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	250 000,00 (50 tys. rocznie)		2017 - 2022		
Opis problemu	Mieszkańcy mało angażują się w sprawy lokalne, niedostatecznie włączają się w inicjatywy międzysąsiedzkie i realizowane przez organizacje pozarządowe. W konsekwencji słabną więzi społeczne, spada poziom kapitału społecznego i poczucie bezpieczeństwa. Młodzi ludzie nie mają możliwości nabywania / rozwijania kompetencji społecznych w warunkach swobodnego życia społecznego.				
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie aktywizacji i integracji lokalnej społeczności wokół wspólnych przedsięwzięć. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego; zaangażowanie w działania lokalnej społeczności. Budowanie poczucia tożsamości lokalnej.				
Zakres realizowanych zadań	Cykl lokalnych imprez sąsiedzkich (mini festyn / piknik rodzinny) – realizowanych z okazji Europejskiego Dnia Sąsiada, podczas którego odbędą się aktywności typu: <ul style="list-style-type: none"> – Kiermasz książek – Wystawa rękodzieła – Prezentacja sprzętu strażackiego – Pokaz Ratownictwa Drogowego – Pokaz Ratownictwa Medycznego – Gry, zabawy, warsztaty dla dzieci – Laboratoria dla dzieci – Wyprzedaż garażowa – Strefa smakosza – Czytanie bajek 				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba zorganizowanych wydarzeń	szt.	5	Program wydarzenia	
Rezultaty	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach	osoba	100	Dokumentacja fotograficzna/ listy obecności/ zgłoszenia uczestnictwa	
	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która zwiększyła poczucie przynależności do społeczności lokalnej	osoba	80	badanie sondażowe podczas wydarzeń	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
15	Rewitalizacja przestrzeni publicznej przy budynku Urzędu Miasta			Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	1 000 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Niedostatecznie zagospodarowana przestrzeń publiczna. Niedostateczna baza rekreacyjna w podobszarze Centrum. Brak miejsc integracji społeczności podobszaru rewitalizacji.				

Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie atrakcyjności ,estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej. Stworzenie warunków do integracji społecznej.				
Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy Urzędzie Miasta (ul. Kościuszki 45) będzie obejmowało m.in.: przebudowę istniejącego skrzyżowania, montaż elementów małej architektury (w tym wykorzystujących rozwiązania zmniejszające smog), oświetlenia, punktu ładowania samochodów elektrycznych, wykonanie alejek, nasadzeń.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej	m ²	1 228	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z zagospodarowanej przestrzeni publicznej	Osoby/rok	3 000	Monitoring miejski/raport	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
16	Pozwól sobie pomóc – bezpłatne konsultacje specjalistyczne		Stowarzyszenie Decydujmy Razem		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	nieodpłatne		2017-2020		
Opis problemu	Osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji, na którym kumulują się niekorzystne zjawiska społeczne nieradko borykają się z problemami: - emocjonalnymi, wychowawczymi, - uzależnieniami od używek i alkoholu, - opieki nad osobą chorą psychicznie i niepełnosprawną, - adaptacyjnymi ich dzieci w szkole, - braku świadomości o przysługujących im uprawnieniach i ulgach.				
Cel przedsięwzięcia	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Zwiększenie oferty specjalistycznych porad umożliwiających rozwiązanie problemów osób borykających się problemami. Zwiększenie świadomości społeczności w zakresie przysługujących im praw i wykluczenia społecznego.				
Zakres realizowanych zadań	Organizacja na terenie miasta nieodpłatnych porad z udziałem: - psychiatry, - specjalisty terapii środowiskowej, - biegłego sądowego, - psychologa, terapeuty - Przewodniczącej Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Podczas spotkań osoby uzyskują indywidualne wsparcie pozwalające rozwiązać ich problemy, a także informacje o możliwości korzystania z różnych form ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych. Przedsięwzięcie realizowane na podobszarze Centrum swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin udzielonych porad	godzina	40	Program porad	

	specjalistycznych				
	Liczba uczestników udzielanych porad specjalistycznych	osoba	280	Lista uczestników	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która odniosła korzyści z udzielonego wsparcia	osoba	250	Badanie jakościowe	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
17	Po wiedzę do Józefiny			Artur Wójcik Fundacja im. św. Huberta	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	1 250 000,00		2018-2020		
Opis problemu	<p>Dzieci i młodzież uczęszczająca do milanowskich szkół osiągają przeciętne wyniki w przedmiotowych konkursach oraz olimpiadach kuratorskich. Z kolei dorośli w celu zwiększenia wiedzy z dziedziny rachunkowości, księgowości i podatków uczęszczają na kursy i szkolenia głównie organizowane poza Milanówkiem, ponosząc dodatkowe koszty dojazdu. Osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji często potrzebują ww. wsparcia: dzieci, by osiągnąć lepsze wyniki w nauce, podczas rekrutacji oraz na egzaminie maturalnym, a dorośli, by podnieść swoje kwalifikacje lub nabyć nowe umiejętności.</p> <p>Ponadto aktualny stan zabytkowej Willi Józefina nie pozwala na realizację działań społeczno-edukacyjnych w związku z czym niezbędne jest przeprowadzenie prac remontowych.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Zwiększenie zainteresowania uczniów milanowskich szkół uczestnictwem w konkursach przedmiotowych Mazowieckiego Kuratora Oświaty poprzez udostępnienie zabytkowego obiektu na cele społeczno-edukacyjne.</p> <p>Zwiększenie wiedzy wśród osób dorosłych z zakresu rachunkowości, księgowości i podatków.</p> <p>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców z obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej.</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Zagospodarowanie terenu oraz prace remontowe zabytkowej Willi Józefina są niezbędne do udostępnienia jej do prowadzenia zajęć edukacyjnych z dziedziny: chemii, logomocji, języków obcych oraz szkoleń/wykładów dla dorosłych z dziedziny rachunkowości, księgowości i podatków. Realizacja zajęć dla młodzieży i podniesienie ich wiedzy z ww. zakresu zwiększy szansę otrzymania tytułu finalisty lub laureata umożliwiającego przyznanie dodatkowych punktów na egzaminach do szkół średnich.</p>				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba wyremontowanych/zagospodarowanych obiektów zabytkowych	szt.	2	Protokół odbioru prac	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z wyremontowanych/zagospodarowanych obiektów zabytkowych	osoby	50	Dane wnioskodawcy/raport	

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
18	Rewitalizacja Parku im. Michała Lasockiego oraz placu zabaw przy ul. Przyszłości			Stowarzyszenie Pamięci Rodzinnej Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia			Termin	
	3 500 000,00			2017-2023	
Opis problemu	Niedostatecznie zagospodarowana przestrzeń publiczna na terenie parku. Niedostateczna baza rekreacyjna oraz usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. Niedostateczna integracja społeczna i zaangażowanie w życie społeczne.				
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie atrakcyjności i estetyki przestrzeni publicznej. Stworzenie warunków do integracji i aktywizacji społecznej mieszkańców. Zaangażowanie mieszkańców podobszaru Gospodarskiej w życie lokalnej społeczności i organizację wspólnych inicjatyw.				
Zakres realizowanych zadań	akres projektu obejmuje zagospodarowanie terenu parku im. Michała Lasockiego obejmujące: budowę zaplecza administracyjno – technicznego wraz z wielofunkcyjną salą integracyjną, montaż stacji wypożyczania rowerów, siłowni plenerowej, altany parkowej, elementów małej architektury, miniatur milanowskich willi, utworzenie mini górki saneczkarskiej i mini torów biegowych, montaż monitoringu i oświetlenia. Wspieraniem działań inwestycyjnych będą także działania o charakterze rekreacyjno-edukacyjno-kulturalnym obejmujące organizację cyklicznych wydarzeń kulturalnych (koncerty, czytanie poezji, aktywności organizowane podczas Dni Milanówka), występów teatralnych, wystaw plenerowych spotkań tematycznych integrujących społeczność. Rewitalizacja placu zabaw przy ul. Przyszłości polegająca na doposażeniu i wymianie wyeksploatowanych urządzeń zabawowych i/lub innych elementów wyposażenia.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej	m ²	21 013	Protokół odbioru	
	Liczba zorganizowanych aktywności społecznych	szt	12	Dokumentacja foto / listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z zagospodarowanej przestrzeni publicznej	Osoby/rok	1500	Raport z wydarzeń/ monitoring	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
19	Klub Integracji Społecznej			Ośrodek Pomocy Społecznej Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia			Termin	
	500 000,00			2018-2019	
Opis problemu	Osoby wykluczone społecznie lub zagrożone wykluczeniem zamieszkujące podobszary rewitalizacji często korzystają z usług Ośrodka Pomocy Społecznej. Osoby te nierzadko charakteryzują się biernością do podjęcia pracy, mają zaniżoną samoocenę, borykają się z ubóstwem często z uzależnieniami.				

Cel przedsięwzięcia	Reintegracja społeczna i zawodowa osób oraz rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.				
Zakres realizowanych zadań	Klub Integracji Społecznej będzie prowadził wszechstronne, kompleksowe działania zmierzające do zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym pomocy w uzyskaniu bezpieczeństwa socjalnego, aktywizacji zawodowej i pomocy w rozwoju osobistym. Zadaniem Klubu Integracji Społecznej będzie organizowanie doraźnej pomocy dla osób podlegających lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w zatrudnieniu, poprzez organizowanie robót publicznych oraz kierowanie do innych form zatrudnienia. Ścisła współpraca z Gminą, Powiatowym Urzędem Pracy, Lokalnym Centrum Kompetencji, zakładami pracy, organizacjami pozarządowymi i innymi. Działania proponowane w ramach reintegracji społecznej: samopomocowe grupy wsparcia, zajęcia psychoedukacyjne, warsztaty umiejętności społecznych. Proponowane działania w ramach reintegracji zawodowej: konsultacje specjalistów (doradca zawodowy, psycholog, coach), warsztaty w zakresie umiejętności niezbędnych w poszukiwaniu i utrzymaniu pracy zawodowej, kursy podnoszące kwalifikacje i umiejętności zawodowe, staże.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin zajęć/warsztatów	godzina	240	Program zajęć	
	Liczba uczestników zajęć/warsztatów	osoba	30	Dokumentacja foto / listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, które zdobyły kwalifikacje i podniosły samoocenę w zakresie udzielonego wsparcia	osoba	24	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe/opinia specjalistów	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
20	Bliżej rynku pracy- Zintegrowany System Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego ZIT WOF <i>Opis zakresu rzeczowego w stosunku do Milanówka</i>		Projekt partnerski: Lider: Miasto St. Warszawa, Partnerzy: Milanówek i 8 gmin		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	50 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Niska jakość realizacji doradztwa zawodowego w szkołach (ZSG nr 1, ZSG nr 3). Niski odsetek gimnazjalistów (w tym z rodzin objętych pomocą OPS oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym), którzy umieją planować swoją ścieżkę kariery. Ponieważ na terenie Milanówka istnieją jedynie 2 gimnazja zlokalizowane w ZSG nr 1 i ZSG nr 3 znaczny odsetek gimnazjalistów stanowią osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji. Wsparcie tej grupy wiekowej, w tym także osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, integracja między obszarowa oraz wspólnie podejmowane inicjatywy pozwolą dzieciom z podobszarów rewitalizacji na aktywizację społeczną oraz na naukę planowania swojej ścieżki kariery. Wsparcia potrzebują także nauczyciele, by w pełni wspomóc rozwój zawodowy osób objętych działaniami.				
Cel przedsięwzięcia	Podniesienie wśród uczniów kompetencji kluczowych w zakresie budowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej i poruszania się po rynku pracy, a poprzez to zwiększenie ich zdolności do zatrudnienia dzięki realizacji działań w obszarze rozwoju i poprawy jakości doradztwa edukacyjno-zawodowego prowadzonego w dwóch milanowskich. Podniesienie kwalifikacji nauczycieli w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.				

Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmie działania pozwalające przede wszystkim na realizacji warsztatów dla uczniów w zakresie umiejętności budowania własnej ścieżki kariery. W celu uzyskania optymalnych efektów przedsięwzięcie obejmie również uzyskanie i podnoszenie kwalifikacji doradców zawodowych, utworzenie Szkolnego Punktu Informacji i Kariery, gdzie uczniowie będą mogli uzyskać wsparcie i otrzymać materiały informacyjne, szkolenie rad pedagogicznych w zakresie korelacji kształcenia ogólnego i doradztwa edukacyjno – zawodowego oraz stworzenie aplikacji mobilnej.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno- zawodowego objętych wsparciem	osoba	32	Program wsparcia/listy obecności	
	Liczba szkół i placówek objętych wsparciem w zakresie realizacji zadań w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego	szt.	2	Program wsparcia	
	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego	osoba	295	Program wsparcia/listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po zakończeniu projektu	Osoba	32	Certyfikaty ukończenia kursu/ badanie jakościowe	
	Liczba uczniów szkół gimnazjalnych, którzy nabyli/ rozwinęli kompetencje z zakresu planowania kariery zawodowej	osoba	250	Ankiety ex-ante, ankiety ex-post, badania jakościowe	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
21	Generator Idei Kreatywnych		Start Pro Fundacja Rozwoju Pracy i Przedsiębiorczości		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	7 000 000,00		2018-2023		
Opis problemu	Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, także ludzie młodzi często nie mają odwagi, by zdecydować się na założenie własnej działalności gospodarczej, często nie mają inspiracji, by zacząć działać na własną rękę. Ze względu na ograniczenia finansowe nie mają możliwości uczestniczenia w warsztatach podnoszących ich kwalifikacje, pokazujących dobre praktyki w prowadzeniu biznesu czy angażowania się w życie społeczne.				
Cel przedsięwzięcia	Rozwój kreatywnej przedsiębiorczości w oparciu o potencjał społeczny mieszkańców Milanówka. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.				

	<p>Poprawa walorów funkcjonalnych i estetycznych przestrzeni publicznej miasta. Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego gminy, a tym samym zmniejszenie bezrobocia mieszkańców.</p> <p>Poprawa jakości życia mieszkańców, integracja międzypokoleniowa społeczności lokalnej, promocja lokalnych inicjatyw oraz ułatwienie dostępu do nowoczesnych technologii informacyjnych.</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Utworzenie Generatora Idei Kreatywnych jako Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych, który będzie pełnił rolę inkubatora dla startupów. GIK będzie miejscem wymiany inspiracji, twórczej pracy, spotkań, integrujących ludzi proaktywnych. W ramach Centrum będą organizowane inicjatywy o charakterze biznesowym i społecznym, seminaria, szkolenia, międzypokoleniowe warsztaty. Udzielane będzie wsparcie ze strony specjalistów oraz lokalnych, doświadczonych ludzi, kultury, sztuki i biznesu (Stowarzyszenie Przedsiębiorców Lokalnych).</p> <p>W celu funkcjonowania Generatora przewidywana są prace budowlane w zakresie 3 budynków: remont, wymiana wszystkich instalacji, termomodernizacja z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, rozbudowa, nadbudowa i adaptacja nieruchomości do celów biurowych (z dostosowaniem do osób niepełnosprawnych) zadaszenie szkłem dziedzińca/patio.</p>				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba powstałych inkubatorów wzmacniających inicjatywy społeczne	szt	1	Informacja członków stowarzyszenia	
	Liczba zorganizowanych warsztatów/szkoleń/spotkań	szt	20	Program zajęć/sprawozdanie z działalności Centrum	
	Liczba zmodernizowanych/przebudowanych budynków	szt	3	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób/firm (przedsiębiorstw), które uzyskają stałą lokalizację na realizację wysokokwalifikowanych usług / kreatywnych przedsięwzięć	szt	20	Protokół z funkcjonowania GIK	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
22	Targi dobrego smaku		Start Pro Fundacja Rozwoju Pracy i Przedsiębiorczości		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	300 000,00		2018-2020		

Opis problemu	Wśród mieszkańców Milanówka jest wielu drobnych wytwórców oraz przedsiębiorców, którzy nie posiadają własnych stałych punktów wystawienniczych i/lub handlowych. Niedostateczna jest także oferta atrakcyjnych form spędzania czasu w swoim mieście – Targi stają się dla nich alternatywą w stosunku do „weekendów w centrach handlowych”.				
Cel przedsięwzięcia	Poprawa jakości życia mieszkańców, integracja społeczności lokalnej, promocja sztuki i przedsiębiorczości, rozwój więzi społecznych. Rewitalizacja społecznej funkcji centralnej części miasta - ożywienie życia społecznego oraz handlu w centrum Milanówka. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego.				
Zakres realizowanych zadań	Cykliczny kiermasz artystyczno-spożywczy spożywczy promocja zdrowej żywności wraz z towarzyszącymi mu prezentacjami artystów, warsztatami, animacjami kulturalnymi. Do realizacji wydarzeń niezbędne jest przygotowanie infrastruktury targowej (stoiska przenośne i namioty targowe), wyposażenie dla towarzyszących Targom animacji (nagłośnienie, taniemy za odtwarzanie muzyki, scena z zadaszeniem, namioty rekreacyjne, stoliki i leżaki, itp.), najem pomieszczenia magazynowego, koszty transportu i prac technicznych.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba wystawców podczas wydarzeń	szt	35	Sprawozdanie z wydarzenia/ dokumentacja fotograficzna	
	Liczba zorganizowanych wydarzeń	szt	24	Program wydarzeń	
	Liczba korzystających z organizowanych wydarzeń	Osoby/rok	4000	Raport z wydarzenia/ dokumentacja fotograficzna	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Wzrost liczby nowych wystawców	szt/rok	5	Sprawozdanie z realizacji wydarzenia/ lista zgłoszeń	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
23	Milanówek czyta			Miejska Biblioteka Publiczna	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia			Termin	
	20 000,00			2017-2018	
Opis problemu	Brak czasu, kompetencji kulturowych, chęci partycypacji w wydarzeniach kulturalnych, braki w infrastrukturze - to najczęstsze czynniki ograniczające dostęp do wydarzeń kulturalnych identyfikowane na podobszarach rewitalizacji. W związku z niezadowolającym poziomem uczestnictwa w kulturze (na co wskazuje przeprowadzona diagnoza) Miejska Biblioteka Publiczna w partnerstwie z placówkami oświatowymi i Centrum Kultury planuje szereg działań mających zachęcić mieszkańców podobszaru rewitalizacji do uczestnictwa w życiu kulturalnym miasta. Niedostateczna liczba działań integracji międzypokoleniowej. Niedostateczna oferta spędzania czasu wolnego.				
Cel przedsięwzięcia	Przygotowanie do aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, integracja społeczności lokalnej oraz niwelowanie barier utrudniających dostęp do wydarzeń kulturalno- edukacyjnych na podobszarach rewitalizacji.				

Zakres realizowanych zadań	Planowane działania obejmą m.in.: 1. Wspólne czytanie, Flasch moby w różnych częściach podobszarów rewitalizacji wspólnie przez rodziny, grupy szkolne. 2. Czytanie w placówkach oświatowych przez rodziców, starszych uczniów przed zajęciami szkolnymi. 3. Gra miejska zlokalizowana w różnych częściach podobszarów rewitalizacji dla rodzin, grup zorganizowanych, szkolnych. 4. Organizowanie konkursów literackich oraz spotkań ze znanymi i cenionymi ludźmi z zakresu kultury i literatury.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba wydarzeń / zajęć/ warsztatów	godzina	40	Program zajęć	
	Liczba uczestników wydarzeń/zajęć/ warsztatów	osoba	2000	Dokumentacja fotograficzna/listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, które zwiększyły wiedzę w zakresie historii i kultury Milanówka	osoba	1800	Badania jakościowe	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
24	Lubię się uczyć		Gmina Milanówek w partnerstwie z innymi JST i spółką z.o.o		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	200 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Dzieci uczęszczające do milanowskich szkół podstawowych - ZSG nr 1 i ZSG nr 3 osiągają wyniki z egzaminów z matematyki poniżej średniej w województwie mazowieckim. Uczniowie ci to w większości mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Centrum i Turczynek, w tym także z rodzin korzystających z usług OPS oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.				
Cel przedsięwzięcia	Kształtowania właściwych postaw i umiejętności w rozwoju kluczowych kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów milanowskich szkół podstawowych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.				
Zakres realizowanych zadań	Stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju eksperymentalnych metod nauczania. Projekt przewiduje oferowanie uczniom innowacyjnych narzędzi dydaktycznych rozwijających postawy kreatywne, logiczne myślenie i zdolności matematyczne oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli matematyki poprzez udział w eksperymentalnych warsztatach metodycznych. Projekt wpłynie także na rozwój kompetencji informatycznych uczniów poprzez zastosowanie narzędzi IT w procesie nauczania. Jednocześnie zrealizowany zostanie cykl zajęć zwiększających efektywność i bezpieczeństwo korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Główny nacisk w projekcie będzie położony na przekazywanie wiedzy w nowatorskiej formie kontekstowej z wykorzystaniem technik interaktywnych i warsztatowych, zaliczanej do grupy metod praktycznych i interdyscyplinarnych, a więc polegających nie tylko na przekazaniu wiedzy, ale przede wszystkim na wykorzystaniu wiedzy w praktyce.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	

	Liczba uczniów milanowskich szkół objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych	osoby	130	Listy obecności /dziennik zajęć/deklaracje	
	Liczba nauczycieli z milanowskich szkół objętych wsparciem	osoby	26	Listy obecności/dziennik zajęć/deklaracje	
	Liczba doposażonych szkół w Milanówku	szt	2	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba uczniów z milanowskich szkół, którzy nabyli kompetencje kluczowe po zakończeniu realizacji projektu	szt	120	Testy weryfikacyjne/ raport z przeprowadzonego o wsparcia/listy obecności	
	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po zakończeniu realizacji projektu	osoby	26	Deklaracje uczestnictwa; listy obecności	
Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
25	Rewitalizacja społeczna w „1”		Zespół Szkół Gminnych nr 1		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	53 000,00		2017-2023		
Opis problemu	Niedostateczna oferta rekreacyjna i kulturalna. Brak możliwości uczestnictwa dzieci i młodzieży uczęszczającej do ZSG nr 1 (głównie zagrożonej wykluczeniem społecznym) w atrakcyjnych ale realizowanych odpłatnie warsztatach edukacyjno-kulturalnych.				
Cel przedsięwzięcia	Wyrównanie szans w zakresie nieodpłatnego uczestnictwa w aktywnościach edukacyjno-sportowo-kulturalnych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu.				
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Milanówek w obiektywie – ludzie, przyroda, ciekawostki z życia” - warsztaty fotograficzne wraz z wernisażem. 2. Plener malarski wraz z wernisażem. 3. EKO -Turniej Rodzinny (Mini Master Szefer, Eko – stoiska/warsztat, Sportowy Turniej Rodzinny). 4. ART w „1” (warsztaty artystyczne, twórcze, profilaktyczne, sportowe, tańca towarzyskiego, gimnastyki, piknik podsumowujący całoroczną pracę warsztatową). 				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która wzięła udział w warsztatach	osoby	120	Listy obecności /dokumentacja fotograficzna	
	Liczba osób uczestniczących w imprezach plenerowych/ wernisażach	osoby	300	Dokumentacja fotograficzna/raport z wydarzeń	

	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
Rezultaty	Liczba osób, która nabyła umiejętności w zakresie organizowanych warsztatów	osoba	100	Badanie jakościowe/opinia prowadzących warsztaty

b) Projekty uzupełniające:

1. Organizacja aktywności rozwijających poczucie tożsamości lokalnej (szacunkowa wartość przedsięwzięcia obejmującego lokalne imprezy miejskie, konkursy dla młodzieży, wydarzenia kulturalne dla mieszkańców itp. - 120 000 zł).
2. Renowacja zabytkowej Willi Waleria. Termomodernizacja i wyposażenie zabytkowego budynku Willi Waleria w celu dostosowania jej na cele społeczne (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 10 000 000 zł).
3. Remont/adaptacja zabytkowych budynków zlokalizowanych na terenie miasta z przeznaczeniem na cele społeczne (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 3 000 000 zł).
4. Rewitalizacja budynków w okolicy skweru przy ul. Dworcowej (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 1 500 000 zł).
5. Kampania mająca na celu upowszechnienie wykorzystania roweru jako alternatywnego środka transportu (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 150 000 zł).
6. Kodeks reklamowy - opracowanie zasad, warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych, ich gabarytów, standardów jakościowych i materiałów, z których mogą zostać wykonane; działania edukacyjne (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 300 000 zł).
7. Poprawa komunikacji międzyinstytucjonalnej oraz na linii administracja – mieszkańcy (szacunkowa wartość przedsięwzięcia obejmującego ewaluację ex ante, opracowanie i wdrożenie rozwiązania, w tym szkolenie pracowników, udoskonalenie narzędzi komunikacji elektronicznej oraz nośników ogłoszeń w przestrzeni publicznej: 50 000 zł).
8. Zwiększenie oferty elektronicznych usług publicznych z zakresu e-administracji i e-turystyki (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 100 000 zł).
9. Budowa systemu odwodnienia dróg (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 3 000 000 zł).

Szacunkowa łączna wartość uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynosi: **18 220 000,00 zł.**

6 Główne projekty rewitalizacyjne

a) Podstawowe

Podstawowym kryterium doboru projektów była zgodność z wnioskami płynącymi z diagnozy Milanówka, rozumianymi jako problemy społeczne, gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne, środowiskowe i techniczne. Wybrane projekty będą zlokalizowane wyłącznie na obszarze rewitalizacji. Ponadto projekty inwestycyjne będą wspierać działania prowadzone w ramach projektów o charakterze nie inwestycyjnym oraz będą oddziaływać na obszar rewitalizacji.

W poniższych tabelach przedstawiono wykaz planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawierających: nazwę, wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych

zadań, lokalizację, odniesienie do celów GPR, szacowaną wartość, prognozowane wskaźniki. Interesariuszom procesu rewitalizacji umożliwiono zgłaszanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wszystkie zgłoszone propozycje, uwagi i komentarze zostały zawarte w Podsumowaniu konsultacji społecznych (dostępnym na stronie www.bip.milanowek.pl). Do listy zaplanowanych przedsięwzięć w ramach GPR włączono te projekty, które stanowią odpowiedź na zidentyfikowane w diagnozie problemy oraz wpisują się w przyjętą wizję rewitalizacji.

Poniżej zaprezentowano planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, opisane jako odrębne projekty. Opisu dokonano w odniesieniu do diagnozy, na podstawie danych własnych, zgłoszonych propozycji. W przypadku niedostatecznych danych doprecyzowano je poprzez kontakt ze zgłaszającymi propozycje. Większość przedsięwzięć stanowią tzw. działania miękkie. Realizacja zaplanowanych inwestycji wpłynie na zmniejszenie zidentyfikowanych w diagnozie zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym. Projekty inwestycyjne ukierunkowane na wzmocnienie infrastruktury społeczno-sportowo-edukacyjnej są niezbędne z punktu widzenia planowanej rewitalizacji społecznej. Dobra baza infrastrukturalna jest podstawą do realizacji działań społecznych - sportowych, kulturalnych. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej jest bardzo ważnym aspektem w procesie rewitalizacji - daje bowiem miejsca spotkań ludzi, miejsca do aktywności społecznej, wyrwania z obecnej bierności mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Działania termomodernizacyjne pozwolą na dostosowanie budynków użyteczności publicznej (w tym placówek oświatowych) do organizacji zaplanowanych działań społecznych, kulturalnych. Wspólna organizacja aktywności, integracja społeczna i międzypokoleniowa w przyjemnej przestrzeni to klucz sukcesu rewitalizacji mieszkańców, w tym wykluczonych społecznie. Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą spójne, wzajemnie się uzupełniają, **są wobec siebie komplementarne**, dzięki czemu pozwolą na minimalizację zjawisk kryzysowych zidentyfikowanych w diagnozie.

ŁĄCZNA WARTOŚĆ PROJEKTÓW GŁÓWNYCH: 29 993 000,00 zł

Tabela 8 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 1

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
1	Centrum Sportu i Rekreacji			Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin realizacji		
	1 300 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Projekt odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze społecznej: niska aktywność obywatelska, niski poziom kapitału społecznego, brak propozycji aktywizacji spowodowany brakiem zagospodarowanej wspólnej przestrzeni na realizację działań integracyjnych i aktywizacji społecznej. Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych.				
Cel przedsięwzięcia	<p>Realizacja projektu:</p> <p>Zapewni aktywizację dzieci i młodzieży poprzez tworzenie wspólnej przestrzeni mieszkańcom podobszarów rewitalizacji podobszaru rewitalizacji Turczynek i ul. Okrzei.</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzy miejsce integrujące lokalną społeczność, pozwalające na organizację zarówno zajęć edukacyjnych oraz kulturalnych, a także w weekendy np. targów przedsiębiorczości - Polepszy relacje międzyludzkie. - stworzy podstawy do kreowania zdrowego i bezpiecznego stylu życia wśród „trudnej” młodzieży. - pozwoli na realizację nowych form aktywnego spędzania czasu dzięki utworzonej a do tej pory niedostępnej infrastrukturze. <p>Grupą docelową projektu będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji.</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>W pierwszej kolejności nastąpi przebudowa aktualnie istniejącego, zdegradowanego boiska w celu utworzenia centrum sportu i rekreacji.</p> <p>Zakres prac obejmie m.in.: przebudowę istniejącego boiska na boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią i piłkochwytnymi, budowę oświetlenia, bieżni lekkoatletycznej, skoczni w dal i wzwyż, rzutni do pchnięcia kulą.</p> <p>2 etapem projektu będzie budowa modułowej trybuny oraz budynku z zapleczem sanitarnym, szatniowymi i magazynowym.</p>				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury na rewitalizowanym podobszarze	szt.	1	Protokół odbioru	
	Powierzchnia zagospodarowanego podobszaru rewitalizacji	ha	0,74	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów na rewitalizowanym	Osoby/rok	1 500	dokumentacja foto / listy obecności / plan zajęć	

podobszarze			
-------------	--	--	--

Tabela 9 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 2

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
2	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej			Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	600 000,00		2017-2023		
Opis problemu	<p>Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej takie jak zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej powodujący znaczną emisję zanieczyszczeń do powietrza, wpływający na słabe zagospodarowanie i niską estetykę przestrzeni publicznej, stwarzający niekorzystne warunki do prowadzenia działań kulturalno – społecznych, integrujących i aktywizujących lokalną społeczność zamieszkujących podobszary rewitalizacji. i zapewniający niewystarczające warunki do edukacji dla dzieci i młodzieży oraz rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Projekt przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej z przystosowaniem na cele społeczne oraz działanie inkubatora przedsiębiorczości;</p> <p>Nastąpi</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska, obniżenie kosztów eksploatacji i konserwacji budynków, co pozwoli na zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska - Poprawa bazy oświatowej i zapewnienie odpowiednich warunków dla rozwoju kompetencji edukacyjnych i społecznych oraz wsparcia rozwoju dziecka. <p>Realizacja projektu pozwoli na rozwój oferty dedykowanej dzieciom i młodzieży zagrożonym marginalizacją oraz stworzy warunki do realizacji aktywności dla młodzieży, działań międzypokoleniowych oraz rozwoju przedsiębiorczości.</p> <p>Grupą docelową będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji, których warunki edukacji ulegną polepszeniu i dla których w budynkach szkół będą realizowane różnego rodzaju działania społeczno-kulturalne pozwalające na aktywizację mieszkańców , w tym zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>				
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie prac termomodernizacyjnych w budynkach użyteczności obejmujących w zależności od obiektu: ocieplenie obiektów, wymianę oświetlenia na energooszczędne, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowę systemów grzewczych, wentylacji, instalacja OZE i niezbędnych instalacji i aparatury w celu optymalizacji funkcjonowania systemów.				

	Etap I – termomodernizacja budynku przy ul. Warszawskiej 18A (termin: 2017 r.; wartość: 100 000 zł, pow. użytkowa zmodernizowanego budynku: 427,50 m ² ilość zaoszczędzonej energii: 412,59 GJ/rok) Etap II – termomodernizacja budynków szkół ZSG nr 1, ZSG nr 3, SP nr 2 (termin: 2017-2023 r.; wartość: 500 000 zł, pow. użytkowa zmodernizowanego budynku: 7913 m ² ; ilość zaoszczędzonej energii: 2236 GJ/rok)			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba zmodernizowanych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt	4	Protokoły odbioru
	Powierzchnia użytkowa zmodernizowanych energetycznie budynków zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	m ²	8 340,50	Protokoły odbioru
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	2 648,59	Audyt ex-ante, Audyt ex-post

Tabela 10 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 3

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
3	Zagospodarowanie „Centrum” w celu optymalizacji wykorzystania niskoemisyjnych form mobilności miejskiej			Gmina Milanówek Partner Powiat Grodziski	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	1 000 000,00		2017-2020		
Opis problemu	<p>Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej takie jak brak warunków dla rozwijania przedsiębiorczości (brak rynku, typowego układu koncentrującego życie lokalnej społeczności), brak zagospodarowania centralnej części miasta w sposób umożliwiający integrację i aktywizację lokalnej społeczności. Niewystarczająca infrastruktura komunikacyjna, brak ścieżek rowerowych, które umożliwią z jednej strony bezpieczne poruszanie się i przepływ ludności (integrację) a z drugiej będą wspierać rozwijające się ekologiczne środki transportu, które przełożą się na lepszą jakość powietrza.</p> <p>Duża emisja hałasu oraz spalin emitowanych przez ruch drogowy, pogarszających warunki zamieszkania i przebywania w centralnej części podobszaru. Pogarszający się stan przestrzeni poprzez wypieranie życia społecznego z centrum.</p> <p>Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych</p>				

<p>Cel przedsięwzięcia</p>	<p>Projekt przyczyni się do wykorzystanie potencjału centralnej części Miasta w celu ożywienia społecznego i integracji mieszkańców, oprawy estetyki przestrzeni publicznej i dostosowanie jej do pełnienia funkcji rekreacyjnej. Projekt ten przyczyni się również do zmniejszenia zanieczyszczeń szkodliwych substancji do powietrza poprzez ograniczenie ruchu drogowego na rzecz rozwoju niskoemisyjnych form mobilności miejskiej oraz oprawy jakości życia mieszkańców głównie podobszaru rewitalizacji Centrum. Dzięki realizacji projektu pobudzona zostanie aktywność gospodarcza obszaru a tym samym wzrośnie aktywność i tożsamość lokalna mieszkańców całego obszaru rewitalizacji. Grupę docelową będą stanowili mieszkańcy obszaru rewitalizacji, głównie podobszaru Centrum.</p>			
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Zagospodarowanie terenów sąsiadujących z dworcem PKP w ciągu ulicy Warszawskiej i zapewnienie estetyki przestrzeni wspólnej podobszaru rewitalizacji poprzez modernizację obiektu Dworca Milanówek zlokalizowanego przy ul. Warszawskiej oraz wykonanie m.in. nasadzeń, małej architektury, reorganizację ruchu drogowego, budowę ciągów komunikacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w celu zwiększenia wykorzystania niskoemisyjnych form mobilności miejskiej. Projekt będzie realizowany we współpracy z Milanowskim Centrum Kultury.</p>			
<p>Produkty</p>	<p>Nazwa wskaźnika</p>	<p>Jednostka</p>	<p>Liczba jednostek</p>	<p>Źródło danych</p>
	<p>Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni na podobszarze rewitalizacji</p>	<p>ha</p>	<p>0,85</p>	<p>Protokół odbioru</p>
<p>Rezultaty</p>	<p>Nazwa wskaźnika</p>	<p>Jednostka</p>	<p>Liczba jednostek</p>	<p>Źródło danych</p>
	<p>Liczba osób korzystających z nowo zagospodarowanej przestrzeni na rewitalizowanym podobszarze</p>	<p>Osoby/rok</p>	<p>3 000</p>	<p>Monitoring miejski/raport z realizowanych przedsięwzięć</p>
	<p>Liczba przedsięwzięć społeczno-kulturalnych organizowanych na nowo zagospodarowanej przestrzeni</p>	<p>szt.</p>	<p>15</p>	<p>Rejestr przedsięwzięć prowadzony przez UM, raporty</p>

Tabela 11 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 4

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
4	Kompleks rekreacyjny z zapleczem rehabilitacyjnym Turczynek			Gmina Milanówek PPP	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	10 000 000,00		2017-2022		

Opis problemu	<p>Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze przestrzenno-funkcyjnej takie jak :niedostateczna baza kulturalno-rekreacyjna, niedostateczna oferta kulturalno-rekreacyjna skierowana do młodzieży i seniorów, niszczenie niezagospodarowanego potencjału zabytkowych willi</p> <p>. Projekt odpowiada również na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy takie jak: brak przestrzeni wspólnej na potrzeby działań społecznych, kulturalnych aktywizujących społeczność obszaru rewitalizacji, marginalizacja społeczna i brak aktywności zawodowej oraz potrzebę wspierania miejsc pracy dla mieszkańców.</p> <p>Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych.</p>			
Cel przedsięwzięcia	<p>Projekt przyczyni się do stworzenie przestrzeni do aktywizacji i integracji społecznej, poszerzenia oferty kulturalnej i rekreacyjnej przy wykorzystaniu walorów przyrodniczych oraz potencjału zabytkowych willi oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób starszych.</p> <p>Projekt przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji poprzez stworzenie miejsca służącego integracji mieszkańców oraz poprawiającego estetykę wspólnie użytkowanej przestrzeni publicznej.</p> <p>Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru rewitalizacji, szczególnie podobszaru Turczynek i ul. Okrzei.</p>			
Zakres realizowanych zadań	<p>Adaptacja i wyposażenie zabytkowych Willi Turczynek w celu stworzenia całorocznego kompleksu rekreacyjnego z zapleczem rehabilitacyjnym. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej - ok. 10 ha parku umożliwiającego realizację społeczno-kulturalnych i rekreacyjnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz pozwalającego na spędzanie wolnego czasu osobom mieszkającym na podobszarze Turczynek, w tym osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.</p>			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba wspartych obiektów na rewitalizowanym podobszarze	szt.	2	Protokół odbioru
	Liczba odrestaurowanych zabytków na rewitalizowanym podobszarze	szt.	2	Protokół odbioru
Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni na rewitalizowanym podobszarze	ha	10	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób korzystających z kompleksu	Osoby/rok	10 000	Dokumentacja fotograficzna/lista uczestników przedsięwzięć/ rejestr korzystających z obiektów
	Liczba organizacji /instytucji realizujących przedsięwzięcia społeczno-kulturalne na terenie kompleksu	szt.	10	Rejestr przedsięwzięć, raporty z realizacji

Tabela 12 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 5

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
5	Budowa tras rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą			Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	500 000,00		2017-2021		
Opis problemu	Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej takie jak: niewystarczająca infrastruktura komunikacyjna, brak ścieżek rowerowych (i chodników), które umożliwiają z jednej strony bezpieczne poruszanie się i przepływ ludności, a z drugiej będą rozwijają ekologiczne środki transportu, które przełożą się na lepszą jakość powietrza. Jednym ze zidentyfikowanych problemów jest także niedostateczna oferta spędzania wolnego czasu spowodowana niedostatecznym dostępem do infrastruktury rekreacyjnej. Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych.				
Cel przedsięwzięcia	Projekt przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poszerzenie oferty sportowo – rekreacyjnej i komunikacyjnej dla mieszkańców podobszarów „Centrum” i „ul. Okrzei”, w tym zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprawę jakości systemu tras rowerowych, dostępności komunikacyjnej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska. Grupę docelową będą stanowili głównie mieszkańcy podobszarów rewitalizacji Turczynek, ul. Okrzei i Centrum.				
Zakres realizowanych zadań	I etap obejmie prace budowlane polegające na wytyczeniu tras rowerowych na terenie podobszarów rewitalizacji „Centrum” wraz z infrastrukturą towarzyszącą.(lata 2017-2019; koszt: 350 000 zł) II etap obejmie prace budowlane polegające na wytyczeniu trasy rowerowej wzdłuż ul. Królewskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.(lata 2019-2021. Koszt: 150 000 zł) Pracom budowlanym będzie towarzyszyła promocja korzystania z ekologicznych środków transportu (rower) oraz akcje społeczne.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Długość wybudowanych tras rowerowych na podobszarach rewitalizacji	km	2,8	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z wybudowanych tras rowerowych	Osoby/rok	2 000	Badanie sondażowe/ monitoring miejski/badanie ruchu	

Tabela 13 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 6

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
6	Poprawa standardu zamieszkania oraz efektywności energetycznej nieruchomości			Gmina Milanówek Wspólnota Mieszkaniowa	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	200 000,00		2017-2023		
Opis problemu	<p>Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej takie jak: zły stan techniczny obiektów powodujący znaczną emisję zanieczyszczeń do powietrza, wpływający na niską estetykę przestrzeni publicznej. Daleko posunięta degradacja budynków komunalnych przyczynia się do niskiej estetyki przestrzeni publicznej oraz złego komfortu mieszkania na podobszarach rewitalizacji, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Projekt przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej poprzez podniesienie standardu ich miejsca zamieszkania.</p> <p>Projekt przyczyni się również do podniesienia jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej z przystosowaniem na cele społeczne i kulturalne; zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska, obniżenie kosztów eksploatacji i konserwacji budynków.</p> <p>Projekt przyczyni się również do poprawy jakości życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji, w tym osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz poprawy estetyki przestrzeni publicznej.</p> <p>Grupa docelowa: mieszkańcy budynków zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji Turczynek i Centrum</p>				
Zakres realizowanych zadań	Prace termomodernizacyjne obejmujące między innymi: remont elewacji, docieplenie ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachów, kominów, wymianę źródeł ciepła czy niesprawnych instalacji (budynki przy ul. Brwinowskiej 4/8, ul. Warszawskiej 28, ul. Krakowskiej 11).				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba zmodernizowanych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	3	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, którym dzięki działaniom termomodernizacyjnym poprawił się komfort mieszkania	osoba	8	Dane własne/badanie jakościowe	

Tabela 14 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 7

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
7	Adaptacja przestrzeni publicznej na potrzeby utworzenia kompleksu rekreacyjno-kulturalnego			Gmina Milanówek PPP	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	1 500 000,00		2018-2021		
Opis problemu	<p>Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej takie jak: brak przestrzeni publicznej na potrzeby realizacji działań społecznych, niedostateczna baza rekreacyjna i kulturalna, niedostatecznie zagospodarowana przestrzeń publiczna, niedostateczna oferta rekreacyjna i kulturalna kierowana głównie do młodzieży, seniorów oraz rodzin z dziećmi.</p> <p>Projekt ten odpowiada również na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze społecznej takie jak: zwiększenie się populacji seniorów i brak oferty społecznej aktywności i integracji dla osób z tej grupy wiekowej,</p> <p>Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Projekt pozwoli na wprowadzenie do obszaru rewitalizacji nowych funkcji sportowych, w oparciu o które będzie istniała możliwość realizacji nowych form aktywnego spędzania czasu.</p> <p>Projekt pozwoli na wzbogacenie bazy kulturalno-rekreacyjnej jak również spowoduje wzrost atrakcyjności przestrzeni publicznej.</p> <p>Projekt przyczyni się również do zwiększenia oferty kulturalno-rekreacyjnej kierowanej dla wszystkich grup społecznych, w tym dla osób zagrożonych wykluczeniem, jak również zwiększenia aktywności i integracji społecznej.</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wraz z adaptacją obiektów przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii oraz technologii zero-emisyjne. Stworzenie przestrzeni dla realizacji społeczno-edukacyjnych i kulturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwalających na aktywizację i integrację społeczności podobszaru rewitalizacji, oraz – w drugim etapie - budowę kąpieliska. Wypracowana dotychczas koncepcja obejmuje adaptację kilku budynków i nadanie im nowych funkcji przydatnych społecznie:</p> <p>W rezultacie zostanie zagospodarowana przestrzeń i budynki. Kompleks ten pozwoli na lokalizację sali wielofunkcyjnej, stworzenie strefy rekreacyjnej, sal warsztatowych do prowadzenia zajęć artystyczno-kulturalnych, gastronomii, zaplecza administracyjnego, Centrum edukacji ekologicznej, w którym zostałyby zlokalizowany eko – inkubator, basenów, szatni.</p> <p>Grupa docelowa – mieszkańcy obszaru rewitalizacji, dla których zostanie stworzona oferta pozwalająca na integrację i aktywizację.</p>				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni na podobszarze rewitalizacji	ha	1,9	Protokół odbioru	

	Liczba wspartych obiektów przeznaczonych na cele społeczno-kulturalne	szt.	4	Protokół odbioru
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób korzystających z kompleksu rekreacyjno-kulturalnego	Osoby/rok	15 000	Dokumentacja fotograficzna / listy obecności w ramach przedsięwzięć

Tabela 15 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 8

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
8	Miasteczko Ruchu Rowerowego			Zespół Szkół Gminnych nr 3	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	180 000,00		2017-2018		
Opis problemu	<p>Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej takie jak: brak przestrzeni publicznej na potrzeby realizacji działań społecznych, niewystarczająca oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży, niska aktywność obywatelska mieszkańców i niewielkie zaangażowanie w działania na rzecz lokalnej społeczności.</p> <p>Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze społecznej takie jak: brak oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży, niewystarczająca tożsamość społeczności lokalnej, atomizacja życia społecznego.</p> <p>Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Projekt pozwoli na stworzenie podstawy do kreowania zdrowego i bezpiecznego stylu życia wśród młodzieży, wytworzenie motywacji do samorozwoju poprzez sport oraz wyeliminowania negatywnych postaw wobec rówieśników, w tym zachowań agresywnych.</p> <p>Projekt pozwoli na wprowadzenie do obszaru rewitalizacji nowych funkcji sportowych oraz oferty rekreacyjnej kierowanej do dzieci i młodzieży poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej umożliwiającej nabywanie umiejętności poruszania się w ruchu drogowym.</p> <p>Grupa docelowa – mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Centrum.</p>				
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie prac budowlanych - adaptacji istniejącej infrastruktury w celu utworzenia miasteczka ruchu rowerowego wraz z zapewnieniem optymalnego dojazdu ulicą Żabie Oczko.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej	ha	0,2	Protokół odbioru	

	przestrzeni na podobszarze rewitalizacji			
	Liczba wspartych obiektów	szt.	1	Protokół odbioru
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób korzystających z zagospodarowanej przestrzeni publicznej	osoba	2 000	Lista osób korzystających/ monitoring

Tabela 16 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 9

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
9	Lokalny Klub Kodowania			Miejska Biblioteka Publiczna / Lokalne Centrum Kompetencji	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	80 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze społecznej takie jak: niewystarczająca oferta edukacyjna, brak oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży, atomizacja życia społecznego, brak oferty społecznej aktywności dla seniorów. Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych.				
Cel przedsięwzięcia	Projekt przyczyni się do aktywizacji i integracji społeczności lokalnej, głównie osób młodych z obszaru rewitalizacji przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. Projekt przyczyni się również do stworzenia dla rozwoju integracji międzypokoleniowej oraz będzie przeciwdziałal wykluczeniu społecznemu. Grupa docelowa – mieszkańcy obszaru rewitalizacji,				
Zakres realizowanych zadań	Organizacja zajęć z nowych technologii – rysowanie ręczną drukarką przestrzenną znaną jako pióro 3D. Dopuszaenie Klubu oraz realizacja warsztatów dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Aktywizacja społeczności podobszarów rewitalizacji i integracji międzypokoleniowej. Włączenie uczestników we współtworzenie zakresu organizowanych zajęć.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin zorganizowanych zajęć	godzina	150	Program zajęć	
	Liczba osób biorących udział w zajęciach	osoby	750	Lista obecności/ zgłoszenia	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która zwiększyła umiejętności w zakresie posługiwania się nowymi technologiami	osoba	650	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe	

Tabela 17 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 10

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
10	Dzieci bezpieczne w drodze do szkoły			Szkoła Podstawowa nr 2 Zespół Szkół Gminnych nr 1, Zespół Szkół Gminnych nr 3 Partner: Straż Miejska w Milanówku	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia			Termin	
	150 000,00			2018-2019	
Opis problemu	<p>Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze społecznej takie jak: niewystarczająca edukacja (brak nawyków samodzielnego i odpowiedzialnego korzystania z dróg a nawet poruszania się szlakami przeznaczonymi dla pieszych), niewielkie korzystanie z roweru jako ekologicznego i pro-zdrowotnego środka komunikacji, niska aktywność obywatelska i społeczna, niewystarczająca oferta zajęć integracji i aktywizacji społecznej.</p> <p>Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Projekt przyczyni się do zwiększenia integracji społecznej, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak również poszerzy ofertę spędzenia wolnego czasu poprzez organizację zajęć kształtujących umiejętności poruszania się na drodze oraz zwiększających poziom poczucia odpowiedzialności za własne zachowania.</p> <p>Grupa docelowa – mieszkańcy obszaru rewitalizacji,</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Projekt edukacyjny skierowany do poszczególnych uczestników ruchu drogowego, w tym w szczególności dzieci i ich opiekunów.</p> <p>Wdrożenie programu edukacji dla kolejnych roczników dzieci oraz cyklicznych akcji społecznych zwiększających poziom świadomości i odpowiedzialności wśród ich opiekunów (kierowców).</p> <p>Przedsięwzięcie realizowane na dwóch podobszarach swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.</p>				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin prowadzonych zajęć	godzina	45	Program zajęć	
	Liczba osób biorących udział w zajęciach	osoba	650	dokumentacja foto listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba uczestników zajęć, która zwiększyła wiedzę z zakresu zasad poruszania się po drodze	osoba	600	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe	

Tabela 18 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 11

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
11	Integracja międzypokoleniowa w milanowskich placówkach oświatowych			Szkoła Podstawowa nr 2 Zespół Szkół Gminnych nr 1 Zespół Szkół Gminnych nr 3 Przedszkole nr 1	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	160 000,00 (40 000/ placówkę)		2018-2019		
Opis problemu	<p>Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze społecznej takie jak: niewystarczająca oferta edukacyjna, niska aktywność obywatelska i społeczna, brak oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży, niewystarczająca tożsamość społeczności lokalnej, atomizacja życia społecznego, brak oferty społecznej aktywności dla seniorów, brak inicjatyw kształtujących i wspierających postawy przedsiębiorczości wśród młodzieży.</p> <p>Seniorzy – ze względu na kierunek zmian kulturowych i cywilizacyjnych znajdują się w coraz lepszej kondycji fizycznej, a jednocześnie nie mają miejsca do spożytkowania energii życiowej, wykorzystania życiowej i zawodowej wiedzy, doświadczają samotności, odrzucenia, czują się niepotrzebni.</p> <p>Dzieci i młodzież – coraz częściej żyją w mikro-świecie dom – szkoła tracąc przez to m. in. możliwość budowania relacji z osobami starszymi. Nie wiedzą, że seniorzy patrzą na życie nieco inaczej, a jednocześnie mogą przekazać dzieciom i młodzieży prospołeczne postawy empatii, akceptacji, zrozumienia. Seniorzy mogą także nauczyć dzieci i młodzież bardzo przydatnych umiejętności. Stanowią także bezcenne źródło wiedzy historycznej, a jako żywe osoby opowiadające o własnych doświadczeniach i obserwacji czasów minionych i obecnych, mogą kształtować postawy obywatelskie u młodych Milanowian poprzez własny przykład i własną perspektywę postrzegania rzeczywistości.</p> <p>Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Projekt przyczyni się do wzrostu integracji międzypokoleniowej oraz poprawy oferty spędzania wolnego czasu.</p> <p>Projekt przyczyni się również do integracji społeczności obszaru rewitalizacji z mieszkańcami z innych części miasta oraz stworzy atrakcyjną ofertę czasu wolnego dla mieszkańców w różnych wieku.</p> <p>Grupa docelowa – mieszkańcy obszaru rewitalizacji, szczególnie dzieci i seniorzy.</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Przeprowadzenie cyklu zajęć/warsztatów międzypokoleniowych obejmujących m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział osób starszych w szkolnych zajęciach jako doradców, osób czytających dzieciom, opiekunów wspomagających podczas spacerów, wycieczek, itp. 2. Zapraszanie bliskich seniorów z rodzin uczniów do realizacji wspólnych imprez szkolnych, wystaw, warsztatów plastycznych, wokalnych, recytatorskich. 3. Zaangażowanie osób starszych w realizację zajęć dodatkowych - dzielenie się doświadczeniem 				

	i osiągnięciami – np. robótki na drutach, szycie, haftowanie. 4. Organizacja na terenie szkoły spotkań umożliwiających nawiązywanie kontaktów i rozwijanie aktywności środowiskowej. 5. Organizacja zajęć z zakresu edukacji obywatelskiej na poziomie „małej Ojczyzny”. Przedsięwzięcie realizowane na dwóch podobszarach swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba godzin zajęć/ warsztatów międzypokoleniowych	godzina	20	Program zajęć
	Liczba uczestników zajęć/warsztatów	osoba	120	Dokumentacja foto / listy obecności
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób, które nabyły umiejętności z zakresu realizowanych zajęć	osoba	90	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe

Tabela 19 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 12

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
12	„Akademia Odpowiedzialnego Rodzica” – wsparcie dla rodziców dzieci o specjalnych potrzebach			Szkoła Podstawowa nr 2 Zespół Szkół Gminnych nr 1, Zespół Szkół Gminnych nr 3 Partner: Ośrodek Pomocy Społecznej	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	100 000,00				
Opis problemu	<p>Projekt ten odpowiada na zidentyfikowane w trakcie diagnozy problemy w sferze społecznej takie jak: marginalizacja społeczna osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ubóstwo, trudności życiowe części osób z podobszarów rewitalizacji, brak oferty działań integracyjnych i aktywizacji dla mieszkańców osiedli, niewystarczająca aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców, atomizacja życia społecznego – szczególnie dotkliwa w odniesieniu do opiekunów osób z niepełnosprawnościami, w tym rodziców dzieci niepełnosprawnych.</p> <p>Występowanie tych czynników na obszarze rewitalizacji potwierdzają wskaźniki diagnostyczne oraz wyniki konsultacji społecznych.</p> <p>Rodzice posiadający dzieci z niepełnosprawnością nierzadko doświadczają trudności życiowych. Trudności te mają bardzo często nie tylko wymiar finansowy, ale także i społeczny – rodzice zajęci i zaabsorbowani opieką nad dzieckiem wycofują się z życia społecznego lub ze względu na brak wolnego czasu tracą możliwość aktywnego udziału w nim.</p>				

Cel przedsięwzięcia	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Zwiększenie aktywizacji i integracji rodziców posiadających dzieci z niepełnosprawnością. Stworzenie warunków do funkcjonowaniu grupy nieformalnej zrzeszającej rodziców dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. Grupa docelowa: mieszkańcy zagrożeni wykluczeniem społecznym lub wykluczeni społecznie z podobszaru rewitalizacji ul. Okrzei i Centrum.			
Zakres realizowanych zadań	Program wsparcia rodzin dzieci z niepełnosprawnością oraz doposażenie miejsca wsparcia: 1. nieodpłatna pomoc konsultacyjna w zakresie m.in. psychologii, psychiatrii, socjoterapii, oligofrenopedagoga, rewalidatora itp. 2. wsparcie w powołaniu i funkcjonowaniu przy szkołach Akademii Odpowiedzialnego Rodzica - nieformalnego zespołu koleżeńskie wsparcia, zapewniającego wykorzystanie doświadczeń i umiejętności zawodowych rodziców, dokształcanie, trening umiejętności wychowawczych, organizowanie spotkań ze specjalistami itp. Przedsięwzięcie swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba godzin udzielonego wsparcia	godzina	50	Program zajęć
	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych porad	osoba	25	Listy obecności
	Liczba powstałych nieformalnych grup wsparcia	szt.	1	Informacja członków grupy
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób, która odniosła korzyści w wyniku udzielonego wsparcia	osoba	20	Opinia specjalisty/badanie jakościowe

Tabela 20 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 13

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
13	Świetlica – przestrzeń twórczej aktywności dla każdego			Gmina Milanówek współpraca z Milanowskim Centrum Kultury, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejską Biblioteką Publiczną	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	100 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Rodzice, dzieci i młodzież narażeni na wykluczenie doświadczają trudności życiowych. Trudności te mają bardzo często wymiar finansowy, ale także i społeczny – rodzice (lub rodzic) zajęci i zaabsorbowani opieką nad dzieckiem wycofują się z życia społecznego lub ze względu na brak wolnego czasu tracą możliwość aktywnego udziału w nim. Najskuteczniejsza byłaby systemowa pomoc ze strony państwa, ale od lat jest				

	niewystarczająca. Zasadne jest zatem podejmowanie lokalnych inicjatyw wspierających rodziców i zapewniających opiekę ich dzieciom. Zidentyfikowane problemy, na które odpowiada niniejszy projekt to niewystarczająca oferta aktywności dla dzieci i młodzieży, niewystarczająca oferta edukacyjna, brak oferty działań integracyjnych i aktywizacji społecznej, niewystarczająca aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców, atomizacja życia społecznego,			
Cel przedsięwzięcia	Integracja międzypokoleniowa. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu. Zapewnienie dzieciom i młodzieży możliwości udziału w zajęciach pozalekcyjnych, kontaktu z rówieśnikami, przebywania w czasie wolnym w grupie rówieśniczej oraz integracji międzypokoleniowej. Zwiększenie wsparcia kierowanego do rodziców dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym. Grupa docelowa – mieszkańcy podobszaru ul. Okrzei			
Zakres realizowanych zadań	Stworzenie świetlicy integracyjnej umożliwiającej spędzanie wolnego czasu i prowadzonej przez animatora kultury. Planowane działania: - zajęcia świetlicowe dla dzieci (czytanie, gry, itp.) - organizacja warsztatów i zajęć dla dzieci, młodzieży, - organizacja kreatywnych warsztatów międzypokoleniowych - stworzenie klubów zainteresowań, - wspieranie inicjatyw uczestników zajęć.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba godzin zrealizowanych zajęć	godzina	240	Program zajęć, listy obecności
	Liczba uczestników zajęć	osoba	30	Dokumentacja fotograficzna, listy obecności
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób, która odniosła korzyści/nabyła umiejętności w wyniku zorganizowanych zajęć	osoby	10	Ocena opiekuna/badanie jakościowe

Tabela 21 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 14

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)		Wnioskodawca		
14	Dzień Sąsiada		Centrum Kultury Gmina Milanówek Miejska Biblioteka Publiczna		
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	250 000,00 (50 tys. rocznie)		2017 - 2022		

Opis problemu	<p>Mieszkańcy mało angażują się w sprawy lokalne, niedostatecznie włączają się w inicjatywy międzysąsiedzkie i realizowane przez organizacje pozarządowe. W konsekwencji słabną więzi społeczne, spada poziom kapitału społecznego i poczucie bezpieczeństwa. Młodzi ludzie nie mają możliwości nabywania / rozwijania kompetencji społecznych w warunkach swobodnego życia społecznego.</p> <p>Zidentyfikowane problemy, na które odpowiada niniejszy projekt to niewystarczająca oferta aktywności dla dzieci i młodzieży, niewystarczająca oferta działań integracyjnych i aktywizacji społecznej, niewystarczająca aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców, atomizacja życia społecznego, brak integracyjnych inicjatyw w centrum podobszaru tj. wokół ul. Warszawskiej.</p>			
Cel przedsięwzięcia	<p>Zwiększenie aktywizacji i integracji lokalnej społeczności wokół wspólnych przedsięwzięć. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.</p> <p>Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego; zaangażowanie w działania lokalnej społeczności.</p> <p>Budowanie poczucia tożsamości lokalnej.</p> <p>Grupa docelowa – mieszkańcy obszaru rewitalizacji</p>			
Zakres realizowanych zadań	<p>Cykl lokalnych imprez sąsiedzkich (mini festyn / piknik rodzinny) – realizowanych z okazji Europejskiego Dnia Sąsiada, podczas którego odbędą się aktywności typu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kiermasz książek – Wystawa rękodzieła – Prezentacja sprzętu strażackiego – Pokaz Ratownictwa Drogowego – Pokaz Ratownictwa Medycznego – Gry, zabawy, warsztaty dla dzieci – Laboratoria dla dzieci – Wyprzedaż garażowa – Strefa smakosza – Czytanie bajek 			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba zorganizowanych wydarzeń	szt.	5	Program wydarzenia
	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach	osoba	100	Dokumentacja fotograficzna/ listy obecności/ zgłoszenia uczestnictwa
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób, która zwiększyła poczucie przynależności do społeczności lokalnej	osoba	80	badanie sondażowe podczas wydarzeń

Tabela 22 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 15

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
15	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy budynku Urzędu Miasta			Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	1 000 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Brak przestrzeni wspólnych do integracji społeczności podobszaru rewitalizacji, niska aktywność obywatelska i społeczna mieszkańców, brak inicjatyw wspierających integrację i społeczną aktywizację, niewystarczająca infrastruktura do przemieszczania się.				
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie atrakcyjności, estetyki i funkcjonalności przestrzeni wspólnej. Stworzenie warunków do integracji społecznej oraz aktywności obywatelskiej i społecznej mieszkańców. Grupa docelowa: mieszkańcy podobszaru rewitalizacji centrum				
Zakres realizowanych zadań	Planowana powierzchnia skweru wynosi ok. 1200 m ² . Teren przeznaczony pod lokalizację skweru obecnie użytkowany jest jako mało uczęszczany zieleniec. Elementy przewidziane do realizacji to m.in.: przebudowa istniejącego skrzyżowania, nawierzchnie, trawnik, posadzenie elementów małej architektury, oświetlenia, nasadzenia roślinne, budowa konstrukcji zadaszanej altany, wyposażenie skweru w małą infrastrukturę wspierającą aktywność mieszkańców. W ramach projektu zostaną przeprowadzone akcje społeczne w przestrzeni wspólnej, inicjujące realizację małych inicjatyw lokalnych.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej	m ²	1 228	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z zagospodarowanej przestrzeni publicznej	Osoby/rok	3 000	Monitoring miejski/raport	

Tabela 23 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 16

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
16	Pozwól sobie pomóc – bezpłatne konsultacje specjalistyczne			Stowarzyszenie Decydujmy Razem	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	nieodpłatne		2017-2020		
Opis problemu	<p>Osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji, na którym kumulują się niekorzystne zjawiska społeczne nierzadko borykają się z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - emocjonalnymi, wychowawczymi, - uzależnieniami od używek i alkoholu, - opieki nad osobą chorą psychicznie i niepełnosprawną, - adaptacyjnymi ich dzieci w szkole, - braku świadomości o przysługujących im uprawnieniach i ulgach. <p>Zidentyfikowane problemy mieszkańców podobszaru rewitalizacji to trudna sytuacja życiowa (ubóstwo) części rodzin, problemy społeczne w rodzinach, niewystarczająca oferta usług społecznych, marginalizacja mieszkańców budynków komunalnych, brak działań aktywizacyjnych dla mieszkańców osiedli.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Zwiększenie oferty specjalistycznych porad umożliwiających rozwiązanie problemów osób borykających się problemami. Zwiększenie świadomości społeczności w zakresie przysługujących im praw i wykluczenia społecznego. Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym zagrożeni wykluczeniem społecznym.</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Organizacja na terenie miasta nieodpłatnych porad z udziałem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychiatry, - specjalisty terapii środowiskowej, - biegłego sądowego, - psychologa, terapeuty - Przewodniczącej Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. <p>Podczas spotkań osoby uzyskują indywidualne wsparcie pozwalające rozwiązać ich problemy, a także informacje o możliwości korzystania z różnych form ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Przedsięwzięcie realizowane na podobszarze Centrum swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.</p>				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin udzielonych porad specjalistycznych	godzina	40	Program porad	
	Liczba uczestników udzielanych porad specjalistycznych	osoba	280	Lista uczestników	

Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób, która odniosła korzyści z udzielonego wsparcia	osoba	250	Badanie jakościowe

Tabela 24 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 17

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
17	Po wiedzę do Józefiny			Artur Wójcik Fundacja im. św. Huberta	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia			Termin	
	1 250 000,00			2018-2020	
Opis problemu	<p>Dzieci i młodzież uczęszczająca do milanowskich szkół osiągają przeciętne wyniki w przedmiotowych konkursach oraz olimpiadach kuratorskich. Z kolei dorośli w celu zwiększenia wiedzy z dziedziny rachunkowości, księgowości i podatków uczęszczają na kursy i szkolenia głównie organizowane poza Milanówkiem, ponosząc dodatkowe koszty dojazdu. Osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji często potrzebują ww. wsparcia: dzieci, by osiągnąć lepsze wyniki w nauce, podczas rekrutacji oraz na egzaminie maturalnym, a dorośli, by podnieść swoje kwalifikacje lub nabyć nowe umiejętności.</p> <p>Ponadto aktualny stan zabytkowej Willi Józefina nie pozwala na realizację działań społeczno-edukacyjnych w związku z czym niezbędne jest przeprowadzenie prac remontowych.</p> <p>Zidentyfikowane problemy to niewystarczająca edukacja dzieci i młodzieży, niewystarczająca oferta aktywności rekreacyjnej i kulturalnej dla mieszkańców, niska aktywność obywatelska i społeczna mieszkańców, brak miejsc aktywności mieszkańców, niszczone i niewykorzystane budynki stanowiące niezagospodarowaną przestrzeń i potencjał przestrzeni dostępnej dla mieszkańców w podobszarze rewitalizacji.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Zwiększenie zainteresowania uczniów milanowskich szkół uczestnictwem w konkursach przedmiotowych Mazowieckiego Kuratora Oświaty poprzez udostępnienie zabytkowego obiektu na cele społeczno-edukacyjne.</p> <p>Zwiększenie wiedzy wśród osób dorosłych z zakresu rachunkowości, księgowości i podatków.</p> <p>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców z obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej.</p> <p>Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru rewitalizacji</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Zagospodarowanie terenu oraz prace remontowe zabytkowej Willi Józefina są niezbędne do udostępnienia jej do prowadzenia zajęć edukacyjnych z dziedziny: chemii, logomocji, języków obcych oraz szkoleń/wykładów dla dorosłych z dziedziny rachunkowości, księgowości i podatków. Realizacja zajęć dla młodzieży i podniesienie ich wiedzy z ww. zakresu zwiększy szansę otrzymania tytułu finalisty lub laureata umożliwiającego przyznanie dodatkowych punktów na</p>				

	egzaminach do szkół średnich.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba wyremontowanych/zagospodarowanych obiektów zabytkowych	szt.	2	Protokół odbioru prac
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób korzystających z wyremontowanych/zagospodarowanych obiektów zabytkowych	osoby	50	Dane wnioskodawcy/raport

Tabela 25 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 18

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
18	Park im. Michała Lasockiego oraz plac zabaw przy ul. Przyszłości dobrem wspólnym mieszkańców			Stowarzyszenie Pamięci Rodzinnej Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	3 500 000,00		2017-2023		
Opis problemu	<p>Niedostatecznie zagospodarowana przestrzeń publiczna na terenie parku. Niedostateczna baza rekreacyjna oraz usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. Niedostateczna integracja społeczna i zaangażowanie w życie społeczne. Niska aktywność obywatelska i społeczna mieszkańców, niewystarczająca oferta usług aktywizacji społecznej i integracji, brak przestrzeni do podejmowania wspólnych inicjatyw, atomizacja życia społecznego. Niewystarczająca ochrona zasobów środowiska naturalnego.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Zwiększenie atrakcyjności i estetyki przestrzeni publicznej. Stworzenie warunków do integracji i aktywizacji społecznej mieszkańców. Zaangażowanie mieszkańców podobszaru Gospodarskiej w życie lokalnej społeczności i organizację wspólnych inicjatyw. Grupa docelowa: mieszkańcy podobszaru Gospodarska</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Zakres projektu obejmuje zagospodarowanie terenu parku im. Michała Lasockiego obejmujące: budowę zaplecza administracyjno-technicznego wraz z wielofunkcyjną salą integracyjną, montaż stacji wypożyczania rowerów, siłowni plenerowej, altany parkowej, elementów małej architektury, miniatur milanowskich willi, utworzenie mini góry saneczkarskiej i mini torów biegowych, montaż monitoringu i oświetlenia. Wsparciem działań inwestycyjnych będą także działania o charakterze rekreacyjno-edukacyjno-kulturalnym obejmujące organizację cyklicznych wydarzeń kulturalnych (koncerty, czytanie poezji, aktywności organizowane podczas Dni Milanówka), występów teatralnych, wystaw plenerowych spotkań tematycznych integrujących społeczność. Zagospodarowanie placu zabaw przy ul. Przyszłości polegająca na doposażeniu</p>				

	i wymianie wyeksploatowanych urządzeń zabawowych i/lub innych elementów wyposażenia.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni	m ²	21 013	Protokół odbioru
	Liczba zorganizowanych aktywności społecznych	szt	12	Dokumentacja foto / listy obecności
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób korzystających z zagospodarowanej przestrzeni	Osoby/rok	1500	Raport z wydarzeń/ monitoring

Tabela 26 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 19

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
19	Klub Integracji Społecznej			Ośrodek Pomocy Społecznej Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	500 000,00		2018-2019		
Opis problemu	Osoby wykluczone społecznie lub zagrożone wykluczeniem zamieszkujące podobszary rewitalizacji często korzystają z usług Ośrodka Pomocy Społecznej. Osoby te nierzadko charakteryzują się biernością do podjęcia pracy, mają zaniżoną samoocenę, borykają się z ubóstwem często z uzależnieniami. Zidentyfikowane problemy osób z grupy docelowej planowanego do realizacji projektu: trudności życiowe (ubóstwo, problemy społeczne w rodzinach), marginalizacja społeczna, brak oferty aktywności społecznej i aktywizacji zawodowej, brak wsparcia dla inicjatyw przedsiębiorczości, w tym ekonomii społecznej i zatrudnienia wspieranego.				
Cel przedsięwzięcia	Reintegracja społeczna i zawodowa osób oraz rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Grupa docelowa – mieszkańcy korzystający z pomocy OPS z obszaru rewitalizacji				
Zakres realizowanych zadań	Klub Integracji Społecznej będzie prowadził wszechstronne, kompleksowe działania zmierzające do zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym pomocy w uzyskaniu bezpieczeństwa socjalnego, aktywizacji zawodowej i pomocy w rozwoju osobistym. Zadaniem Klubu Integracji Społecznej będzie organizowanie doraźnej pomocy dla osób podlegających lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w zatrudnieniu, poprzez organizowanie robót publicznych oraz kierowanie do innych form zatrudnienia. Ścisła współpraca z Gminą, Powiatowym Urzędem Pracy, Lokalnym Centrum Kompetencji, zakładami pracy, organizacjami pozarządowymi i innymi. Działania proponowane w ramach reintegracji społecznej: samopomocowe grupy wsparcia, zajęcia psychoedukacyjne, warsztaty umiejętności społecznych. Proponowane działania				

	w ramach reintegracji zawodowej: konsultacje specjalistów (doradca zawodowy, psycholog, coach), warsztaty w zakresie umiejętności niezbędnych w poszukiwaniu i utrzymaniu pracy zawodowej, kursy podnoszące kwalifikacje i umiejętności zawodowe, staże.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba godzin zajęć/warsztatów	godzina	240	Program zajęć
	Liczba uczestników zajęć/warsztatów	osoba	30	Dokumentacja foto / listy obecności
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób, które zdobyły kwalifikacje i podniosły samoocenę w zakresie udzielonego wsparcia	osoba	24	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe/opinia specjalistów

Tabela 27 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 20

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
20	Bliżej rynku pracy- Zintegrowany System Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego ZIT WOF <i>Opis zakresu rzeczowego w stosunku do Milanówka</i>			Projekt partnerski: Lider: Miasto St. Warszawa, Partnerzy: Milanówek i 8 gmin	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	50 000,00		2017-2019		
Opis problemu	<p>Niska jakość realizacji doradztwa zawodowego w szkołach (ZSG nr 1, ZSG nr 3). Niski odsetek gimnazjalistów (w tym z rodzin objętych pomocą OPS oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym), którzy umieją planować swoją ścieżkę kariery. Niewystarczająca edukacja, brak wsparcia dla rozwijania postaw przedsiębiorczości, niska aktywność obywatelska. Ponieważ na terenie Milanówka istnieją jedynie 2 gimnazja zlokalizowane w ZSG nr 1 i ZSG nr 3 znaczny odsetek gimnazjalistów stanowią osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji. Wsparcie tej grupy wiekowej, w tym także osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, integracja między obszarowa oraz wspólnie podejmowane inicjatywy pozwolą dzieciom z podobszarów rewitalizacji na aktywizację społeczną oraz na naukę planowania swojej ścieżki kariery. Wsparcia potrzebują także nauczyciele, by w pełni wspomóc rozwój zawodowy osób objętych działaniami.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Podniesienie wśród uczniów kompetencji kluczowych w zakresie budowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej i poruszania się po rynku pracy, a poprzez to zwiększenie ich zdolności do zatrudnienia dzięki realizacji działań w obszarze rozwoju i poprawy jakości doradztwa edukacyjno-zawodowego prowadzonego w dwóch milanowskich. Podniesienie kwalifikacji nauczycieli w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.</p>				

	Grupa docelowa: głównie mieszkańcy obszaru rewitalizacji			
Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmie działania pozwalające przede wszystkim na realizacji warsztatów dla uczniów w zakresie umiejętności budowania własnej ścieżki kariery. W celu uzyskania optymalnych efektów przedsięwzięcie obejmie również uzyskanie i podnoszenie kwalifikacji doradców zawodowych, utworzenie Szkolnego Punktu Informacji i Kariery, gdzie uczniowie będą mogli uzyskać wsparcie i otrzymać materiały informacyjne, szkolenie rad pedagogicznych w zakresie korelacji kształcenia ogólnego i doradztwa edukacyjno – zawodowego oraz stworzenie aplikacji mobilnej.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego objętych wsparciem	osoba	32	Program wsparcia/listy obecności
	Liczba szkół i placówek objętych wsparciem w zakresie realizacji zadań w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego	szt.	2	Program wsparcia
	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego	osoba	295	Program wsparcia/listy obecności
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po zakończeniu projektu	Osoba	32	Certyfikaty ukończenia kursu/ badanie jakościowe
	Liczba uczniów szkół gimnazjalnych, którzy nabyli/ rozwinęli kompetencje z zakresu planowania kariery zawodowej	osoba	250	Ankiety ex-ante, ankiety ex-post, badania jakościowe

Tabela 28 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 21

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
21	Generator Idei Kreatywnych			Start Pro Fundacja Rozwoju Pracy i Przedsiębiorczości	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia			Termin	
	7 000 000,00			2018-2023	

Opis problemu	Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, także ludzie młodzi często nie mają odwagi, by zdecydować się na założenie własnej działalności gospodarczej, często nie mają inspiracji, by zacząć działać na własną rękę. Ze względu na ograniczenia finansowe nie mają możliwości uczestniczenia w warsztatach podnoszących ich kwalifikacje, pokazujących dobre praktyki w prowadzeniu biznesu czy angażowania się w życie społeczne. Zidentyfikowane problemy dla mieszkańców podobszaru – niewystarczająca edukacja, brak wsparcia inicjatyw i postaw rozwijających przedsiębiorczość, przekładające się na niską aktywność obywatelską i niewielką aktywność społeczną.			
Cel przedsięwzięcia	Rozwój kreatywnej przedsiębiorczości w oparciu o potencjał społeczny mieszkańców Milanówka. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Poprawa walorów funkcjonalnych i estetycznych przestrzeni publicznej miasta. Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego gminy, a tym samym zmniejszenie bezrobocia mieszkańców. Poprawa jakości życia mieszkańców, integracja międzypokoleniowa społeczności lokalnej, promocja lokalnych inicjatyw oraz ułatwienie dostępu do nowoczesnych technologii informacyjnych.			
Zakres realizowanych zadań	Etap I. W celu funkcjonowania Generatora przewidywana są prace budowlane w zakresie 3 budynków: remont, wymiana wszystkich instalacji, termomodernizacja z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, rozbudowa, nadbudowa i adaptacja nieruchomości do celów biurowych (z dostosowaniem do osób niepełnosprawnych) zadanie szkłem dziedzińca/patio (lata realizacji 2018-2023; koszt: 6,5 mln zł; liczba wspartych obiektów: 3 szt. liczba powstałych inkubatorów: 1 szt) Etap II. Utworzenie Generatora Idei Kreatywnych jako Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych, który będzie pełnił rolę inkubatora dla startupów . GIK będzie miejscem wymiany inspiracji, twórczej pracy, spotkań, integrujących ludzi proaktywnych. W ramach etapu II będą organizowane inicjatywy o charakterze biznesowym i społecznym, seminaria, szkolenia, międzypokoleniowe warsztaty. Udzielane będzie wsparcie ze strony specjalistów oraz lokalnych, doświadczonych ludzi, kultury, sztuki i biznesu (Stowarzyszenie Przedsiębiorców Lokalnych) – lata realizacji: 2018-2023; koszt: 500 000 zł; liczba warsztatów/szkoleń/spotkań: 20 szt.			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba powstałych inkubatorów wzmacniających inicjatywy społeczne	szt	1	Informacja członków stowarzyszenia
	Liczba zorganizowanych warsztatów/szkoleń/spotkań	szt	20	Program zajęć/sprawozdanie z działalności Centrum
Liczba wspartych obiektów	szt	3	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób/firm (przedsiębiorstw), które uzyskają stałą lokalizację na realizację wysokokwalifikowanych usług / kreatywnych przedsięwzięć	szt	20	Protokół z funkcjonowania GIK

Tabela 29 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 22

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
22	Targi dobrego smaku			Start Pro Fundacja Rozwoju Pracy i Przedsiębiorczości	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	300 000,00		2018-2020		
Opis problemu	Wśród mieszkańców Milanówka, głównie podobszaru Centrum jest wielu drobnych wytwórców oraz przedsiębiorców, którzy nie posiadają własnych stałych punktów wystawienniczych i/lub handlowych. Niedostateczna jest także oferta atrakcyjnych form spędzania czasu w swoim mieście – Targi stają się dla nich alternatywą w stosunku do „weekendów w centrach handlowych”. Ta sytuacja przekłada się na niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców w podobszarze Centrum, niewielkie podejmowanie inicjatywy w zakresie własnej aktywności zawodowej, obywatelskiej, społecznej, niskie zainteresowanie aktywnością na rzecz lokalnej społeczności, niski poziom aktywności obywatelskiej i społecznej, niewykorzystanie potencjału centralnej części podobszaru, tj. otoczenia ul. Warszawskiej.				
Cel przedsięwzięcia	Rewitalizacja społecznej funkcji centralnej części miasta - ożywienie życia społecznego oraz handlu w podobszarze Centrum, na ul. Warszawskiej. Poprawa jakości życia mieszkańców, integracja społeczności lokalnej, promocja sztuki i przedsiębiorczości, rozwój więzi społecznych. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego. Grupa docelowa – mieszkańcy obszaru rewitalizacji, głównie podobszaru Centrum.				
Zakres realizowanych zadań	Cykliczny kiermasz artystyczno-spożywczy spożywczy promocja zdrowej żywności wraz z towarzyszącymi mu prezentacjami artystów, warsztatami, animacjami kulturalnymi. Do realizacji wydarzeń niezbędne jest przygotowanie infrastruktury targowej (stoiska przenośne i namioty targowe), wyposażenie dla towarzyszących Targom animacji (nagłośnienie, tantiemy za odtwarzanie muzyki, scena z zadaszeniem, namioty rekreacyjne, stoliki i leżaki, itp.), najem pomieszczenia magazynowego, koszty transportu i prac technicznych.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba wystawców podczas wydarzeń	szt	35	Sprawozdanie z wydarzenia/ dokumentacja fotograficzna	
	Liczba zorganizowanych wydarzeń	szt	24	Program wydarzeń	
Rezultaty	Liczba korzystających z organizowanych wydarzeń	Osoby/rok	4000	Raport z wydarzenia/ dokumentacja fotograficzna	
	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Wzrost liczby nowych wystawców	szt/rok	5	Sprawozdanie z realizacji wydarzenia/ lista zgłoszeń	

Tabela 30 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 23

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
23	Milanówek czyta			Miejska Biblioteka Publiczna	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia			Termin	
	20 000,00			2017-2018	
Opis problemu	<p>Brak czasu, kompetencji kulturowych, chęci partycypacji w wydarzeniach kulturalnych, braki w infrastrukturze - to najczęstsze czynniki ograniczające dostęp do wydarzeń kulturalnych identyfikowane na podobszarach rewitalizacji. W związku z niezadowolającym poziomem uczestnictwa w kulturze (na co wskazuje przeprowadzona diagnoza) Miejska Biblioteka Publiczna w partnerstwie z placówkami oświatowymi i Centrum Kultury planuje szereg działań mających zachęcić mieszkańców podobszaru rewitalizacji do uczestnictwa w życiu kulturalnym miasta.</p> <p>Niedostateczna liczba działań integracji międzypokoleniowej. Niedostateczna oferta spędzania czasu wolnego. Niewystarczająca oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży, szczególnie z rodzin doświadczających trudności życiowych i zagrożonych społeczną marginalizacją, brak wzorców i kształtowania postaw aktywności obywatelskiej i społecznej.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Przygotowanie do aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, integracja społeczności lokalnej oraz niwelowanie barier utrudniających dostęp do wydarzeń kulturalno- edukacyjnych na podobszarach rewitalizacji</p> <p>Grupa docelowa; mieszkańcy obszaru rewitalizacji, głównie dzieci, młodzież seniorzy</p>				
Zakres realizowanych zadań	<p>Planowane działania obejmą m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wspólne czytanie, Flasch moby w różnych częściach podobszarów rewitalizacji wspólnie przez rodziny, grupy szkolne. 2. Czytanie w placówkach oświatowych przez rodziców, starszych uczniów przed zajęciami szkolnymi. 3. Gra miejska zlokalizowana w różnych częściach podobszarów rewitalizacji dla rodzin, grup zorganizowanych, szkolnych. 4. Organizowanie konkursów literackich oraz spotkań ze znanymi i cenionymi ludźmi z zakresu kultury i literatury. 				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba wydarzeń / zajęć/ warsztatów		godzina	40	Program zajęć
	Liczba uczestników wydarzeń/zajęć/ warsztatów		osoba	2000	Dokumentacja fotograficzna /listy obecności

Rezerwa	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób, które zwiększyły wiedzę w zakresie historii i kultury Milanówka	osoba	1800	Badania jakościowe

Tabela 31 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 24

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
24	Lubię się uczyć <i>Opis zakresu rzeczowego w stosunku do Milanówka</i>			Gmina Milanówek w partnerstwie z innymi JST i spółką z.o.o	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	200 000,00		2017-2019		
Opis problemu	<p>Dzieci uczęszczające do milanowskich szkół podstawowych - ZSG nr 1 i ZSG nr 3 osiągają wyniki z egzaminów z matematyki poniżej średniej w województwie mazowieckim. Uczniowie ci to w większości mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Centrum i Turczynek, w tym także z rodzin korzystających z usług OPS oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>Wskazane deficyty oznaczają, że na podobszarach rewitalizacji jest niewystarczająca oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży, szczególnie z rodzin doświadczających trudności życiowych i zagrożonych społeczną marginalizacją, brak wzorców i kształtowania postaw aktywności obywatelskiej i społecznej, rozwijanie przedsiębiorczości i kompetencji miękkich uczniów.</p>				
Cel przedsięwzięcia	Kształtowania właściwych postaw i umiejętności w rozwoju kluczowych kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów milanowskich szkół podstawowych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Grupa docelowa: dzieci klas podstawowych, głównie z podobszaru rewitalizacji ul. Okrzei i Centrum.				
Zakres realizowanych zadań	<p>Stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju eksperymentalnych metod nauczania. Projekt przewiduje oferowanie uczniom innowacyjnych narzędzi dydaktycznych rozwijających postawy kreatywne, logiczne myślenie i zdolności matematyczne oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli matematyki poprzez udział w eksperymentalnych warsztatach metodycznych.</p> <p>Projekt wpłynie także na rozwój kompetencji informatycznych uczniów poprzez zastosowanie narzędzi IT w procesie nauczania. Jednocześnie zrealizowany zostanie cykl zajęć zwiększających efektywność i bezpieczeństwo korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Główny nacisk w projekcie będzie położony na przekazywanie wiedzy w nowatorskiej formie kontekstowej z wykorzystaniem technik interaktywnych i warsztatowych, zaliczanej do grupy metod praktycznych i interdyscyplinarnych, a więc polegających nie tylko na przekazaniu wiedzy, ale przede wszystkim na wykorzystaniu wiedzy w praktyce.</p>				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba uczniów milanowskich	osoby	130	Listy obecności	

	szkół objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych			/dziennik zajęć/deklaracje
	Liczba nauczycieli z milanowskich szkół objętych wsparciem	osoby	26	Listy obecności/dziennik zajęć/deklaracje
	Liczba doposażonych szkół w Milanówku	szt	2	Protokół odbioru
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba uczniów z milanowskich szkół, którzy nabyli kompetencje kluczowe po zakończeniu realizacji projektu	szt	120	Testy weryfikacyjne/raport z przeprowadzonego wsparcia/listy obecności
	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po zakończeniu realizacji projektu	osoby	26	Deklaracje uczestnictwa; listy obecności

Tabela 32 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 25

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
25	„Aktywna jedyńka”			Zespół Szkół Gminnych nr 1	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	53 000,00		2017-2023		
Opis problemu	<p>Niedostateczna oferta rekreacyjna i kulturalna. Brak możliwości uczestnictwa dzieci i młodzieży uczęszczającej do ZSG nr 1 (głównie zagrożonej wykluczeniem społecznym) w atrakcyjnych ale realizowanych odpłatnie warsztatach edukacyjno-kulturalnych. Niewystarczająca oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży, szczególnie z rodzin doświadczających trudności życiowych i zagrożonych społeczną marginalizacją, brak wzorców i kształtowania postaw aktywności obywatelskiej i społecznej.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Wyrównanie szans w zakresie nieodpłatnego uczestnictwa w aktywnościach edukacyjno-sportowo-kulturalnych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu. Grupa docelowa: dzieci i młodzież głównie z podobszaru rewitalizacji ul. Okrzei.</p>				
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> „Milanówek w obiektywie – ludzie, przyroda, ciekawostki z życia” - warsztaty fotograficzne wraz z wernisażem. Plener malarski wraz z wernisażem. EKO -Turniej Rodzinny (Mini Master Szefer, Eko – stoiska/warsztat, Sportowy Turniej Rodzinny). 				

	4. ART w „1” (warsztaty artystyczne, twórcze, profilaktyczne, sportowe, tańca towarzyskiego, gimnastyki, piknik podsumowujący całoroczną pracę warsztatową).			
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób, która wzięła udział w warsztatach	osoby	120	Listy obecności /dokumentacja fotograficzna
	Liczba osób uczestniczących w imprezach plenerowych/ wernisażach	osoby	300	Dokumentacja fotograficzna/raport z wydarzeń
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób, która nabyła umiejętności w zakresie organizowanych warsztatów	osoba	100	Badanie jakościowe/opinia prowadzących warsztaty

Planowane do realizacji przedsięwzięcia uzupełniające stanowią dopełnienie działań podstawowych i wzmocnią ich oddziaływanie w obszarach interwencji. Chociaż nie będą bezpośrednio realizowały celów rewitalizacji, przyczynią się do ich skuteczniejszego osiągnięcia. Podstawową cechą projektów uzupełniających jest to, że zakładają integrację działań mieszkańców podobszarów rewitalizacji i budowanie poczucia tożsamości lokalnej. Ich realizacja przyczyni się do aktywizacji i ożywienia społecznego mieszkańców podobszarów rewitalizacji, wpłynie pozytywnie na środowisko, poprawi estetykę przestrzeni publicznej oraz podniesie jakość życia. System odwodnienia dróg zawierający studnie chłonne pozwoli na zatrzymanie wody opadowej w miejscu w którym ona się zbiera. Następnie odpowiednio rozprowadzona wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne, w szczególności na zieleni. Standaryzacja obiektów małej infrastruktury, tablic odnowienie elewacji zaniedbanych budynków poprawi estetykę głównie podobszaru Centrum i Okrzei, sprawi że pożądana przez mieszkańców obszaru rewitalizacji przestrzeń wspólna stanie się bardziej przyjazna.

b) Projekty uzupełniające:

dla każdego ze wskazanych projektów uzupełniających wskazano jeden podstawowy cel, na który odpowiada dane przedsięwzięcie oraz jeden, najważniejszy problem, na który jest odpowiedzią.

1. Organizacja aktywności rozwijających poczucie tożsamości lokalnej (szacunkowa wartość przedsięwzięcia obejmującego lokalne imprezy miejskie, konkursy dla młodzieży, wydarzenia kulturalne dla mieszkańców itp. - 120 000 zł. Realizacja projektu będzie wspierała osiągnięcie przede wszystkim celu 2, dzięki czemu przyczyni do rozwiązania / zmniejszenia skali problemu: brak oferty działań integracyjnych i aktywizacji społecznej dla mieszkańców osiedli.
2. Renowacja zabytkowej Willi Waleria. Termomodernizacja i wyposażenie zabytkowego budynku Willi Waleria w celu dostosowania jej na cele społeczne (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 10 000 000 zł). Cel: 4, problem: niedostępna, niezagospodarowana przestrzeń w niszczyjących, często zabytkowych, budynkach.
3. Remont/adaptacja zabytkowych budynków zlokalizowanych na terenie miasta z przeznaczeniem na cele społeczne (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 3 000 000 zł). Cel: 4, problem: niedostępna, niezagospodarowana przestrzeń w niszczyjących, często

- zabytkowych, budynkach.
4. Odnowienie elewacji budynków w okolicy skweru przy ul. Dworcowej (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 1 500 000 zł). Cel 4, problem: nieprzyjazna przestrzeń publiczna wokół ul. Warszawskiej, niesprzyjająca społecznej integracji i rozwojowi podobszaru.
  5. Kampania mająca na celu upowszechnienie wykorzystania roweru jako alternatywnego środka transportu (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 150 000 zł). Cel 3, problem: zanieczyszczenie środowiska.
  6. Kodeks reklamowy - opracowanie zasad, warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych, ich gabarytów, standardów jakościowych i materiałów, z których mogą zostać wykonane; działania edukacyjne (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 300 000 zł). Cel: 4, problem: nieprzyjazna przestrzeń publiczna wokół ul. Warszawskiej, niesprzyjająca społecznej integracji i rozwojowi podobszaru.
  7. Poprawa komunikacji międzyinstytucjonalnej oraz na linii administracja – mieszkańcy (szacunkowa wartość przedsięwzięcia obejmującego ewaluację ex ante, opracowanie i wdrożenie rozwiązania, w tym szkolenie pracowników, udoskonalenie narzędzi komunikacji elektronicznej oraz nośników ogłoszeń w przestrzeni publicznej: 50 000 zł). Cel 1, problem: atomizacja życia społecznego (nie podejmowanie inicjatywy poza własną posesją), lub znikomy udział w aktywnościach integrujących lokalną społeczność.
  8. Zwiększenie oferty elektronicznych usług publicznych z zakresu e-administracji i e-turystyki (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 100 000 zł). Cel 1, problem: niewystarczająca oferta usług społecznych, aktywności rekreacyjnej i kulturalnej oraz niewystarczający dostęp do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.
  9. Budowa systemu odwodnienia dróg (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 3 000 000 zł). Cel 3, problem: zanieczyszczenie środowiska.

Szacunkowa łączna wartość uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynosi: **18 220 000,00 zł.**

Działania zaplanowane w niniejszym dokumencie mają charakter lokalny i będą realizowane w granicach administracyjnych miasta. Działania nie spowodują znacznego wpływu na środowisko, a wręcz przeciwnie przyczynią się do poprawy jego jakości. Przed przystąpieniem do realizacji zaplanowanych działań będą brane pod uwagę formy ochrony przyrody:

1. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, w którym obowiązują przepisy Rozporządzenia nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w którym obowiązują przepisy Rozporządzenia nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. (Dz. U. Woj. Maz. z 2007 r. nr 42, poz. 870, ze zm.)
2. Pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne, dla których obowiązują przepisy art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, ze zm.)
3. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów odbywająca się niezależnie od miejsc ich bytowania, dla której obowiązują przepisy art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody.

Realizacja GPR wyklucza podejmowanie działań naruszających przepisy odrębne dotyczące ochrony przyrody. Zakładane przedsięwzięcia będą realizowane zgodnie z podstawowymi założeniami ochrony przyrody, w tym np. działania obejmujące termomodernizację obiektów użyteczności publicznej oraz budynków komunalnych zlokalizowanych w granicach obszarów przeznaczonych do rewitalizacji będą poprzedzone inwentaryzacjami ornitologicznymi i chiropterologicznymi pod kątem wykorzystywania ich

przez ptaki i nietoperze jako miejsca lęgowe czy schronienia. W zależności od zaleceń część inwestycji będzie mogła być realizowana dopiero po uzyskaniu stosownych zezwoleń.

W trakcie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostanie wzięte pod uwagę natężenie ruchu pociągów (ok. 281 pociągów na dobę) oraz termin realizacji przez PKP Polskie Linie Kolejowe SA na terenie obszaru centralnego (Centrum) inwestycji pn. „Praca na linii kolejowej Warszawa Włochy – Grodzisk Mazowiecki (linia 447). Nie przewiduje się rozwiązań odwodnieniowych obiektów w sąsiedztwie linii kolejowej związanych z odprowadzaniem wód opadowych na tereny kolejowe i korzystania z kolejowych urządzeń odwadniających oraz możliwości wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków bytowych na tereny kolejowe. Dokumenty kształtujące politykę przestrzenną jednostki samorządowej będą uwzględniać lokalizację terenów z przeznaczeniem na stały bądź czasowy pobyt ludzi w jak największej odległości od linii kolejowej tak, aby zapobiegać narażaniu ludzi na potencjalne czynniki szkodliwe tj. nadmierne oddziaływanie akustyczne, zanieczyszczenie powietrza, co także minimalizuje możliwość wystąpienia konfliktów społecznych.

Zostaną także uwzględnione obowiązujące szczegółowe regulacje prawne, w tym m.in.:

- Art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jedn.: Dz. U. 2015 poz. 1297),
- § 4 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia Ministra infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (tekst jedn.: Dz. U. 2014 poz. 1227).

W celu pełnego zilustrowania zależności między problemami wynikającymi z przeprowadzonej diagnozy a wskazanymi powyżej celami działań przygotowano macierz wskazującą, w jaki sposób poszczególne projekty odpowiadają na zidentyfikowane zjawiska negatywne i potrzeby w obszarze rewitalizacji. Żadna z istotnych potrzeb obszaru nie pozostaje bez odpowiedzi, a jednocześnie na większość problemów odpowiedź przychodzi z kilku stron, gwarantując kompleksową interwencję. Jest to także odzwierciedlenie spełnienia zasady komplementarności problemowej w gminnym programie rewitalizacji miasta Milanówka z perspektywą do 2023 roku.

Tabela 33 Zestawienie problemów i projektów rewitalizacyjnych

projekt nr	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
problem społeczny \ cele	2, 3, 4	2, 4	2, 3, 4	2, 4	3, 4	1, 4	3, 4	2, 4	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2, 4	1, 2	3, 4	1	1, 4	1, 3, 4	1	1	1, 4	1, 2	1, 2	1	1
ubóstwo (świadczeniobiorcy OPS)				x		x					x	x				x			x						
edukacja (wyniki 6-klas w SP, ZSG nr 1)	x	x			x		x	x	x	x	x		x				x			x	x		x	x	x
aktywność obywatelska (frekwencja)	x		x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
gospodarka (mała liczba przedsiębiorców)			x	x							x										x	x		x	
przestrzenny (znaczące oddalenie obiektów użyteczności publicznej)	x			x			x						x					x							
środowisko (zanieczyszczenie)		x	x		x	x		x		x								x							
brak lub niewystarczający obszar zagospodarowanej przestrzeni publicznej na realizację działań integracyjnych i aktywizacji społecznej	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x			x	x			x			
niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych i chodników umożliwiających swobodne przemieszczanie się			x		x										x										
niewystarczająca oferta usług społecznych, aktywności rekreacyjnej i kulturalnej oraz niewystarczający dostęp do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	x			x	x		x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
atomizacja życia społecznego (nie podejmowanie inicjatywy poza własną posesją), lub zanikomy udział w aktywnościach integrujących lokalną społeczność	x	x	x		x		x		x		x	x	x	x	x		x	x		x		x			
brak oferty aktywności społecznej, sportowej i rekreacyjnej dla młodzieży	x	x			x		x	x	x	x			x	x			x	x		x	x		x	x	x
marginalizacja społeczna mieszkańców budynków komunalnych, brak perspektyw zawodowych				x		x			x			x				x			x				x	x	x
brak oferty działań integracyjnych i aktywizacji społecznej dla mieszkańców osiedli	x	x		x				x	x	x	x	x	x			x	x	x	x		x		x	x	x
brak oferty wsparcia rozwoju			x	x							x								x	x	x	x		x	

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Milanówka na lata 2017-2023

projekt nr	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
problem społeczny \ cele	2, 3, 4	2, 4	2, 3, 4	2, 4	3, 4	1, 4	3, 4	2, 4	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2, 4	1, 2	3, 4	1	1, 4	1, 3, 4	1	1	1, 4	1, 2	1, 2	1	1
przedsiębiorczości, w tym ekonomii społecznej																									
nieprzyjazna przestrzeń publiczna wokół ul. Warszawskiej, niesprzyjająca społecznej integracji i rozwojowi podobszaru		x	x		x									x	x										
niedostępna, niezagospodarowana przestrzeń w niszczących, często zabytkowych, budynkach		x		x		x	x										x								

Źródło: opracowanie własne

7 Zarządzanie i wdrażanie rewitalizacji

7.1 Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Integrowanie działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie realizowane poprzez zapewnienie w Programie rewitalizacji oraz przewidywanych działaniach, komplementarności w różnych jej wymiarach, w tym:

Komplementarności przestrzennej

W ramach Programu komplementarność przestrzenna została zapewniona poprzez zaplanowanie przedsięwzięć skoncentrowanych terytorialnie i nakierowanych na rozwiązanie konkretnego problemu w danym miejscu. Planowane przedsięwzięcia będą realizowane w taki sposób, aby nie dopuścić do przenoszenia problemu w inne miejsca. Rewitalizacja ma doprowadzić do rozwiązania problemu w danym miejscu i nie doprowadzać do jego „pozbycia” się i przeniesienia do innej części Miasta lub poza jego granice.

Podczas szczegółowego planowania poszczególnych projektów będą analizowane ich wzajemne relacje w celu zapewnienia najlepszego łącznego efektu. Realizacja przedsięwzięć będzie miała na celu poprawę sytuacji na całym obszarze rewitalizacji, a nie tylko w konkretnej lokalizacji.

Kluczowe dla zachowania tego wymiaru komplementarności było zaangażowanie, zarówno na etapie tworzenia GPR, jak i planowanej jego realizacji – aktywnych podmiotów spoza obszaru rewitalizacji (oprócz podmiotów z obszaru rewitalizacji). Chodzi przede wszystkim o działania służące aktywizacji społecznej, a także zawodowej. Pozwala to na osiągnięcie efektu synergicznego z działaniami prowadzonymi przez podmioty z obszaru rewitalizacji.

Komplementarność przestrzenna wymusza również ciągłą analizę następstw decyzji przestrzennych w skali całego Miasta i jego otoczenia dla skuteczności GPR.

Komplementarności problemowej

Przewidziane projekty w GPR wzajemnie dopełniają się tematycznie sprawiając, że Program będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich możliwych aspektach, co ma przeciwdziałać fragmentacji działań. Pożądany stan został określony poprzez sformułowanie wizji obszaru rewitalizacji oraz celów, których realizacja doprowadzi do osiągnięcia pożądanego stanu rzeczy. Dodatkowo zostały ustanowione wskaźniki monitorowania Programu. Należy również podkreślić, że Miasto Milanówek w trakcie planowania czy realizacji działań bezpośrednio niewynikających z Programu będzie zapewniało możliwe powiązania tych działań z działaniami rewitalizacyjnymi.

Jak wyraźnie pokazuje struktura celów GPR, obejmują one zarówno działania społeczne, przestrzenne, jak i gospodarcze. Planowane zaś do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne często mają charakter wieloaspektowy i realizują jednocześnie kilka celów.

Komplementarności proceduralno-instytucjonalnej

Skuteczność i sprawność realizacji procesu rewitalizacji zostanie zapewniona poprzez ustanowienie struktury zarządzania, w tym powołanie Komitetu Rewitalizacji.

System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji został zaprojektowany w taki sposób, by zapewnić efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur (np. w wymiarze finansowym, prowadzenia projektów).

Ważnym aspektem komplementarności proceduralnej jest fakt, że GPR wpisuje się w realizację projektowanej Strategii Zrównoważonego Rozwoju dla Miasta Milanówka (dzięki niemu będą realizowane cele strategiczne). Zatem wdrażanie Strategii Rozwoju jest warunkowane m.in. efektywnym wdrożeniem GPR.

Zarządzaniem realizacją GPR będzie zajmował się Urząd Miasta (zaangażowany także we wdrażanie i monitoring Strategii Miasta), który będzie odpowiedzialny za inicjowanie działań obejmujących przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji, za zapewnienie aktywnego udziału interesariuszy rewitalizacji w procesie partycypacji społecznej oraz obsługę organizacyjną Komitetu Rewitalizacji. System zarządzania programem rewitalizacji zapewnia ponadto partycypację interesariuszy procesu rewitalizacji, co wzmacnia komplementarność proceduralno-instytucjonalną.

W zakresie komplementarności źródeł finansowania zagwarantowano:

- dalszy rozwój w kierunkach, które były wspierane już w latach wcześniejszych (w tym ze środków UE z perspektywy 2007-2013). Jako przykład można podać zrealizowane już przedsięwzięcia finansowane z EFS:

- Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I – III w gminie Milanówek - projekt polegał na wsparciu dzieci borykających się z trudnościami w nauce / ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uczęszczających do trzech szkół publicznych,

- Zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności gminy Milanówek poprzez poszerzenie oferty turystycznej – projekt finansowany z EFRR umożliwił m.in. stworzenie przestrzeni dla aktywizacji wszystkich grup wiekowych mieszkańców poprzez zagospodarowanie dostępnej wspólnej przestrzeni przy ul. Fiderkiewicza; stworzył narzędzia do organizowania aktywności mieszkańców związanych z atrakcjami turystycznymi Milanówka. GPR ma m.in. wzbogacić różnorodność przestrzeni, a przede wszystkim zaktywizować mieszkańców poprzez szereg działań obejmujących aktywizację społeczną mieszkańców we wspólnej przestrzeni.

- różnorodność źródeł finansowania, która obejmuje nie tylko różne fundusze unijne (Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Funduszu Rozwoju Regionalnego), ale także środki budżetu miasta oraz w pewnym zakresie również środki prywatne.

Komplementarności źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z GPR opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania.

Partycypacja

Niniejszy Program stanowi dokument otwarty. Poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie w razie potrzeby aktualizowany celem dostosowania do zmieniających się uwarunkowań, w szczególności w zakresie określenia lub doprecyzowania konkretnych projektów realizowanych w ramach rewitalizacji. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie

w oparciu o zasadę współpracy z zainteresowanymi partnerami.

Monitorowaniu, ocenie, realizacji programu i jego aktualizacji służyć będzie system współpracy pomiędzy interesariuszami programu w celu osiągnięcia wskaźników rezultatów i oddziaływania.

Plan działań dla przebiegu procesu rewitalizacji i informacja o jego realizacji zostaną określone przez Komitet Rewitalizacyjny. Przebieg i kolejność realizacji poszczególnych zadań zostanie określona w trzyletnich przedziałach czasowych. Analiza osiągniętych w danym okresie wskaźników będzie dokonywana podczas spotkań Komitetu Rewitalizacyjnego – nie rzadziej niż raz na rok oraz spotkań Komitetu Rewitalizacyjnego, według określonego harmonogramu.

GPR będzie wdrażany przy uwzględnieniu szerokiej partycypacji społecznej, uwzględnianej przez cały okres wdrażania Programu. Komunikacja społeczna oznacza realizację wszystkich poniżej wskazanych działań wskazanych w Ustawie, tj.:

- informowanie mieszkańców o wszelkich planowanych działaniach dotyczących rewitalizacji,
- inicjowanie i moderowanie debaty publicznej dotyczącej zagospodarowania przestrzeni publicznej lub nadzór w przypadku zlecenia tego działania,
- wspieranie aktywności organizacji pozarządowych i innych grup mieszkańców podejmujących działania dotyczące rewitalizacji poprzez zaproszenie ich przedstawicieli do prac podejmowanych przez Komitet Rewitalizacyjny,
- warsztaty, budżet obywatelski, działania społeczne na rzecz lokalnych społeczności upowszechniające ideę rewitalizacji,
- w miarę możliwości uwzględnianie w planach rewitalizacji propozycji i stanowisk prezentowanych przez przedstawicieli mieszkańców.

Wszelkie działania partycypacyjne będą ukierunkowane na określenie konkretnych działań rewitalizacyjnych maksymalnie dopasowanych do potrzeb mieszkańców oraz wypracowanie kompromisowego stanowiska. Odpowiedzialnym za proces konsultacji będzie Burmistrz Miasta.

7.2 Szacunkowe ramy finansowe

Szacunkowy łączny koszt realizacji GPR w zakresie przedsięwzięć głównych i uzupełniających wyniesie **48 213 000,00 zł.**

Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł unijnych, publicznych i prywatnych stanowią sumę całkowitej wartości planowanych do realizacji zadań. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą finansowane ze środków unijnych (głównie Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego, , Mechanizm Finansowy Norweski i EOG), krajowych wśród których wyróżnia się środki m.in. z Banku Gospodarstwa Krajowego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, , Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, budżetu miasta oraz od podmiotów prywatnych.

Projekty zaprezentowane w GPR oraz ich szczegółowe opisy (przedstawione w rozdziale 6), mają charakter indykatywny. Należy przez to rozumieć, iż dopuszczalne są modyfikacje dotyczące zarówno

zakresu, jak i wartości, a realizacja poszczególnych zadań będzie uzależniona od bieżących możliwości finansowych podmiotów i instytucji odpowiedzialnych za ich wdrożenie. Poniższe, skrócone zestawienie, zawiera informację dotyczącą planowanych źródeł finansowania.

Tabela 34 Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych według źródeł finansowania

Lp	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)	Łączna wartość	Środki zewnętrzne	Środki krajowe	
				publiczne	prywatne
PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE					
1.	Centrum Sportu i Rekreacji	1 300 000,00	EFRR – RPO WM 910 000,00	390 000,00	-
2.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej - szkoły	600 000,00	EFRR – RPO WM 4 800 000,00	120 000,00	-
3	Zagospodarowanie „Centrum” w celu optymalizacji wykorzystania niskoemisyjnych form mobilności miejskiej	1 000 000,00	EFRR – RPO WM 500 000,00	500 000,00	-
4	Kompleks rekreacyjny z zapleczem rehabilitacyjnym Turczynek	10 000 000,00	-	-	10 000 000,00
5	Budowa tras rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	500 000,00	EFRR – RPO WM 400 000,00	100 000,00	-
6	Poprawa standardu zamieszkania oraz efektywności energetycznej nieruchomości	200 000,00	BGK – 90 000,00	110 000,00	-
7	Adaptacja przestrzeni publicznej na potrzeby utworzenia kompleksu rekreacyjno-kulturalnego	1 500 000,00	Mechanizm finansowy EOG 525 000,00	225 000,00	750 000,00
8	Miasteczko Ruchu Rowerowego	180 000,00	EFRR – RPO WM 135 000,00	45 000,00	-
9	Lokalny Klub Kodowania	80 000,00	Nieodpłatne wsparcie na prowadzenie warsztatów z Fundacji Orange	80 000,00	-
10	Dzieci bezpieczne w drodze do szkoły	150 000,00	MSWiA 25 000,00	125 000,00	-
11	Integracja międzypokoleniowa w milanowskich placówkach oświatowych	160 000,00	Seniorzy w akcji – 12 000,00-	148 000,00	-
12	Akademia Odpowiedzialnego Rodzica” – wsparcie dla rodziców dzieci o specjalnych potrzebach	100 000,00	-	100 000,00	-
13	Świetlica – przestrzeń twórczej aktywności dla każdego	100 000,00	-	100 000,00	-
14	Dzień Sąsiada	250 000,00	-	200 000,00	50 000,00

Lp	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)	Łączna wartość	Środki zewnętrzne	Środki krajowe	
				publiczne	prywatne
15	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy budynku Urzędu Miasta	1 000 000,00	EFRR – RPO WM 700 000,00	300 000,00	-
16	Pozwól sobie pomóc – bezpłatne konsultacje specjalistyczne	0,00	-	0,00	-
17	Po edukację do Józefiny	1 250 000,00	NFOŚiGW 937 500,00	-	312 500,00
18	Park im. Michała Lasockiego oraz plac zabaw przy ul. Przyszłości dobrem wspólnym mieszkańców	3 500 000,00	WFOŚiGW 600 000,00	-2000 000,00	900 000,00
19	Klub Integracji Społecznej	500 000,00	EFS – RPO WM 450 000,00	50 000,00	-
20	Blżej rynku pracy	50 000,00	EFS - RPO WM 45 000,00	5 000,00	-
21	Generator Idei Kreatywnych	7 000 000,00	MKiDN, NFOŚiGW 5 250 000,00	-	1 750 000,00
22	Targi Dobrego Smaku	300 000,00	-	120 000,00	180 000,00
23	Milanówek czyta	20 000,00	MKiDN 16 000,00-	4 000,00	-
24	Lubię się uczyć	200 000,00	EFS - RPO WM 180 000,00	20 000,00	-
25	Aktywna jedyńka	53 000,00	-	53 000,00	-
	Suma przedsięwzięć podstawowych	29 993 000,00	11 282 500,00	4 768 000	13 942 500
PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE					
1.	Organizacja aktywności rozwijających poczucie tożsamości lokalnej	120 000,00	-	120 000,00	-
2.	Renowacja zabytkowej Willi Waleria	10 000 000,00	MKiDN 8 000 000,00	2 000 000,00	-
3.	Remont/adaptacja zabytkowych budynków zlokalizowanych na terenie miasta z przeznaczeniem na cele społeczne	3 000 000,00	NFOŚiGW, MKiDN 1 000 000,00	500 000,00	1 500 000,00
4.	Odnowienie elewacji budynków w okolicy skweru przy ul. Dworcowej	1 500 000,00	-	500 000,00	1 000 000,00
5.	Kampania mająca na celu upowszechnienie wykorzystania roweru jako alternatywnego środka transportu	150 000,00	-	150 000,00	-
6.	Kodeks reklamowy	300 000,00	-	300 000,00	-
7.	Poprawa komunikacji międzyinstytucjonalnej oraz na linii administracja – mieszkańcy	50 000,00	EFRR - RPO WM 45 000,00	5 000,00	-

Lp	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)	Łączna wartość	Środki zewnętrzne	Środki krajowe	
				publiczne	prywatne
8.	Zwiększenie oferty elektronicznych usług publicznych z zakresu e-administracji i e-turystyki	100 000,00	EFRR – RPO WM 90 000,00	10 000,00	-
9.	Budowa systemu odwodnienia dróg	3 000 000,00	WFOSiGW środki zwrotne 3 000 000,00	-	-

Źródło: opracowanie własne

7.3 Struktura zarządzania realizacją GPR

Warunkiem obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji jest jego przyjęcie do realizacji na mocy Uchwały Rady Miasta. System wdrażania Programu jest zgodny z wymogami dla realizacji poszczególnych projektów określonymi w aktach prawnych związanych z wdrażaniem funduszy strukturalnych oraz w innych obowiązujących dokumentach. Podmioty korzystające ze środków finansowych Unii Europejskiej są zobowiązane przestrzegać przepisów, zasad i procedur wspólnotowych. Realizacja poszczególnych projektów zawartych w Programie Rewitalizacji będzie opierać się na systemie wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej oraz na zasadach wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia.

Nadzór nad całością realizowanych projektów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji obejmuje Burmistrz Miasta. Nadzór nad kwestiami finansowymi związanymi z realizacją projektów sprawuje Skarbnik Miasta (zgodnie ze statutem). Powołany Komitet Rewitalizacyjny będzie stanowił forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnił funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza.

Gminny Program Rewitalizacji realizowany będzie przez Miasto Milanówek w ramach struktur organizacyjnych Urzędu Miasta. Za programowanie procesów rewitalizacji, realizację, opracowywanie koncepcji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta odpowiada Komitet Rewitalizacyjny, który będzie realizował zadania m.in. w zakresie:

1. Przygotowania, koordynowania, monitorowania i aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.
2. Inicjowania działań obejmujących przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji oraz zapewniających aktywny udział interesariuszy rewitalizacji w zakresie partycypacji społecznej.
3. Realizowania projektów z zakresu rewitalizacji.

Komitet odpowiedzialny będzie za monitorowanie procesu rewitalizacji. Co najmniej raz w roku podda analizie postępy we wdrażaniu GPR (dokona analizy / ewaluacji zrealizowanych działań zawartych w Programie Rewitalizacji), podstawą oceny wdrażania GPR będzie stopień osiągania przyjętych wskaźników. Po dokonanej ocenie aktualności i stopnia realizacji projektów, Komitet będzie rekomendował Burmistrzowi zmiany w Programie.

Okresowa aktualizacja Programu prowadzona będzie we współpracy z osobami i instytucjami, w tym z organizacjami pozarządowymi ważnymi z punktu widzenia wdrażania Programu (działającymi na podobszarach rewitalizacji) i przeprowadzana na wniosek Komitetu Rewitalizacyjnego działającego zgodnie z ustawą o rewitalizacji. Zmiany Programu będą poddawane konsultacjom społecznym, opiniowane przez Komisje Rady Miasta oraz zatwierdzane przez Burmistrza, a następnie wprowadzane

do GPR w drodze uchwały Rady Miasta. Za przygotowanie merytoryczne i formalne zaproponowanych zmian odpowiadać będą właściwi pracownicy Urzędu Miasta.

W celu uspołecznienia procesu aktualizacji GPR dopuszcza się prowadzenie dwa razy w roku naboru projektów rewitalizacyjnych. Komitet Rewitalizacji będzie wspierał potencjalnych Wnioskodawców, którzy będą zainteresowani zgłoszeniem i później realizacją projektów wpisujących się w założenia Programu Rewitalizacji i osiągających zakładane w nim cele. Pozytywne zaopiniowanie nowych projektów przez Komitet Rewitalizacji będzie skutkowało niezwłocznym uruchomieniem procedury aktualizacji GPR.

Zarządzanie wdrażaniem rewitalizacji będzie realizowane przez Urząd Miasta, w tym koordynacja procesów i organizowanie spotkań Komitetu Rewitalizacyjnego, a zatem nie generuje dodatkowych kosztów.

Zapewnienie jakości w zarządzaniu i wdrażaniu GPR zostanie podzielone na 4 kategorie: zarządzanie rezultatami, zarządzanie finansami, zarządzanie udziałem w procesie rewitalizacji podmiotów, które zadeklarowały udział lub współudział w realizacji projektów oraz wsparcie merytoryczne i organizacyjne zaplecza.

7.4 System monitorowania i oceny GPR

Odpowiedzialność za bieżące monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji spoczywać będzie na wyznaczonych pracownikach Urzędu Miasta. Bieżąca ocena Programu będzie dokonywana w oparciu o wskaźniki zawarte w każdym z przedstawianych do dofinansowania projektów oraz listę zawartą w niniejszym Programie.

W celu skutecznej realizacji założeń zawartych w Programie Rewitalizacji, będzie prowadzony monitoring wdrażania poprzez weryfikowanie przyjętych wskaźników:

- wskaźniki produktu i rezultatu dla poszczególnych przedsięwzięć (art. 15, ust. 1, pkt. 5a),
- wskaźniki rezultatu z diagnozy służące wyznaczeniu obszaru rewitalizacji, a w perspektywie długookresowej mogą służyć także monitorowaniu oddziaływania (efektu) GPR.

Monitoring realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji będzie oparty na wskaźnikach produktu, które będą mierzyły materialne, namacalne, konkretne wyniki podejmowanych działań w ramach realizacji zapisów dokumentu (co oznacza, że poziom wyjściowych tych wskaźników wynosi zero). Dla każdego celu operacyjnego będzie mierzony minimum jeden wskaźnik zobrazowany w poniższej tabeli.

Tabela 35 Wskaźniki Gminnego Programu Rewitalizacji

monitorowane zjawisko	monitorowany cel	miara	Źródło	Wartości		
				bazowe: 2016	pośrednie: 2020	docelowe: 2023
ubóstwo udział osób, którym zrealizowano świadczenia pieniężne w ogóle mieszkańców	CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na podobszarach rewitalizacji „Centrum”, „ul. Okrzei”, „Turczynek” i „ul. Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym	% osób korzystających z OPS	OPS	4,99	4,9	4,8
edukacja wyniki 6-klas w SP w ZSG nr 1, średni wynik – wartość docelowa w 2023 r.	CEL 2. Poprawa warunków życia osób starszych i młodzieży oraz ich integracja ze środowiskiem	średnia ocen	OKE Warszawa	83,3	85	88
aktywność obywatelska frekwencja w wyborach samorządowych	CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na podobszarach rewitalizacji „Centrum”, „ul. Okrzei”, „Turczynek” i „ul. Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym	% głosujących	Urząd Miasta	4,2	7	10
gospodarka liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON na 10 tys. ludności	CEL 3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej podobszarów rewitalizacji	Liczba podmiotów	CEIDG / GUS	2015 r: 2 945	2 955	2 970
przestrzenny dostępność wspólnych przestrzeni publicznych zapewniających możliwość aktywności społecznej	CEL 4. Poprawa jakości struktury funkcjonalno-przestrzennej podobszarów rewitalizacji oraz ich estetyki – stworzenie przyjaznych warunków do życia dla mieszkańców	liczba wydarzeń zorganizowanych przez organizacje pozarządowe w zagospodarowanej przestrzeni publicznej (skwery, place zabaw)	Urząd Miasta	0	20	50
środowisko zanieczyszczenie benzoapirenem	CEL 3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej podobszarów rewitalizacji	przekroczenie potwierdzone pomiarem B(a)P / rok	WIOŚ	tak	tak	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie szczegółowej diagnozy

Wskaźniki dodatkowe, odnoszące się do podstawowych problemów zidentyfikowanych podczas konsultacji społecznych i badań jakościowych. Wskaźniki te, ze względu na niewystarczający monitoring ex-ante, często nie mają określonej wartości bazowej, dlatego też na potrzeby monitorowania Programu rewitalizacji, przyjmuje się jako wartość wyjściową „0” i monitoruje przyrost na skutek podjęcia działań rewitalizacyjnych.

- realizacja działań integracyjnych i aktywizacji społecznej poprzez udostępnienie dla mieszkańców większej powierzchni dobrej jakości przestrzeni publicznej sprzyjającej tym działaniom,
- poprawa jakości komunikacji i swobodnego przemieszczania się wewnątrz podobszarów rewitalizacji i pomiędzy tymi obszarami poprzez rozbudowę infrastruktury komunikacji pieszej i rowerowej,
- podniesienie poziomu satysfakcji mieszkańców z zamieszkiwania w podobszarze rewitalizacji poprzez zwiększenie oferty usług społecznych, oferty aktywności organizacji pozarządowych oraz poprawę dostępności do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej,
- wzrost poziomu integracji społecznej pomiędzy różnymi grupami mieszkańców oraz ich zaangażowania w działania na rzecz lokalnej społeczności.

Organem odpowiedzialnym za wprowadzanie modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu jest Rada Miasta, która czyni to na wniosek Burmistrza Miasta Milanówka. Burmistrz może wystąpić z wnioskiem dotyczącym modyfikacji GPR, podjętym na skutek analizy raportów opracowywanych okresowo na podstawie wyników monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji i sytuacji w Gminie.

Kroki w procedurze oceny realizacji i zmian Gminnego Programu Rewitalizacji:

1. Przekazanie przez Burmistrza Miasta Milanówka do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.
2. Wystąpienie przez Burmistrza do Rady Miasta z wnioskiem (wraz z opinią Komitetu Rewitalizacji) o zmianę Gminnego Programu Rewitalizacji, jeżeli w wyniku oceny zmiana jest konieczna.
3. Podjęcie przez Radę Miasta uchwały o zmianie Gminnego Programu Rewitalizacji z zachowaniem wymagań zawartych w art. 23 ustawy o rewitalizacji.

W proces aktualizacji dokumentu będą zaangażowani wszyscy interesariusze rewitalizacji, którzy będą informowani na bieżąco o przebiegu procesu wdrażania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji. Aktualizacja Programu zostanie dokonana zgodnie z procedurą opisaną w niniejszym Programie oraz obowiązującymi w danym momencie wytycznymi i regulacjami prawnymi.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, stwierdzone zostanie osiągnięcie celów rewitalizacji, Rada Miasta powinna uchylić uchwałę w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza. Jednakże Program nie może być uchylony w wymaganym okresie zachowania trwałości produktów będących wynikiem zrealizowanych przedsięwzięć w ramach dofinansowania z środków unijnych lub krajowych.

7.5 Niezbędne zmiany w uchwałach

Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie **praw lokatorów**, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322)

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Milanówek został opracowany stosownie do art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322). Program został wprowadzony Uchwałą Nr 112/XV/15 Rady Miasta Milanówka z dnia 22 grudnia 2015 r.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem zawiera prognozę wielkości oraz stanu technicznego zasobu gminy, analizę potrzeb i plan remontów, plany sprzedaży lokali, zasady polityki czynszowej, sposób i zasady zarządzania budynkami, źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej, planowaną wysokość wydatków w kolejnych latach, opis innych działań ukierunkowanych na poprawę i racjonalizację gospodarowania zasobem mieszkaniowym.

GPR jest zgodny z obecnie obowiązującym Wieloletnim programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Milanówek i nie powoduje konieczności wprowadzania zmian.

Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 - zasady wyznaczania składu oraz zasady działania **Komitetu Rewitalizacji**

Planowane jest powołanie Komitetu Rewitalizacji (jednego dla wszystkich podobszarów) zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, tj. w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia niniejszego GPR.

Wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona **Specjalna Strefa Rewitalizacji**, o której mowa w art. 25, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania

Nie przewiduje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji.

Wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie **planowania i zagospodarowania przestrzennego**

- a) Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy:

Zakłada się zachowanie spójności obu dokumentów poprzez odpowiednie uwzględnienie podobszarów rewitalizacji w nowym Studium.

- b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany.

Planowane działania rewitalizacyjne nie zmieniają funkcjonalności obszarów, których dotyczą, więc nie zachodzi konieczność uchwalenia albo zmiany planów zagospodarowania przestrzennego.

- c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu.

Nie dotyczy (tj. nie zachodzi konieczność zmiany planów zagospodarowania przestrzennego).

8 Załącznik graficzny

Poniższa mapa stanowi załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej.

Na mapie (podzielonej na 3 części) zaprezentowano lokalizację inwestycyjnych, podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

Projekt nr 1 Centrum sportu i rekreacji.

Projekt nr 2 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.

Projekt nr 3 Zagospodarowanie „Centrum” w celu optymalizacji wykorzystania niskoemisyjnych form mobilności miejskiej.

Projekt nr 4 Kompleks rekreacyjny z zapleczem rehabilitacyjnym Turczynek.

Projekt nr 5 Budowa tras rowerowych z infrastrukturą towarzyszącą (na mapie zostały oznaczone te trasy, których przebieg jest ustalony, nie wyklucza to realizacji innych tras).

Projekt nr 6 Poprawa standardu mieszkania oraz efektywności energetycznej nieruchomości.

Projekt nr 7 Adaptacja przestrzeni na potrzeby utworzenia kompleksu rekreacyjno – kulturalnego.

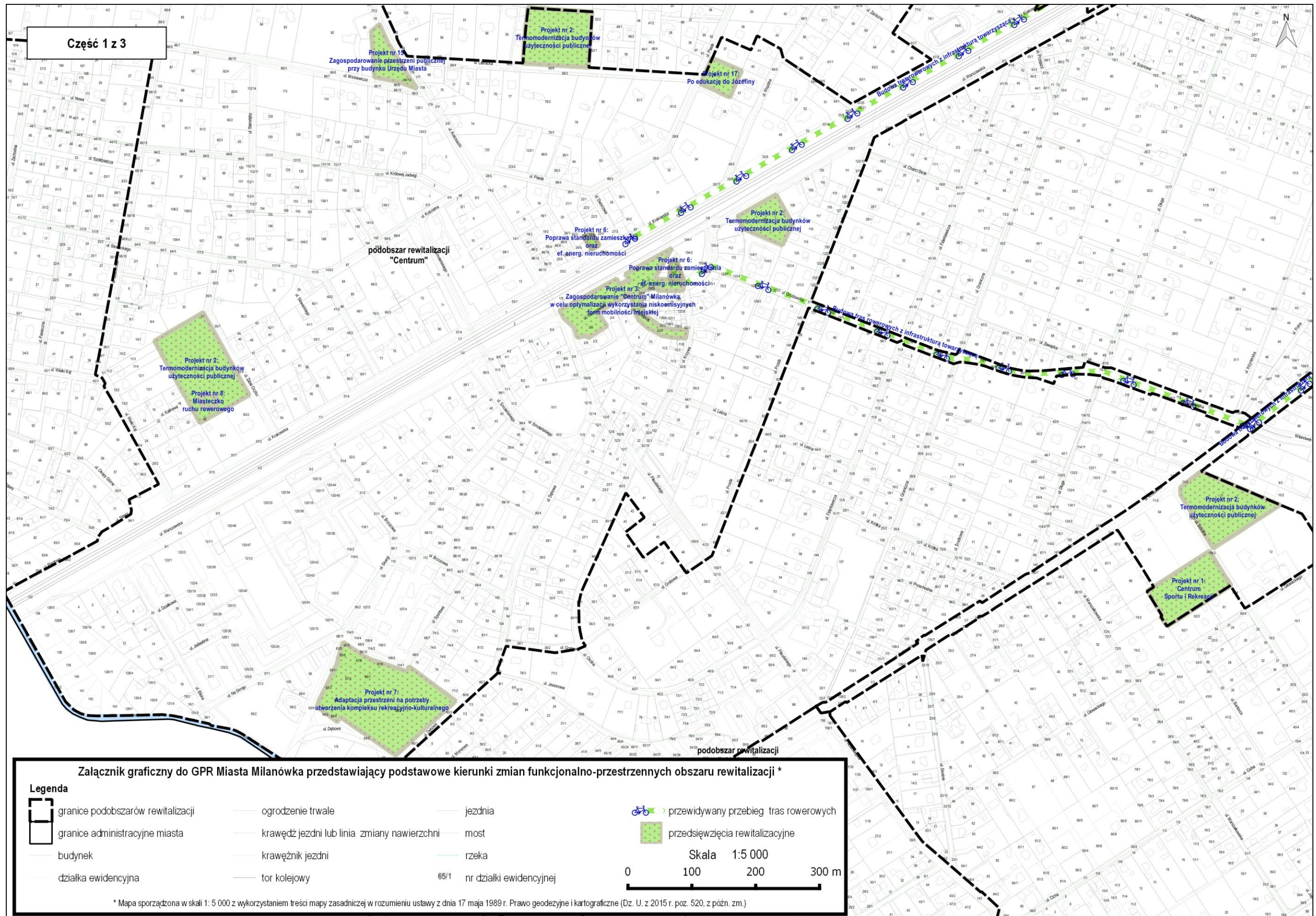
Projekt nr 8 Miasteczko ruchu rowerowego.

Projekt nr 15 Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy budynku Urzędu Miasta.

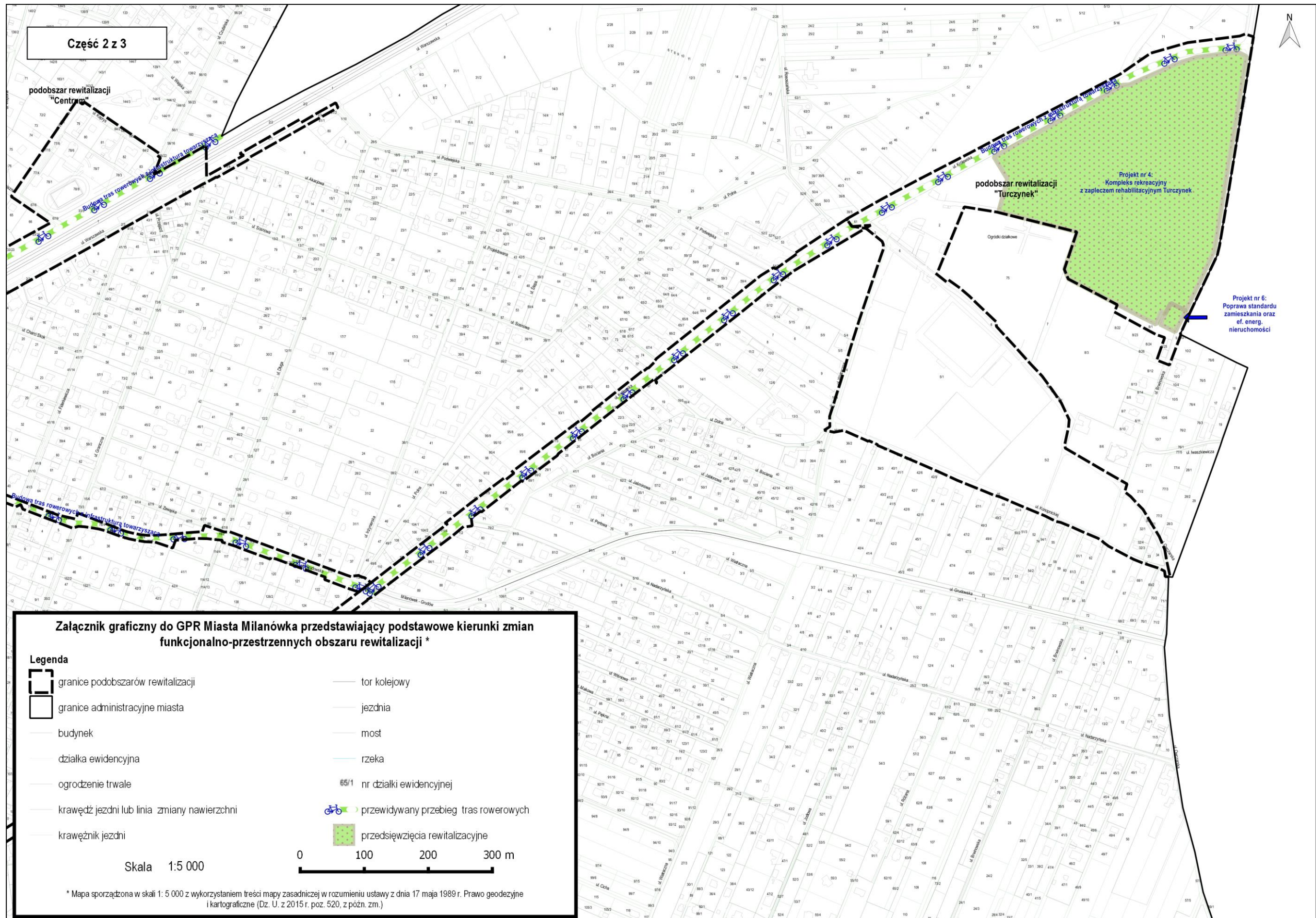
Projekt nr 17 Po edukację do Józefiny.

Projekt nr 18 Park im. Michała Lasockiego oraz plac zabaw przy ul. Przyszłości dobrem wspólnym mieszkańców

Spis tabel

Tabela 1 Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji.....	8
Tabela 2 Struktura wiekowa mieszkańców podobszarów rewitalizacji.....	23
Tabela 3 Wyniki egzaminów szóstoklasisty w 2016 r.....	25
Tabela 4 Obiekty publiczne w podobszarach rewitalizacji.....	32
Tabela 5 Zidentyfikowane problemy w podobszarach rewitalizacji.....	40
Tabela 6 Zestawienie celów SRPS i GPR.....	49
Tabela 7 Opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	53
Tabela 8 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 1.....	76
Tabela 9 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 2.....	77
Tabela 10 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 3.....	78
Tabela 11 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 4.....	79
Tabela 12 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 5.....	81
Tabela 13 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 6.....	82
Tabela 14 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 7.....	83
Tabela 15 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 8.....	84
Tabela 16 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 9.....	85
Tabela 17 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 10.....	86
Tabela 18 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 11.....	87
Tabela 19 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 12.....	88
Tabela 20 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 13.....	89
Tabela 21 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 14.....	90
Tabela 22 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 15.....	92
Tabela 23 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 16.....	93
Tabela 24 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 17.....	94
Tabela 25 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 18.....	95
Tabela 26 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 19.....	96
Tabela 27 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 20.....	97
Tabela 28 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 21.....	98
Tabela 29 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 22.....	100
Tabela 30 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 23.....	101
Tabela 31 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 24.....	102
Tabela 32 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 25.....	103
Tabela 33 Zestawienie problemów i projektów rewitalizacyjnych.....	107
Tabela 34 Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych według źródeł finansowania.....	112
Tabela 35 Wskaźniki Gminnego Programu Rewitalizacji.....	116

Spis map

Mapa 1 Podobszary rewitalizacji – Miasto Milanówek.....	9
Mapa 2 Gęstość zaludnienia (l. os. / ha) w podobszarach rewitalizacji.....	22
Mapa 3 Mieszkańcy korzystający z OPS w podobszarach rewitalizacji.....	24
Mapa 4 Szkoły publiczne w podobszarach rewitalizacji.....	25
Mapa 5 Przepięstwa znęcania się nad rodziną w podobszarach rewitalizacji.....	26
Mapa 6 Osoby korzystające z biblioteki w podobszarach rewitalizacji.....	28
Mapa 7 Frekwencja w budżecie obywatelskim w poszczególnych podobszarach rewitalizacji.....	29
Mapa 8 Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym w podobszarach rewitalizacji.....	30
Mapa 9 Przedsiębiorczość w poszczególnych podobszarach rewitalizacji.....	31
Mapa 10 Obręby znacznie oddalone od obiektów publicznych w podobszarach rewitalizacji.....	33
Mapa 11 Zabytki (nieruchomości) w podobszarach rewitalizacji.....	35
Mapa 12 Obszary przekroczeń poziomu docelowego B(a)P-rok.....	38
Mapa 13 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „Centrum”.....	41
Mapa 14 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „ul. Gospodarska”.....	42
Mapa 15 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „ul. Okrzei”.....	43
Mapa 16 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „Turczynek”.....	44
Mapa 17 Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu w Milanówku.....	47
Mapa 18 Strefa konserwatorska w Milanówku.....	48

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba mieszkańców podobszarów rewitalizacji.....	21
Wykres 2 Gęstość zaludnienia podobszarów rewitalizacji (l. os./km ²).....	21

Informacja o Wykonawcy

Pracownia ewaluacji, edukacji i ekspertyz społecznych 3E od wielu lat zajmuje się badaniami społecznymi i ewaluacjami realizowanymi na rzecz różnych podmiotów, krajowych i europejskich, w tym organizacji pozarządowych i instytucji publicznych. Współpracując z lokalnymi samorządami zespół Pracowni 3E opracowuje dokumenty strategiczne poprzedzone wnikliwą diagnozą. W portfolio Firmy znajdują się Strategie Rozwoju JST, Lokalne / Gminne Programy Rewitalizacji, badania dotyczące aktywności organizacji pozarządowych na danym terenie oraz szereg badań ewaluacyjnych dotyczących społecznych aspektów działalności samorządów.

www.pracownia3e.pl